

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

SLOVO, ČO UM
AJ SRDCE VAŠE
POSILNÍ...

Konštantín Filozof. Proglas

2015 | číslo 4
ročník XIX.

**LETO
NA UNIVERZITE**

TRADIČNÉ LETNÉ TÁBORY,
ALE I ODBORNÁ PRAX

**KOMPLEXNÁ
AKREDITÁCIA**

VYHLÁSENIE REKTORA

EDITORIÁL

Patrí ku kultúrnym stereotypom nášho európskeho priestoru, že s blížiacou jeseňou sa vo vysokoškolskom prostredí začína akademický rok, so všetkými svojimi atribútmi. Študenti nastupujú k svojim povinnostiam, vysokoškolskí pedagógovia v strategickej príprave subsumujú svoje výskumné i edukačné ciele kritériám, ktoré im nastavuje legislatívna úprava, akreditačná komisia, podmienky schválených grantov a ďalšie činitele. Všetci sa chystajú na to, aby čo najlepšie zvládli svoj part v mnohohlennom orchestri, ktorý v prenesenom zmysle slova predstavuje univerzita. Ide o to, aby orchester hral čo najlepšie, aby sa jeho hudobný výkon páčil publiku i naslovovzatým znalcom, aby každý hudobník tvoril úľubivé melódie a aby hra orchestra charakterizovala harmónia.

Pri každom novom začiatku sa poohliadame za seba a hodnotiacim pohľadom premeriavame to, čo sme práve urobili, aké výsledky sme dosiahli. Obsahom tohto nášho poohliadnutia na prahu blížiaceho sa nového akademického roka sú uplynulé letné mesiace. Už dávno nie je pravdou to, že na obdobie prázdnin sa univerzitné priestory vyprázdnia a zavládne pokoj. Patrí k novodobej tradícii, že v lete otvára univerzita svoje dvere deťom. Vďaka spoločnému projektu oboch nitrianskych univerzít a vďaka

podpore primátora mesta Nitra, sa na prahu letných prázdnin otvárajú brány našich vysokých škôl, aby privítali najmladších záujemcov o vedu a poznanie. Z pohľadu dieťaťa je Nitrianska letná univerzita jedinečným zážitkom, je prežívaním aktívneho poznávania v atraktívnom prostredí.

A ak Nitriansku letnú univerzitu nazveme mestotvorným prvkom, potom XXL Akadémiu môžeme pokladať za aktivitu, ktorá našu univerzitu posúva do povedomia celého regiónu. Špecifickou sa stáva svojím zameraním a konečným adresátom, ktorým je určená. A rozmer XXL obsiahnutý v jej názve nadobúda veľkosťou svojej myšlienky.

Toto leto patrilo aj desiatemu ročníku tábora FAJN, ktorého hlavnou myšlienkou je oslava fyziky očami detí. Jeho výnimočnosť spočíva v detskom objavovaní fyzikálnych javov prostredníctvom moderných technológií. Počas jedného týždňa deti rozvíjali svoju tvorivosť a objavovali zákonitosti fyziky v ich najprirodzenejšom prostredí.

Organizátorom všetkých letných podujatí treba poďakovať za ich prácu, úsilie a entuziazmus, s ktorým k nim pristupujú. Pomôcť iným a pomôcť slabým, pomôcť tým, ktorí to potrebujú, je najvyššie poslanie človeka a je nanajvyš symbolické a etické, že sa tak deje na pôde univerzity nesúcej meno Konštantína Filozofa.

Môžeme teda vykročiť do nového akademického roka s dobrým pocitom prameniáciom z poznania, že naša alma mater naplnila svoje humanitné a etické poslanstvo aj v horúcich letných mesiacoch. A spoločne si želajme, aby sa nám to darilo aj v nadchádzajúcom období, aby sme my, vysokoškolskí učitelia, naši študenti a celý manažment a organizační pracovníci tvorili zohraný orchester a hrali tie najkrajšie melódie.

prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSC.,
rektor

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

OBSAH

Editoriál ...	2
Letná škola archeológie ...	3
XXL Akadémia ...	6
Letná škola doktorandské hoštúdia ...	9
Nitrianska letná univerzita ...	10
Tábor FAJN oslavoval ...	12
ITečk@r ...	14
Aktívne leto etnológov ...	16
Odborné a kultúrne aktivity germanistov ...	18
Krakov – Nitra ...	20
Literárna semiotika zblízka ...	22
Exkluzívna prednáška ...	24
Výsledky slovensko-macedónskej spolupráce ...	26
Vybrané problém yantiky ...	28
Rok na Fakulte prírodných vied ...	30
Koncertné vystúpenia Akademického speváckeho zboru ...	33
Olympiáda techniky ...	34
„Dieťa – dospievajúci – dospelý v reflexii pedagogickej vedy“ ...	35
Úspechy študentov „záchránarov“ ...	36
Informatika bez počítača ...	37
Neformálne vzdelávanie ...	38
Svetová gymnastická ...	39
Propagovali projekt AgroBioTech a možnosti štúdia ...	40
Matematická konferencia ...	41
„Vynovený“ Ponitran ...	42
Časopis Philosophica Critica ...	43
IRNet výskumné pobyty ...	44
Projekty CERISK ...	46
Dva nové projektyFF ...	47
Absolvent UKF v Nitre majstrom sveta ...	48
„Písať sa naučíte až v skutočných médiách.“ ...	50
Časopis Hudba – integrácie – interpretácie v databáze ERIH PLUS ...	52
Návšteva partnerov z Pécsu ...	52
Výstava a promócie študentov U3V ...	53
Úspech študentiek matematiky ...	53

Úspechy študentov Katedry hudby ...	54
Významný úspech laboratória ...	54
Študenti rekreológie na praxi ...	55
Ľudovít Štúr vo Viedni ...	55
Naši študenti na Európskych hrách v Baku ...	56
Mimoriadne ocenenia našich pracovníkov ...	57
Škôlkari zažili vedecký deň ...	58
Rytiersky kríž Rady Maďarska doc. Anne Sándorovej ...	59
Cena rektora za celoživotné dielo pre prof. Bélu Lászlóa ...	59
Inovovaná ŠVK ...	60
Zachovanie statusu univerzity ...	62
Zo študentskej mozaiky ...	63

TIRÁŽ

Náš čas 4/2015
Časopis Univerzity Konštantína Filozofa
v Nitre, ročník XIX., číslo 4 (125), 2015

Redakcia
Mgr. Jana Krajčovičová
(výkonná redaktorka),
Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová,
Lubo Balko (foto, grafika a sadzba)

Vydáva UKF v Nitre
Univerzita Konštantína Filozofa,
rektorát, Tr. Andreja Hlinku č. 1,
949 74 Nitra,
e-mail: jkrajcovicova@ukf.sk,
info@ukf.sk,
Tel.: 037/6408 030,
web: www.ukf.sk/media-ukf/nas-cas

Foto na prednej strane obálky:
Falzum denára kráľovnej Marie z Anjou
s nápisom Regine vngarie z hrádku
Petuša pri Zvolene (2. polovica
14. storočia), foto: LB

EV 1260/08 | ISSN 1338 - 3272
IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
September 2015, periodicita: 6 čísel ročne

UZÁVIERKA

číslo 5/2015: 15.11.

Svoje príspevky,
postrehy, nápady mô-
žete zaslať na adresu:
jkrajcovicova@ukf.sk.
Rovnako nám dajte
vedieť o aktivitách,
ktoré pripravujete na
vašich pracoviskách, aby
sme mohli robiť stále
kvalitnejší a zaujímavejší
časopis. Ďakujeme.

facebook.com/ukfvnitre

LETNÁ ŠKOLA ARCHEOLÓGIE

Hrádok Peťuša – workshopy a výskum 2015

Už šiesty ročník projektu Letnej školy archeológie zorganizovala Katedra archeológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre od 13. júla 2015 do 21. augusta 2015. Účastníci projektu participovali na výskume stredovekého hrádka Peťuša v katastrí obce Ostrá Lúka pri Zvolene, ktorý realizuje od roku 2011 Katedra archeológie pod vedením doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinovej, PhD. Študenti sa zároveň aktívne podieľali aj na archeologickom výskume Dolného hradu na kráľovskom hrade Pustý hrad vo Zvolene, ktorý je realizovaný pod vedením Archeologického ústavu SAV v Nitre (vedúci výskumu PhDr. Ján Beljak, PhD.). Oba hrady sú vo vizuálnom kontakte vo vzdialenosti približne 2 km vzdušnou čiarou. Projektu sa zúčastnilo vyše päťdesiat študentov zo Slovenska, Poľska (Uniwersytet Wrocławski), Maďarska (Eötvös Loránd Tudományegyetem Budapest) a z Moravy (Masarykova univerzita v Brne). Ako lektor a koordinátor projektu z UKF pôsobil aj Mgr. Dominik Repka, PhD., z Katedry archeológie a interní doktorandi Mgr. Ladislav Chmelo (odbor archeológia) a Mgr. Michaela Niklová (odbor slovenské dejiny). Na projekte participovali aj zahraniční lektori (Dieter Barz z Mainzu a Maxim Mordovin z ELTE v Budapešti).

V roku 2015 sa archeologický výskum vrcholnostredovekého (14. – 15. storočie) ostrožného hrádka Peťuša (maximálne rozmery 40 × 20 m) sústredil na nádvorie, kde sa skúmali záverečné etapy existencie hrádka a stupeň deštrukcie v minulosti funkčných hospodárskych objektov. Objavili sme spodnú časť okrúhlej hlinenej piecky na kamennom základe ešte so zachovaným popolom uprostred. I keď jej vrchná časť (kupola) bola už zdeštruovaná, vieme povedať, že v minulosti slúžila aktívnej výrobnjej činnosti (kováčstvo?) na hrádke. V jej blízkosti sa nachádzala prvá známa stredoveká minca objavená na tejto archeologickej lokalite. Ide o falzifikát strieborného denára uhorskej kráľovnej Márie z Anjou, ktorého originály boli razené v roku 1383. Na reverze minci je čitateľný nápis Regine vngarie a kráľovská koruna.

Veľkým objavom roku 2015 bol aj nález cisterny, ktorej existenciu v blízkosti západnej hradby spoľahlivo potvrdila aktuálna sezóna výskumu. Ide o značne deštruovaný objekt, ktorý bol lemovaný opracovanými kamennými článkami, ktoré po zániku hrádka vo vrcholnom stredoveku (15. storočie) boli postupne vytrhávané a z areálu odnášané. Po tejto deštrukčnej činnosti vznikla v strednej časti nádvorja obrovská jama – kráter, ktorú sme dlho nevedeli funkčne zaradiť.

Pomocou šikovných a pre archeológiu zapálených študentov sa podarilo štvrtinu objektu odhaliť a prvýkrát cisternu identifikovať. Jej existencia bola na hradoch často nevyhnutná, nakoľko v horskom teréne na vrchole kopcov bolo v stredoveku veľmi dôležité zabezpečiť stály prísun vody pre obyvateľov, posádku i zvieratá, ktoré sa tu zdržiavali. Skúmali sme aj východný svah hrádka, kde bola identifikovaná pomerne dobre zachovaná hradba, ktorej šírka dosahuje takmer 2m a na prvej spodnej severnej terase sme dokumentovali potenciálnu prístupovú cestu. Okrem terénneho výskumu sa na hrádke uskutočnil aj geodetický workshop, počas ktorého bol celý areál zameraný, fotogrametricky zdokumentovaný a naskenovaný trojdimenzionálne. Výsledky meračských prác budú samostatne prezentované študentom Katedry archeológie počas zimného semestra v rámci hostujúcej prednášky Ing. J. Orntha z geodetickej firmy ORNTH, s.r.o.

Letná škola archeológie zabezpečuje študentom odbornú prax v teréne a pri práci s archeologickými objektmi a nález-

mi. Skúsenosti a nadobudnuté vedomosti sú pre študentov archeológie dôležité pre ich ďalšie štúdium a pracovnú etiku. Mnohí študenti prídu do kontaktu s terénou archeológiou prvýkrát práve v rámci tejto letnej školy. Stala sa preto už neoddeliteľnou súčasťou letných aktivít Katedry archeológie. Zabezpečuje praktickú časť výučby, ktorej teoretické znalosti a základné metodické postupy študenti nadobudnú v rámci semestrálnych kurzov. Je preto samozrejmé, že časť leta pracovníci katedry trávia v teréne a odovzdávajú svoje bohaté poznatky a znalosti účastníkom letnej archeologickej školy.

Terénna časť výskumu hrádka Peťuša bola úspešne ukončená a v laboratórnych podmienkach boli zdokumentované všetky objavené nálezy. Tohtoročným cieľom projektu je ešte vydanie informačnej brožúry o tejto zaujímavej archeologickej lokalite, aby jej krásu spoznalo postupne viac a a viac záujemcov a milovníkov histórie.

doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,
Katedra archeológie FF, foto: autor

V roku 2015 archeologický výskum a workshopy na hrádke Peťuša podporili: Ministerstvo kultúry SR – program Obnovme si svoj dom (podprogram 1.3) a Nadácia Tatra banky. Vedúcou projektu je doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.

XXL AKADÉMIA

Vzdelávanie je dostupné
a možné pre všetkých
bez rozdielu

Tridsaťpäť študentov zariadenia sociálnych služieb „KREATÍV“ Klasov, ale aj iných vybraných zariadení sociálnych služieb v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja, sa vďaka projektu XXL Akadémia integrovali do vzdelávacieho procesu našej univerzity a stali sa tak jej súčasťou na obdobie aspoň jedného týždňa. Už tretí ročník tejto letnej aktivity sa realizoval v dňoch 13. až 17. júla 2015 v alternatívnom i prirodzenom akademickom prostredí - v Komunitnom centre Klasov a v priestoroch Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Po slávnostnej imatrikulácii boli pre študentov pripravené aktivity, ktoré mali za cieľ podporiť sociálny rozvoj študentov a uspokojiť ich zvedavosť poznať, čo je to univerzita a ako funguje. „Chceli sme týmto klientom priblížiť prostredie vysokej školy a dať im pocit, ako keby na nej naozaj študovali,“ hovorí organizátorka XXL Akadémie PhDr. Ľuboslava Pavelová, PhD., z Katedry ošetrovateľstva. „Celý týždeň sme sa snažili aspoň čiastočne prispôsobiť podmienkam vysokej školy, preto sme im pripravili výkazy o štúdiu, zápisné listy i diplomy. Čiže na každom predmete dostali kredity, vďaka ktorým potom mohli štúdiu slávnostne ukončiť promóciou.“

Prvý predmet niesol názov Poznaj svoje telo, a Ľuboslava Pavelová a študenti Katedry ošetrovateľstva na ňom poskytli študentom základné informácie o anatómii a fyziológii ľudského tela. Utorkovú Prvú pomoc pre všetkých mali pod palcom odborníčky Katedry klinických disciplín a urgentnej medicíny PhDr. Monika Mankovecká, PhD., a PhDr. Dana Brázdilová, PhD., a ich študenti. Vysvetlili klientom základné prvky poskytovania laickej prvej pomoci, naučili ich ako si privolať prvú pomoc, ako majú pri tom telefonovať, a priblížili im fungovanie záchranného systému. Tretí deň XXL Akadémie sa niesol v znamení Energie – súčasti nášho života. Študenti absolvovali exkurziu do Energolandu v jadrovej elektrárni Mochovce. Vďaka 33 interaktívnym sekciam mohli preskúmať celú evolúciu energie od veľkého tresku až po blízku budúcnosť a zistiť, ako s energiou nakladal človek v minulosti a ako dnes.

Vďaka trénerovi Matejovi Spišiakovi sa študenti na štvrtkovej aktivite s názvom Cvičíme pre zdravie dozvedeli viac o význame fyzických aktivít v rámci života, a tiež, že aj napriek zdravotnému postihnutiu môžu žiť aktívnym životom.

V piatok nasledovala exkurzia Tajomstvá knižnice. Pracovníčka Univerzitnej knižnice UKF v Nitre Mgr. Mária Synaková sprevádzala účastníkov po celých priestoroch knižnice, otvorila pre nich aj tie, ktoré nie sú bežne dostupné, a ukázala im najstaršie artefakty, ktorými knižnica disponuje. Študenti si pozreli tiež priestory Univerzitného pastoračného centra Pavla Straussa, po ktorých ich sprevádzali rektor UPC ThDr. Ľubomír Hlad, PhD., a Patrik Belčík. V týchto priestoroch sa uskutočnila aj slávnostná promócia, počas ktorej študenti XXL Akadémie dostali diplomy.

Koncept XXL Akadémie je teda príkladom spolupráce univerzity s praxou. Aj touto netradičnou, a v prostredí Slovenska jedinečnou vzdelávacou aktivitou sa univerzita snaží naplňovať zámer byť centrom celoživotného vzdelávania a centrom spoločenského a kultúrneho života nitrianskeho kraja a širšieho regiónu.

Jana Krajčovičová, foto: LB

Prečo ZSS Kreativ Klasov a prečo to všetko začalo?

Pred tromi rokmi vyjadrila Mgr. Soňa Petrovičová zo ZSS Kreativ Klasov počas nášho neformálneho rozhovoru jej nenaplnený sen v jej profesionálnej kariére pred odchodom do dôchodku – vzdelávať tieto osoby na vysokej škole. Chcela som jej pomôcť splniť tento sen a zároveň pomôcť deťom. Súčasne to bola príležitosť, ako im vyjadriť úctu a vďaka za starostlivosť o môjho syna. Prvý ročník sa konal iba v Klasove a odborníci chodili do Klasova. Snažila som sa celý týždeň aspoň čiastočne priblížiť podmienkam, aké sú na vysokej škole, čiže som im pripravila „Výkaz o štúdiu“, „Zápisný list“, „Diplomy“, ceremóniu ako na promóciu. Záver sme oslávili krásnou, neformálnou záhradnou slávnosťou. Poprosila som vtedajšiu prodekanu PhDr. Miroslavu Líškovú, PhD., či si môžem požičať taláre, a ona sa ponúkla, že im tie diplomy ako prodekan odovzdá, čo ponúkalo dávku vážnosti promočného aktu. Na záver som deťom sľúbila, že im o rok ukážem naozajstné priestory univerzity a v druhom ročníku som im pripravila vzdelávanie aj na Kraskovej. Veľmi sa im to páčilo, promócia bola vo fakultnej aule za prítomnosti prodekana PhDr. Ľubora Pilárika, PhD., čím opäť vzrástla vážnosť promočného aktu s následným obedom v reštaurácii. Obsah vzdelávania pre tretí ročník sa rozdelil počas celého roka, keď som pravidelne navštevovala Klasov a deti sa ma stále na niečo pypytovali. Na základe toho som zostavila edukačné aktivity okrem štvrtka, športovca pozvala Mgr. Petrovičová.

„Robím to s radosťou, preto ma to nikdy neunaví.“

PhDr. Luboslava Pavelová, PhD., ako pedagóg vzdelávajúci sestry pôsobí od roku 2003 na Katedre ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Je garantom špecializačného štúdia Ošetrovateľská starostlivosť v komunite. Oblasť jej profesionálneho záujmu vo vedecko - pedagogickom pôsobení je práca a úloha sestry v komunite, teleošetrovateľstvo, informačné a komunikačné technológie, zdroje v práci sestry.

Čo pre vás XXL Akadémia znamená?

Hlavným cieľom a zmyslom vzdelávania v XXL Akadémii je rozvíjanie individuality, pozitívneho sebahodnotenia a celkovej nezávislosti postihnutého človeka. Táto dobrovoľná, vzdelávacia aktivita ako pre učiteľa má pre mňa dvojaký pohľad a význam. Na jednej strane je to vzdelávanie a vzťah s naším študentom, spolupráca s ním, a možnosť ukázať mu sociálny rozmer jeho budúcej profesie. Na druhej strane je vlastné vzdelávanie osôb so špeciálnymi potrebami, čo pre mňa predstavuje nový pedagogický rozmer s dávkou intuitívneho pedagogického majstrovstva. Pokúšam sa uplatniť v praxi skutočnosť, že umením je dokázať im nie to, čo nevedia, ale dať im príležitosť ukázať, že niečo vedia.

Z akých prostriedkov je táto aktivita financovaná?

Na jar 2015 som vypísala projekt pre študentov UKF (K3) „Uspokojovanie kultúrnych potrieb ľudí so špeciálnymi potrebami študentmi ošetrovateľstva“. Dostala som pridelených 400 Eur, ktorými som pokryla všetky náklady spojené s implementáciou našich študentov do projektu. Všetky ostatné náklady boli hradené dobrovoľnými darmi priateľov, ale aj bývalých absolventov ošetrovateľstva, ktorých sme postupne oslovovali a oni mali chuť nám pomôcť. Ja sama som všetky náklady spojené s dopravou, prepravou, komunikáciou a drobné nákupy projektu hradila z vlastných zdrojov.

Plánujete aj ďalší ročník?

XXL Akadémia trvá síce iba týždeň, ale prípravy spojené s projektom trvali od marca 2015. Tie rozžiarené a šťastné oči, objatia, slzy šťastia a slová vďaky absolventov XXL Akadémie vymazali všetok stres, námahu a "dobili" ma opäť energiou. Sú pre mňa výzvou o rok zorganizovať XXL Akadémiu 2016 ešte lepšie, profesionálnejšie, dokonalejšie.

Za informácie ďakuje Jana Krajčovičová.

LETNÁ ŠKOLA DOKTORANDSKÉHO ŠTÚDIA

Program bol bohatý najmä na vedomosti a ukážky doterajšej práce doktorandov

V dňoch 14. až 17. júna 2015 sa uskutočnila Letná škola doktorandského štúdia v Tatranskej Štrbe. Aktivita bola organizovaná s podporou projektu Zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania na základe rozvoja inštitucionálnej multilaterálnej spolupráce, ktorého vedeckou garantkou je doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD. Partnermi projektu sú Islandská univerzita v Reykjavíku a Univerzita v Bergene, Nórsko. Hlavným cieľom projektu je zvýšenie kvality vzdelávania na UKF v Nitre a na partnerských univerzitách na základe výmeny skúseností v akademickom prostredí.

Letnej školy sa zúčastnilo sedem doktorandov a jedna čerstvá absolventka magisterského štúdia učiteľstva matematiky z Katedry matematiky UKF v Nitre (KM), jeden doktorand a dve študentky magisterského štúdia z Katedry ekológie a environmentalistiky (KEE). Odborný program zabezpečovali traja domáci lektori: doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD. (KM), Mgr. Imrich Jakab, PhD. (KEE), a PaedDr. Anna Sandanusová, PhD., z Katedry zoológie a antropológie. Okrem nich s doktorandmi pracovali aj zahraniční lektori, ktorými boli Assoc. Prof. Mette Susanne Andresen, PhD., z Univerzity v Bergene, Assoc. Prof. Freyja Hreinsdóttir, Fil. Dr. z Islandskej univerzity. Z Islandu prišla tiež Bjarnheiður Kristinsdóttir, ktorá je učiteľkou na strednej škole a spolupracuje s Islandskou univerzitou na programoch prípravy učiteľov matematiky.

Program letnej školy bol bohatý najmä na vedomosti a ukážky doterajšej práce doktorandov prezentované v príspevkoch a v pracovných dielňach, ktoré si pripravili. Prvý deň letnej školy začínal v nedeľu podvečer, kedy boli do programu zaradené aktivity zamerané na teambuilding. Cieľom bolo, aby sa účastníci trochu spoznali a počas nasledujúcich dní dokázali spolupracovať pri ďalších aktivitách.

Druhý deň sa niesol v znamení zahraničnej prednášky, ktorej lektorkou bola Assoc. Prof. Freyja Hreinsdóttir, Fil. Dr. Informovala v nej o jednom z ich projektov, jeho cieľoch, spolupriešiteľoch a priebehu. Na ňu nadviazala Bjarnheiður Kristinsdóttir, ktorá okrem iného predstavila software Screencast-o-matic. Po nej bol naplánovaný workshop pod vedením docentky Čeretkovej a doktoranky Sandanusovej. Počas doktorandských prezentácií mali účastníci možnosť nielen prezentovať ostatným kolegom vlastnú prácu, ktorej sa venovali, ale tiež vyskúšať si niektoré aktivity z prezentácií. Ako príklad môžeme uviesť nemú písanú komunikáciu, ktorú využili pri riešení jednej matematickej úlohy. Dôležité pri tom bolo, aby členovia skupiny spolu ústne nekomunikovali. Dostali k dispozícii veľký papier, na ktorý zapisovali svoje nápady k riešeniu a vzájomne sa tak mohli dopĺňať, nesmeli však prehovoriť. Pri inej prezentácii zase hľadali chyby v študentských riešeniach úloh.

Počas tretieho dňa sa o aktivity starali účastníci z KEE. Do svojho programu zaradili workshop zameraný na interdisciplinárne vzťahy matematiky a prírodovedných predmetov. Dopolednia Mgr. Imrich Jakab, PhD., predniesol hodnotnú prednášku o geografických informačných systémoch a ich využití vo výskume aj vo vyučovaní. Následne Mgr. Martin Zemko predstavil účastníkom letnej školy hru geocaching s dôrazom na možnosti jej využitia vo vyučovaní prírodovedných predmetov. Popoludní doktorandi pracovali v troch skupinách, rozdelení na trojice a štvorice. Úlohou bolo pripraviť krátky geocaching pre jednu zo zvyšných skupiniek. Vďaka tomu sa všetci naučili pracovať s navigačnými prístrojmi. Na konci dňa účastníci v spoločnej diskusii zhodnotili denné aktivity.

Program posledného dňa letnej školy vyplňovali lektori. Úvodná prednáška patrila Assoc. Prof. Mette Andresen z Bergenu, Ph.D., ktorá sa v nej zaoberala kreativitou študentov pri riešení rôznych matematických problémov. Po nej nasledoval vedecký workshop doc. PaedDr. Čeretkovej, PhD., a PaedDr. Sandanusovej, PhD., v rámci ktorého účastníci hodnotili učebné materiály zamerané na interdisciplinárne vzťahy matematiky a biológie.

Letná škola bola netradičnou hodnotnou aktivitou pre študentov a doktorandov. Externé prostredie motivovalo účastníkov ku sústredeným aktivitám a inšpirovalo k novým nápadom využitelným v ďalšej vedeckej práci.

Mgr. Zuzana Vitězová,
Mgr. Lukáš Lednický,
Katedra matematiky FPV,
foto: autori

NITRIANSKA LETNÁ UNIVERZITA

Mnohí absolventi prejavujú veľký záujem stať sa o pár rokov naozajstnými študentmi nitrianskych univerzít

Prvé dva týždne letných prázdnin viac ako päťdesiat žiakov z Nitry a okolia študovalo na už ôsmom ročníku Nitrianskej letnej univerzity (NLU). O tento spoločný projekt oboch nitrianskych univerzít, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a za podpory primátora mesta Nitra, je každý rok mimoriadne veľký záujem. Letného „vysokoškolského“ štúdia sa zúčastňujú osem až dvanásťročné deti, ktoré sú v prvý deň NLU slávnostne imatrikované v priestoroch Auly SPU. Deti dostanú kartu študenta, ktorá funguje na princípe vysokoškolského indexu. Vyučujúci im do nej počas jednotlivých dní v priebehu NLU podpisujú účasť na konkrétnej aktivite.

Celý týždeň sa školákom venovali pracovníci i študenti oboch nitrianskych univerzít. Pripravili si pre nich tematické okruhy Mladý angličtinár, Mladý olympionik, Mladý archeológ, Mladý remeselník, Mladý sokoliar, Mladý energetik, Mladý Nitran, Mladý redaktor, Mladý informatik, Mladý botanik, Mladý výtvarník, Mladý vodič či Mladý čitateľ. Posledný vyučovací deň pozostával z programu, ktorý deťom tradične pripravujú obe univerzity v spolupráci s Mestským úradom Nitra.

Na záver štúdia sa účastníci NLU zúčastnili slávnostnej promócie v priestoroch Auly UKF počas ktorej im bol udelený diplom a titul Academicus Nitriensis Jr. Promócie, ktorá je jedinečnou bodkou za štúdiom v rámci Nitrianskej letnej univerzity, sa zúčastňujú zástupcovia vedenia Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Mesta Nitra, lektori a v neposlednom rade rodičia, súrodenci a ďalší príbuzní mladých absolventov NLU.

Nitrianska letná univerzita je každoročne pre všetky zúčastnené deti veľmi pozitívnou skúsenosťou. Deti získajú nové poznatky z viacerých atraktívnych oblastí, skamarátia sa s rovesníkmi z iných nitrianskych škôl a hrovou formou sa oboznámia s prostredím i charakterom štúdia na univerzite. Mnohí absolventi NLU prejavujú veľký záujem stať sa o pár rokov naozajstnými študentmi nitrianskych univerzít.

Mgr. Diana Kanásová, PhD.,
Oddelenie celoživotného vzdelávania,
foto: Martin Kabíček, tablo: LB

Autorom projektu boli prof. PhDr. Eva Malá, CSc. (UKF) a doc. Mgr. Ing. Danka Moravčíková, PhD. (SPU) v roku 2008.

Projekt je financovaný z poplatkov detí.

TÁBOR FAJN OSLAVOVAL

„Za desať rokov existencie sme veľmi nenásilnou formou poukázali na prepojenie fyziky a jednotlivých prírodovedných odborov a matematiky.“

Tábor FAJN – Fyzika Ako Ju Nepoznáme – patrí medzi najstaršie fyzikálne tábory na Slovensku a tento rok oslavuje svoje okrúhle výročie – 10 rokov. Ako oslavu desaťročnice sme tento rok zorganizovali nie dva turnusy tábora, ako sa mohlo zdať, ale dva tematicky rozdielne tábory. Prvý tábor sa niesol v znamení moderných mobilných technológií a druhý bol naozajstnou oslavou so všetkým, čo k tomu patrí. Oslava, počas ktorej deti zažili všetko to naj- krajšie, zábavnejšie, obľúbenejšie a objaviteľské, čo sa za desať rokov podarilo vytvoriť a zozbierať, bola tým najlepším spôsobom ako zosumarizovať 10 rokov činnosti, zážitkov a experimentov. Dva týždne jubilejných táborov fyziky prebiehali v termíne od 13. do 24. júla 2015 v priestoroch Fakulty prírodných vied UKF v Nitre a zúčastnilo sa ho takmer 60 detí.

Tábor FAJN je denným táborom, ktorý je inovatívnou formou ako vzbudiť u detí záujem o fyziku a prírodné vedy. Za desať rokov svojej existencie si našiel svoje miesto v množstve rôznorodých táborov na Slovensku a s radosťou môžeme povedať, že je nielen jeden z najstarších táborov tohto typu u nás, ale z roka na rok sa teší čoraz väčšej popularite.

V rámci jubilejného desiateho ročníka si organizátori pripravili opäť niečo nevededné a zábavné. Pri tejto príležitosti sme sa rozhodli zorganizovať až dva tábory, pričom oba boli jedinečné a iné. Počas prvého tábora sme objavovali svet pomocou mobilných technológií. Moderné mobilné technológie skrývajú v sebe množstvo vedecko-technických vymožeností, ktoré umožnili deťom stať sa malými vedátormi. Myšlienka využitia tabletov a mobilov vo vyučovaní je v súčasnosti veľmi aktuálna, a preto sme sa v spolupráci s centrom EDULAB a firmou Samsung rozhodli vytvoriť jedinečný tábor, počas ktorého si deti vyskúšali všetko, čo dokáže tablet či mobil v oblasti výskumu.

Hlavnou myšlienkou tábora bola fyzika v domácnosti. Deti skúmali domáce spotrebiče. Počas jednotlivých dní sa snažili pochopiť rozdiel medzi bielou a čiernou technikou, vyskúšali, aké možnosti majú tablet a mobily, čo nimi vedia merať, ako je možné, že sa displej vie otáčať, prečo sa mení jas monitoru a pozreli sa na mikroskopické zloženie displejov. V tábore mali možnosť objaviť aj v obyčajnej hre skryté záhady, fakty a javy z fyziky. Na aktivity, ktoré väčšina z nás berie ako samozrejmosť sa pozreli z

iného uhla, napr. na vysávanie, ohrievanie, otváranie dverí, žehlenie a popritom objavili, že mobil a tablet môžu využiť okrem zábavy aj na vzdelávanie. V neposlednom rade spoznali, čo všetko možno dať do mikrovlnky a prečo tam niektoré veci radšej nedávať.

Druhý tábor, ktorý sme organizovali, bol lákadlom nielen pre verných účastníkov, ale aj pre nováčikov, pretože sa niesol v znamení osláv a tých naj experimentov za desať rokov existencie FAJN-u. Počas jedného týždňa deti objavovali energiu a fyziku v meste, oboznámili sa s príbehom energie, podali výkon olympijského športovca a nakoniec sa zahrli na „jadrových fyzikov“. Druhým lákadlom bolo množstvo exkurzií a „výjazdov“ z domovského sídla tábora a neposledným a nemenej lákavým bol fakt, že organizátori si pre deti pripravili množstvo aktivít, ktoré sa na prvý pohľad zdali nemožnými a nereálnymi. Určite veľmi pútavá a nezabudnuteľná bola návšteva prečerpávacej stanice na rieke Nitra, ktorá sa nachádza v parku na Sihoti. Za umožnenie vstupu ďakujeme Západoslovenskej distribučnej spoločnosti. Informácie, ktoré sme sa dozvedeli, boli zaujímavé nielen pre deti, ale aj pre nás dospelých. Napríklad,

že danú stanicu vybudoval Baťa ešte za „Prvej republiky“, tiež aj to, že sa tu nachádza dosť veľká plavebná komora. Môžeme tak skonštatovať, že hoci je náš tábor zameraný na fyziku, za desať rokov existencie sme veľmi nenásilnou formou poukázali na prepojenie fyziky a matematiky. Veď povezte si úprimne, ktorý geograf alebo ekológ vie, čo všetko sa v parku na Sihoti skrýva.

Deti ako jeden z najzaujímavejších dní uvádzali práve deň strávený v parku na Sihoti. Uskutočnili tam zaujímavé merania zrýchlenia kolotoča alebo šmýkačiek, dostreku „žabej fontány“ alebo zisťovanie prirodzeného osvetlenia v

jednotlivých častiach parku pomocou tabletov a mobilov. Medzi zaujímavé exkurzie patrilo tiež navštívenie nového infocentra – Energoland pri atómových elektrárnach v Mochovciach, kde strávili celý deň.

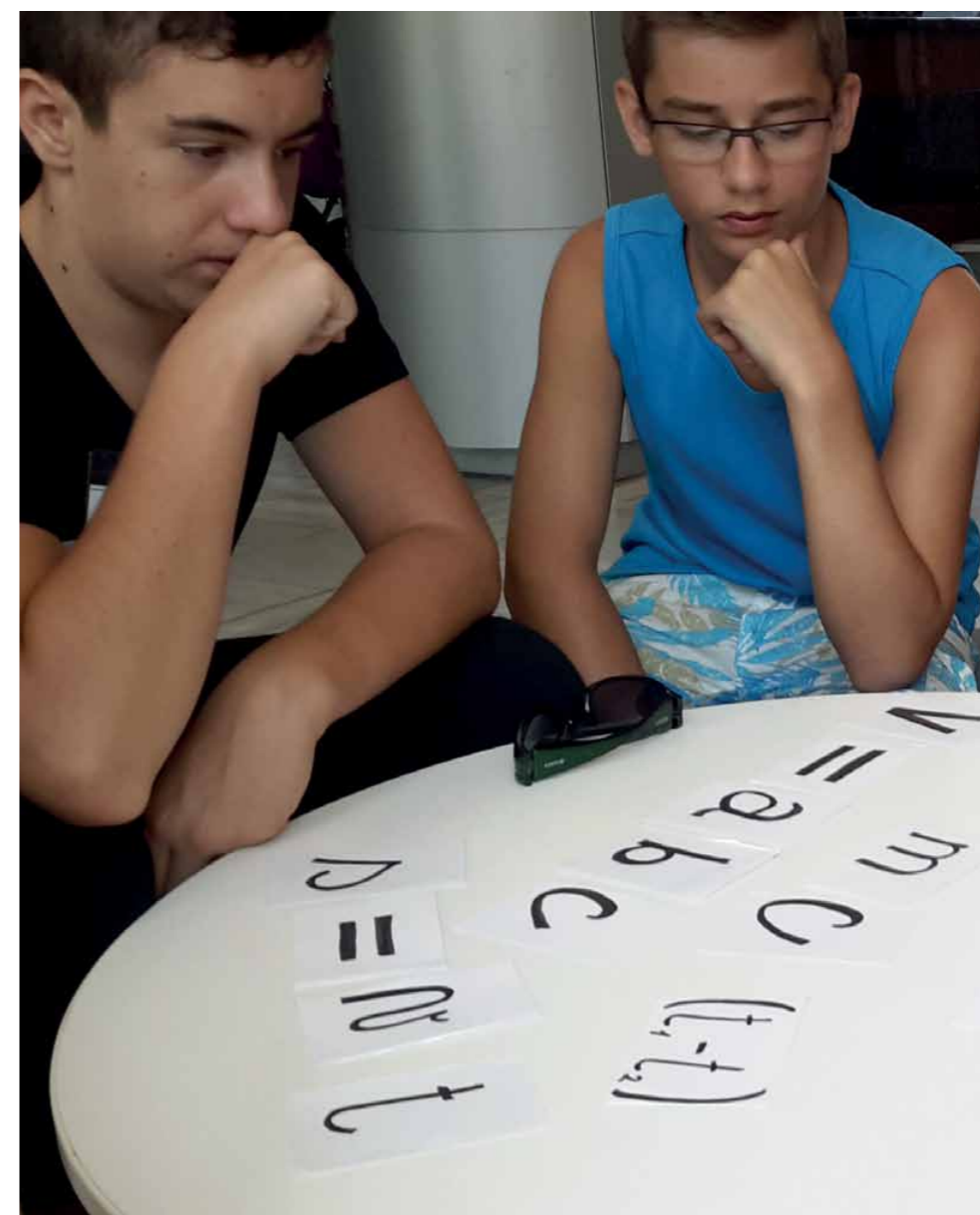
Počas osláv takisto overili svoju „mušku“ a silu, keď sa snažili vyskúmať, ako treba správne vrhnúť bowlingovú guľu po dráhe tak, aby zhodili všetky kolký. Tento netradičný výskum realizovali počas celého dňa na bowlingových dráhach, a tak mohli vysloviť erudované výsledky, ktoré, veríme tomu, že budú v blízkej dobe budú odprezentované aj na akademických pôdach.

Oslava fyziky, ktorú sme pre deti pripravili, bola plná energie, dynamiky, zábavy a najmä fyziky, ktorá objaví mesto, prírodu, domácnosť a človeka tak ako ju deti nepoznajú. Pestrý a bohatý program jubilejného ročníka bol zárukou, že každé dieťa si našlo niečo, čo sa mu páčilo a na čo môže spomínať veľmi dlho. My dúfame, že sme vykročili správnou nohou do ďalšej desaťročnice a, že tábor sa bude tešiť takej obľube, aby sme mali ďalej čo oslavovať.

PaedDr. Mária Siptáková,
PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.,
Katedra fyziky FPV,
foto: Ján Ondruška, Mária Siptáková

Prvý tabletový tábor bol spolufinancovaný Edulab-om, rodičmi detí a občianskym združením Viac ako učenie. Druhý tábor bol viac menej samofinancovaný rodičmi, malý finančný dar organizátori dostali zo Západoslovenskej distribučnej, a.s., a pomohlo aj o.z. Viac ako učenie.

I Tečk@r

Táborové aktivity zamerané na rôznorodé využívanie mobilných digitálnych zariadení

Počas letných prázdnin sa Katedra informatiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre rozhodla realizovať už tretí ročník denného tábora ITečk@r zameraného na voľnočasové aktivity, ktoré je možné zrealizovať v oblasti informatického záujmového vzdelávania. Pedagógovia, študenti a absolventi Katedry informatiky v spolupráci s občianskym združením Centrum Skalka privítali v priestoroch Kalvárie 26 detí vo veku 8 až 14 rokov, ktoré boli pod ich vedením netradičnou formou oboznámené s mnohými informatickými pojmami a postupmi.

Letný tábor bol realizovaný v rámci projektu KEGA 055UKF-4/2014: Mobilné technológie v škole pre 21. storočie, ako aj projektu KEGA 015UKF-4/2013: Moderná informatika - nové metódy a formy pre efektívne vzdelávanie. Každý rok počet záujemcov o tábor rastie a nás teší, že sa stretávame aj s deťmi z minulých ročníkov. Snažíme sa program tábora pripraviť tak, aby bol zaujímavý rovnako pre nových, ako aj pre opakujúcich sa účastníkov. Aj preto boli táborové aktivity zamerané na rôznorodé využívanie mobilných digitálnych zariadení (vreckové počítače, tablety, inteligentné mobilné telefóny, GPS navigátory) vo voľnočasových aktivitách detí. Program tábora bol navrhnutý tak, aby mobilné technológie slúžili ako podporný prostriedok. Nosným prvkom myšlienky bolo realizovať informatický tábor, v ktorom deti nebudú sedieť za počítačom a celý týždeň sa venovať jednej téme. Každý deň tábora bola predstavená iná aktivita.

Prvý deň bol tradične venovaný robotike. Úlohou detí bolo konštruktívne zostaviť robota zo špeciálnej série stavebníc Lego (Lego MindStorms Education NXT). Návrh robota mal byť prispôbivý výhre v súťaži Mini Sumo. V súboji stojí v ringu dvojica robotov, ktorí sa položia na štartovaciu čiaru. Po

štarte sa snaží vytlačiť jeden druhého mimo ring. Pokiaľ bude robot celý vytlačený mimo ring, prehráva. V klasickej súťaži musí byť robot úplne autonómny. My sme na riadenie robota použili dotykový smerový ovládač, ktorý vznikol spárovaním robotov s mobilnými zariadeniami. Deti si museli vytvoriť súťažné tímy, pomenovať ich a uplatnením čo najväčšej fantázie vytvoriť takého robota, ktorý by vydržal v ringu čo najdlhšie. A tak sme zažili skutočnú súťaž tímov UltraBoti, Šroťáci, FiŠiBa, Epic, Robot 51 alebo aj čisto dievčenský tím Jahôdky. Súboje boli plné pokrikov, povzbudzovania, prejavov radosti ale aj smútku. Druhý deň bol zameraný na dve aktivity. Prvá polovica detí sa venovala tvorbe 3D fotografií, tzv. anaglyfov. S deťmi sme viedli diskusiu, ako vyvolať dojem trojrozmerného obrazu pri projekcii na dvojrozmerné plátno. Diskutovali sme o aktívnych a pasívnych technikách, ktoré sa využívajú v kinách a v domácnostiach. Aktivitu sme „oprášili“ z prvého ročníka tábora, pričom sme ju aktualizovali. Na fotografovanie, ako aj tvorbu 3D obrazov boli použité len mobilné zariadenia s voľne dostupnou aplikáciou. Druhá polovica detí sa venovala programovaniu v jazyku Scratch. Scratch je on-line programovacie prostredie, v ktorom sa deti zoznamujú so základmi udalosťami riadeného programovania. Programuje sa intuitívne skladaním príkazových blokov do väčších celkov. V tábore sa deti naučili vložiť do projektu postavu, zmeniť jej vzhľad a naprogramovať jej správanie pri rôznych udalostiach. Vytvorili projekty, v ktorých kocúr Scratch kreslil dúhové obrázky, pohyboval sa riadený šípkami na klávesnici alebo reagoval na starostlivosť ako virtuálne zvieratko.

Tretí deň bol venovaný téme Informatika bez počítača. Rôzne abstraktné pojmy (okrem iného bit, binárna sústava, súkromný a verejný kľúč, kontrolný

súčet, a paralelné spracovanie dát) boli vysvetlené s využitím vopred pripravených pomôcok (magnety, penové kocky, kódovacie tabuľky, krajčírka guma, drevené skrinky alebo triediaca mapa) formou konštruktivistických hier, súťaží a pohybových aktivít. Deti sa naučili, ako počítač spracováva čísla a texty a ako ich bezpečne prenáša cez internet a následne ich efektívne triedi.

Štvrtý deň sme realizovali exteriérovú aktivitu, tzv. reverzný geocaching. Jej cieľom bolo priblížiť princíp určovania geografickej polohy pomocou satelitov. Úlohou detí bolo nájsť vonku ukrytú indiciu len na základe informácie o vzdialenosti, ktorú mohli získať od animátora. Polohu hľadaného cieľa je možné určiť trianguláciou získaním vzdialenosti z troch rôznych bodov v teréne. Aktivitu sme zorganizovali v priestoroch univerzity a v jej okolí. Po krátkej prezentácii a diskusii v počítačovej učebni na Katedre informatiky o technológii GPS a jej využití v praxi sme deti rozdelili do šiestich tímov. Každý tím mal k dispozícii mapu, kružidlo a animátora, ktorého úlohou bolo oznamovať vzdialenosť od cieľa.

Nájdenním všetkých šiestich indícií získali deti informácie potrebné na určenie cieľových súradníc, na ktorých ich čakal poklad.

Piaty deň bol už tradične venovaný tvorbe prezentačného videa. Z fotografií z predchádzajúcich dní vytvorili deti obrazovú stopu, obraz doplnili vhodnými komentármi, aplikovali efekty a prechody a nakoniec doplnili zvukovou stopou. Výsledky boli prezentované pred účastníkmi tábora a animátormi. Všetci sa následne zapojili do hlasovania o najlepšie táborové video.

Počas realizácie všetkých aktivít boli použité softvéry, ktoré sú voľne dostupné na internete alebo v obchode s aplikáciami pre mobilné zariadenia s operačným systémom Android. Preto je možné, že v prípade záujmu môžu deti podobné aktivity realizovať aj po skončení tábora v domácom prostredí. Len za tri roky svojej existencie si tábor našiel svoje miesto v množstve táborov realizovaných v Nitre a s radosťou môžeme povedať, že sa teší veľkej popularite, čo dosvedčujú aj slová koordinátorky ani-

mátorov Mgr. Veroniky Šimonovej: „Naše táborové leto v Centre Skalka začalo naozaj ukážkovo, pod vedením odborných asistentov Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre sa deti a mládež nášho tábora ITečk@r učili, zabávali a hrali zároveň. Nielen pre účastníkov, ale aj pre animátorov to bol obohacujúci týždeň. Rozvíjanie počítačových zručností, užitočné trávenie času pri počítači, tvorba videí, 3D fotografie, keškovanie, tímová spolupráca, motivácia a záujem sú vystihujúcimi slovami pre náš tábor. Každoročne je o tento tábor veľký záujem a ako prvý je vždy naplnený nadšenými účastníkmi. Ďakujeme Katedre informatiky za umožnenie a spoluprácu pri realizácii tohto tábora, za zapožičanie technického vybavenia, bez ktorého by to nebolo možné. Verím, že táto spolupráca bude aj naďalej pokračovať a zo slov rodičov vieme, že najradšej by už teraz prihlásili svoje deti na tábor ITečk@r na nasledujúce leto.“

Mgr. Martin Cápaj, PhD.,
doc. RNDr. Gabriela Lovászová, PhD.,
Katedra informatiky FPV
foto: Martin Cápaj

Mgr. Martin Cápaj, PhD.

Ciele stanovené pred realizáciou prvého ročníka boli jasné. Chceme tábor, v ktorom budeme zážitkovými metódami predstavovať rôzne oblasti informatiky, chceme deti nielen zabaviť, ale aj naučiť využívať technológie vo voľnočasových aktivitách a aby naučené bolo možné aktívne využívať aj doma. A tak vznikol tábor ITečk@r. Dôležitým faktom pre realizáciu tábora bolo aj to, že sme sa mohli zamerať len na obsah samotných aktivít. Ekonomické záležitosti, zabezpečenie stravy a pitného režimu malo na starosti občianske združenie Centrum Skalka. Pobyt v tábore však nebol len o informatike. Centrum navyše ponúka výborné priestory na relax, táborové hry a súťaže. Za to všetko by sme chceli občianskemu združeniu úprimne poďakovať. Poďakovanie, samozrejme, patrí aj vedeniu Katedry informatiky za zapožičanie techniky potrebnej k úspešnej realizácii tábora.

Treba si však uvedomiť, že realizácia tábora nie je len o jednom týždni, ktorý je navyše v čase letných dovolení a v našom prípade aj na báze dobrovoľnosti. Všetci, ktorí tábory organizujú, vedia, že najzložitejšia časť prebieha dlhodobo pred samotnou realizáciou. Treba vymyslieť program na každý deň, navrhnuť vhodné skupinové aktivity, ako aj pripraviť techniku a podklady pre účastníkov. Po tábore je nutné zhodnotiť, či aktivity boli navrhnuté vhodné a či je možné ich použiť aj v budúcnosti pri inej príležitosti. Realizovať letný tábor si vyžaduje množstvo času, ktorý ste ochotní obetovať len v prípade, že vás to baví a zároveň máte podporu z okolia. Radosť z úspešnej realizácie, rovnako ako aj radosť detí po aktivitách nás aj naďalej motivuje k ďalšej práci. Výber z táborových fotografií je možné nájsť na webovej stránke Katedry informatiky.

AKTÍVNE LETO ETNOLÓGOV

Ide o jedinečnú možnosť aplikovať v praxi poznatky z daného vedného odboru

Propagácia výsledkov bádania a rôzne popularizačné aktivity určené pre širšiu laickú verejnosť by mali byť dôležitou súčasťou práce reprezentantov ktoréhokoľvek vedného odboru. Tejto oblasti prikladajú patričný význam aj členovia tímu Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre, a to práve v období letných mesiacov. V tomto termíne sa každoročne koná množstvo rôznych kultúrnych podujatí a folklórnych „open air“ festivalov zameraných na scénickú prezentáciu folklórneho umenia, súčasťou ktorých sú aj rôzne sprievodné podujatia popularizačného či edukačného charakteru. Ide o festivaly s dlhoročnou tradíciou, trvajúcou niekoľko desaťročí, na ktorých významnou mierou každoročne participujú nielen pedagógovia a doktorandi tejto katedry, ale taktiež i množstvo jej súčasných a bývalých študentov. Ich aktivity sa týkajú nielen prípravy rôznych scénických programov, ale i umeleckej interpretácie hudobného a tanečného folklóru, ale i autorstva, réžie, dramaturgie jednotlivých festivalových podujatí, v prípade študentov najmä organizačné zabezpečovanie chodu festivalu.

Novinkou v rámci tohtoročného leta, a to nielen pre pracovníkov katedry, ale aj pre i samotné festivalové podujatie, bola realizácia ETNODOMU v rámci Medzinárodného folklórneho festivalu Východná 2015 (3. až 5. júl 2015). Festival má za sebou už 61. ročník a patrí k vrcholným podujatiam tohto typu v rámci Slovenska. Okrem scénických programov na niekoľkých pódiumoch poskytuje značný priestor na realizáciu nescénických podujatí. V rámci nich bol po prvý raz zrealizovaný aj spomínaný Etnodom, ktorý pripravila a odborne garantovala Katedra etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre. Zameriaval sa na predstavenie odboru etnológia, výsledky práce etnológov a pozostával z viacerých aktivít propagujúcich nielen samotný odbor a katedru, ale zároveň i celú univerzitu. Etnodom začína otvorením fotografickej výstavy Projekt Liptovská Teplička, dokumentujúcej výsledky realizácie terénnych výskumov tímu etnológov v tejto obci, ako i spôsob života jej obyvateľov. Súčasťou boli popularizačné prednášky prof. Z. Beňuškovvej, CSc., a doc. M. Jágerovej, PhD., dotýkajúce sa objasnenia zamerania vedného odboru etnológia,

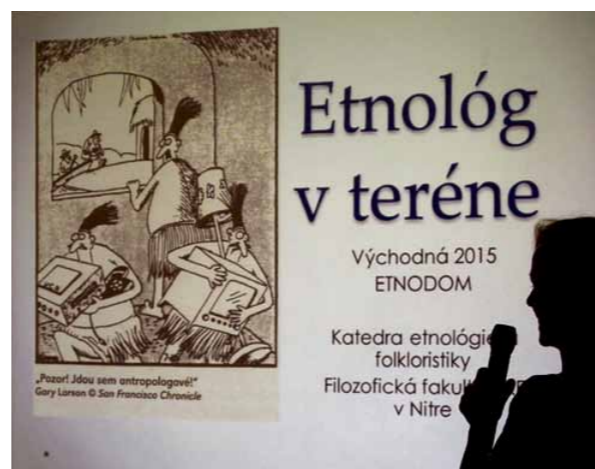

práce etnológov, priebehu terénneho výskumu, predstavenia konkrétnych výsledkov bádania spracovaných do podoby odbornej knižnej monografie, výstavy fotografií, prezentácie niektorých vybraných skúmaných tém. V rámci ďalšieho bodu programu prof. B. Garaj, CSc., zrealizoval moderovanú diskusiu s popredným slovenským odborníkom na ľudový tanec dr. S. Dúžekom, doplnenú o komentovanie fotografií a filmov dokladujúcich prácu etnochoreológa a výskum ľudového tanca. Ďalšiu moderovanú diskusiu pripravila a viedla Mgr. J. Ambrózová, PhD. Hostami boli členka organizátorskej katedry, etnochoreologička Mgr. Art. A. Krausová, ArtD., a popredný choreograf, umelecký vedúci Folklórneho súboru Železiar z Košíc V. Urban. V rámci diskusie účastníci predstavili vedný odbor etnochoreológa, venovali sa objasneniu podstaty práce etnochoreológa, problematike výskumu ľudových tancov, práci s pramennými materiálmi, možnostiam dokumentácie a záznamu tanečného pohybu, jeho analýze. Diskusia sa dotkla aj stavu výučby ľudového tanca na Slovensku, zavŕšená bola predstavením zborníka z konferencie, ktorú organizovala Katedra etnológie a folkloristiky pod názvom Hudobno-tanečný folklorizmus: problémy a ich riešenia. Vstupný priestor do Etnodomu sprevádzali propagačné materiály a prezentácia venovaná katedre, možnostiam štúdia odboru etnológia, taktiež informáciám o zaujímavých podujatiach katedry, ktoré jej pracovníci každoročne pripra-

vujú nielen pre študentov, ale i pre záujemcov z radov širokej laickej verejnosti. Stálou súčasťou celého podujatia boli aj odborné publikácie pracovníkov katedry, ktoré boli k dispozícii na prehladnutie a štúdium. V rámci dvoch festivalových dní bolo v Etnodome premietaných niekoľko filmov s etnologickou tematikou od renomovaného filmára Ing. J. Kusku, s odborným komentárom samotného autora a prof. Z. Beňuškovvej, CSc.

Okrem uvádzaných pracovníkov katedry sa na realizácii jednotlivých aktivít v podobe technickej spolupráce a inšpície podieľali aj doktorandi Mgr. M. Bošelová a Mgr. P. Hrabovský. V rámci festivalu okrem týchto aktivít viacerí zo spomínaných pracovníkov prispeli umeleckými výstupmi aj do scénických programov počas všetkých festivalových dní. Festival vo Východnej bol len jedným z množstva podujatí, na ktorých sa členovia katedry každoročne aktívne podieľajú. Za ostatné podujatia spomeniem Medzinárodný folklórny festival Myjava 2015 (19. – 21. jún 2015). Mgr. P. Hrabovský v rámci neho realizoval podujatie pod názvom Predveď sa a participoval na príprave a prezentácii

univerziténeho Folklórneho súboru Ponitran. Tento súbor, na umeleckom a pedagogickom vedení ktorého sa podieľajú doktorandi katedry (P. Hrabovský a M. Takáčsová), riaditeľkou je členka katedry Mgr. Art. A. Krausová, ArtD., prezentoval univerzitu počas leta aj na ďalších festivaloch – Akademický Zvolen, Folklórne slávnosti pod Pilskom a Babou horou

v Sihelnom, festival Lupiniarska paráda v Chyzerovciach. V rámci Horehronských dní spevu a tanca v Helpe (24. – 26. jún 2015) Mgr. J. Ambrózová, PhD., realizovala galaprogram festivalu (autorka programu, scenár, réžia, moderovanie), ktorý odznel v priamom prenose na Rádiu Regina. Mgr. P. Hrabovský bol autorom programu Pozdrav Helpe a viedol školy tanca v rámci tohto festivalu. Na Folklórnych slávnostiach pod Poľanou v Detve (10. – 12. júl 2015) boli odbornými hodnotiteľmi festivalu doc. M. Jágerová, PhD., a prof. Z. Beňušková, CSc. Doc. Jágerová účinkovala taktiež v jednom z programov v rámci MMF Myjava a FF Koliesko v Kokave nad Rimavicou. V rámci tzv. Rozhlasového dvora sa podieľala na verejnej rozhlasovej nahrávke RTVS, Rádia Regina. Relácia sa venovala zrodu a prvým ročníkom tohto festivalu, na rozvoji a organizácii ktorého má podnes svoj významný podiel aj Katedra etnológie a folkloristiky realizáciou množstva podujatí, či už prostredníctvom pedagógov alebo študentov katedry.

Okrem spomínaných prezentačných a umeleckých podujatí sa členovia katedry v rámci letných mesiacov zúčastňujú terénnych výskumov v rámci výskumných projektov. V júni doc. M. Jágerová, PhD., realizovala výskum zameraný na zmapovanie súčasného stavu školských obyčají v obci L. Sliače, pričom v rámci výskumu bola v spolupráci s filmárom M. Barťošom natočená aj filmová dokumentácia školských slávností, tzv. juniálesu. Doc. M. Paríková, CSc., sa zúčastnila výskumného pobytu v prostredí Slovákov v Maďarsku (Dunaegyháza), taktiež výskumu dotýkajúceho sa súčasného stavu vianočných obchádzkových hier vo viacerých lokalitách stredného Slovenska. Prof. Z. Beňušková, CSc., realizovala dotazníkové prieskumy v 6 obciach dolného Liptova zamerané na súčasný stav kalendárnych obyčajových príležitostí. Mgr. J. Ambrózová, PhD., sa v lete zamerala na výskum súčasného stavu rómskej hudobnej kultúry na Horehroní a Mgr. Art. A. Krausová, ArtD., na výskum tanečných tradícií v obci Raslavice.

Viacerým pedagogickým aktivitám sa počas leta venovala Mgr. Art. A. Krausová, ArtD., a to v rámci tvorivých dielní zameraných na ľudový tanec – Krpčekovo – letný tanečný tábor ľudového tanca pre deti od 4 do 16 rokov (realizovaný vo Východnej), a v rámci projektu Malí tanečníci – tvorivá dielňa pre vybraných detí z rôznych detských folklórnych kolektívov z celého Slovenska, realizovaná v júli v Tatranskej Kotline.

Výpočet letných aktivít členov katedry nie je vyčerpávajúci. Pre jednotlivých zainteresovaných ide o jedinečnú možnosť aplikovať v praxi poznatky z daného vedného odboru, prezentovať vlastné pracovisko, ale i samotnú univerzitu.

doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD.,
Katedra etnológie a folkloristiky FF
foto: Ján Blaho, Zuzana Beňušková

ODBORNÉ A KULTÚRNE AKTIVITY GERMANISTOV

Mag. Dr. Simon Loidl

Nitrianski študenti Katedry germanistiky dokážu zaujať a presadiť sa v náročnej konkurencii

Katedra germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre má v súčasnosti 9 členov, vrátane jedného nemeckého a jedného rakúskeho lektora. Je sídlom lektorátu DAAD a ÖAD. Zároveň je, okrem Bratislavy, aj jediným testovacím centrom DaF (Test Deutsch als Fremdsprache) a ÖSD (Österreichisches Sprachdiplom) na Slovensku, kde je možné vykonať oficiálnu jazykovú skúšku ako predpoklad pre možnosť štúdia na univerzitách v nemecky hovoriacich krajinách.

Študenti Katedry germanistiky FF UKF majú možnosť uchádzať sa o štipendia na absolvovanie krátkodobých a dlhodobých študijných a jazykových pobytov na nemeckých a rakúskych univerzitách. Kvalita projektov našich študentov sa odzrkadľuje v tom, že v akademickom roku 2014/2015 získalo štipendium DAAD 10 našich študentov. V akademickom roku 2015/2016 získalo toto štipendium 6 študentov a dodatočne bolo udelené ďalším 2 našim študentom. Okrem uchádzačov z Bratislavy nie je žiadna katedra na Slovensku tak úspešná v počte vybraných uchádzačov ako nitrianska Katedra germanistiky.

V letnom semestri akademického roka 2014/2015 sa na katedre uskutočnili viaceré podujatia. Dňa 15. apríla 2015 sa konalo katedrové kolo Študentskej vedeckej odbornej a umeleckej činnosti (ŠVOUČ). Pod vedením svojich konzultantov predstavili študenti germanistiky odborne fundované a tvorivostou sa vyznačujúce práce. Prvé miesto získala Bc. Tatiana Marendiaková (2. r. NJSJm) s prácou Dvojtvary ako fenomén lexikálnej negácie. Druhé miesto obsadila Bc. Jana Paulová (2. r. NJHim) s prácou Dieter Wisliceny na Slovensku. Na treťom mieste sa umiestnila Bc. Lucia Raučino-

vá (2. r. NJSPm) s prácou Podporujúce a brzdiace faktory bilingválneho vývinu jedinca. Odborná porota udelila štvrté miesto Bc. Kamilovi Strišovskému (2. r. NJHim) za prácu Učiť a učiť sa nemčinu ako druhý cudzí jazyk na alternatívnych školách (na príklade Waldorfských škôl) a Bc. Erikovi Hudcovičovi (2. r. NJHim) za prácu Funkcia štylistických prostriedkov vo vybraných publicistických žánroch.

Katedra germanistiky, Katedra anglistiky a amerikanistiky v spolupráci s Katedrou romanistiky FF UKF v Nitre a Okresným úradom Nitra, odbor školstva, zorganizovali v dňoch 22. až 24. apríla 2015 už 16. ročník divadelného festivalu pre základné, stredné a jazykové školy s ústrednou témou „Freedom - Libertad - Liberté - Libertà - Freiheit - Sloboda“ s účasťou viac ako 500 žiakov a študentov stredných škôl. Divadelné súbory si pripravili svoje vystúpenia v anglickom, francúzskom, nemeckom, ruskom a španielskom jazyku.

Už tradične hostujú na našej katedre významné zahraničné osobnosti z oblasti vedy a kultúry. V dňoch 27. až 28. apríla 2015 sme spolu s Katedrou translatológie privítali doc. Dr.sc. Petru Žagar-Šoštaričovicú z Katedry germanistiky Univerzity Rijeka z Chorvátska, ktorá predniesla pre študentov a vyučujúcich oboch katedier dve prednášky: „Das Image macht die Übersetzung möglich“ a „Eine Reise in die deutschsprachige Literatur nach 1960“. Obidve prednášky oslovili svojim obsahom prítomných študentov, čo sa odzrkadlilo v neformálnej a živej diskusii s prednášateľkou.

Na základe pozvania lektora ÖAD MMag. Dr. InalInnerhofera, vystúpil u nás dňa 12. mája 2015 historik a žur-

nalista Mag. Dr. Simon Loidl z Viedne s prednáškou „Kolonialistische Bestrebungen in Österreich-Ungarn um 1900“.

Inštitút germanistiky na Prešovskej univerzite s podporou DAAD zorganizoval tento rok už 7. ročník súťaže ODYSSEE v tvorbe krátkej prózy, v rámci ktorej majú študenti z celého Slovenska možnosť predložiť renomovanej odbornej porote svoje krátke prózy v nemeckom jazyku. V posledných rokoch sú študenti našej katedry obzvlášť úspešní. V roku 2013 získala 1. miesto v tejto súťaži Amelie Janoska. V roku 2014 sa na 1. mieste umiestnil Kamil Strišovský a v roku 2015 putovali prvé miesta opäť do Nitry. Prvé miesto udelila porota študentke Nikolette Csereovej za prózu Eine Bergtour wie keine andere a druhé miesto získala Veronika Grižáková za poviedku Wer bist du? Aj na týchto výsledkoch možno vidieť, že nitrianski študenti germanistiky dokázali zaujať a presadiť sa v náročnej konkurencii účastníkov zo všetkých germanistických katedier na Slovensku. Mentorom našich študentov je nemecký lektor DAAD Dr. phil. Daniel Krause.

Neodmysliteľnou súčasťou diania na Katedre germanistiky je práca na projektoch KEGA, VEGA a APVV, ktorých zodpovednými riešiteľmi alebo spoluriešiteľmi sú aj členovia katedry. Veríme, že aj budúci akademický rok 2015/2016 bude vďaka angažovanosti vyučujúcich a študentov aspoň tak úspešný, ako ten minulý.

PhDr. Beáta Hockicková, PhD.,
Katedra germanistiky FF
foto: archív KG

Účastníci ŠVOUČ 2015: Bc. Tatiana Marendiaková, Bc. Lucia Raučinová, Bc. Erik Hudcovič, Bc. Jana Paulová a Bc. Kamil Strišovský.

KRAKOW – NITRA

Výstava realizovaných projektov záverečných prác s názvom Technická tvorivosť študentov

Technické vzdelávanie vytvára priestor na rozvoj tvorivého myslenia nielen samotných študentov, ktorí sa pripravujú na povolanie učiteľov odborných technických predmetov, ale aj samotných učiteľov pri príprave obsahu a výkonu vzdelávania. Akákoľvek technická činnosť, a to i tá najjednoduchšia, si vyžaduje tvorivý prístup jej vykonávateľa. Vyvrcholením prejavu tvorivých schopností študentov, ktoré nadobudli a ktoré si osvojili počas svojho vysokoškolského štúdia je riešenie tém záverečných prác. Výsledkom tvorivého prístupu študentov, spolu s ich školiteľmi sú často návrhy netradičných postupov v riešení, majúci charakter unikátnych riešení, ktoré sa vyznačujú prvotnosťou a pôvodnosťou vytvorených výsledkov a v realizácii reprezentujú značnú invenciu riešiteľa. Uvedomujúc si tieto skutočnosti, pedagógovia Katedry techniky a informačných technológií PF UKF v Nitre a Inštitútu techniky PU v Krakowe

sa rozhodli, s podporou vedenia fakúlt oboch inštitúcií, zrealizovať myšlienku prezentovania výstupov študentských záverečných prác formou samostatnej výstavy a jej sprístupnením pedagogickej a študentskej verejnosti. Spoločnou výstavou trojrozmerných funkčných modelov alebo technických zariadení, ktoré boli vytvorené ako výstup z riešenia študentských záverečných prác, organizátori sledovali predstaviť verejnosti odbornú vyspelosť a pripravenosť absolventov oboch fakúlt, riešiť témy záverečných prác na vysokej profesionálnej úrovni. Vystavené práce študentov jednoznačne dokumentujú schopnosti a kompetencie ich tvorcov – študentov a ich pedagógov kreatívne riešiť technické problémy a takýto postup a prístup uplatňovať aj vo výučbe.

Na otvorení výstavy 23. júna 2015 v priestoroch Pedagogickej univerzity v Krakowe sa zúčastnila dekan

gogickej fakulty UKF v Nitre prof. PhDr. Eva Szórádová, CSc., ktorá v krátkom príhovore ocenila aktivitu pedagógov z odborných pracovísk oboch univerzít a vynaložené úsilie spojené s prípravou výstavy záverečných prác študentov. Ako zdôraznila, prehliadka výstupov študentov z riešenia tém záverečných prác umožňuje nielen vzájomné porovnanie úrovne výstupov absolventov s podobnými študijnými programami, zameraním, ale výstava vytvára aj priestor k zamysleniu sa zodpovedných univerzitných pracovníkov nad kvalitou vzdelávania a inovačnými prístupmi k projektom študijných programov v technickom vzdelávaní. Na záver svojho vystúpenia dekanke poďakovala organizátorom a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave výstavy a odovzdaním ďakovných listov rektorovi PU v Krakowe prof. dr hab. Czeslawowi Śliwovi, dekanovi Matematicko-fyzikálne-technickej fakulty prof. dr hab. Wladyslawovi Blasiakovi, riaditeľovi Inštitútu techniky prof. dr hab. Inż. Jerzemu Jurovi, emeritnému riaditeľovi inštitútu prof. dr hab. inż. Kazimierzovi Jaraczovi a prof. dr hab. Henrykovi Nogovi vyjadrila ocenenie za ich prínos pre rozvoj spolupráce medzi UKF v Nitre a PU v Krakowe, za vynaložené úsilie a podporu spolupráce v pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti a za podporu spojenú s prípravou a realizovaním výstavy Technická tvorivosť študentov.

V zastúpení rektora Pedagogickej univerzity v Krakowe prof. dr hab. Michala Śliwu privítal a prítomných pozdravil prorektor prof. dr hab. Jan Suchanicz. V krátkom príhovore vyzdvihol význam a vplyv obdobných podujatí na život univerzity. Poďakoval organizátorom za prípravu výstavy. Dekan prof. dr. Hab Wladyslaw Blasiak sa vyjadril vo svojom vystúpení, že vníma prezentovanie študentských prác na výstave ako motiváciu pre študentov poznávať javy a procesy v prírodných a technických vedách. Ako uviedol vo svojom príhovore, učebné pomôcky majú osobitné miesto v procese výučby aj v univerzitnom prostredí. Ich tvorba na jednej strane poukazuje na schopnosť autorov vyjadriť technické myšlienky, princípy a javy na reálnom modeli a na druhej strane vytvárajú podnety na ďalšie inovatívne riešenia. Vystavované práce sú ukážkou a dokonalým prejavom technickej tvorivosti študentov a ich pedagógov a súčasne odкрývajú špecifická technicko-informačného vzdelávania, ktoré má na oboch univerzitách tradíciu, neustále sa rozvíja a má svoju jedinečnú interdisciplinárnu dimenziu. Na záver svojho príhovoru zablagoželal organizátorom výstavy za preukázanú iniciatívu a vyjadril presvedčenie, že organizovanie podobných podujatí bude pokračovať aj v budúcich rokoch. Vyslovil poďakovanie dekanke PF prof. Eve Szórádovej a odovzdal jej ďakovný list dekana fakulty za rozvoj a podporu spolupráce medzi fakultami v oblasti pedagogickej a vedeckej a za podporu pri organizačnom zabezpečení výstavy. Ďakovné listy odovzdal aj emeritnému vedúcemu Katedry techniky a informačných technológií PF prof. Ing. Tomášovi Kozíkovi, DrSc., vedúcej Katedry techniky a informačných technológií PF doc. PaedDr. Jane Depšovej, PhD., a doc. PaedDr. Márii Vargovej, PhD., členke Katedry techniky a informačných technológií PF za dlhoročné úsilie pri upevňovaní a rozvíjaní spolupráce v oblasti pedagogickej a vedecko-výskumnej medzi oboma vzdelávacími inštitúciami.

Prítomných hostí a účastníkov otvorenia výstavy záverečných prác študentov Pedagogickej fakulty UKF v Nitre a Matematicko-fyzikálne-technickej fakulty PU v Krakowe s vystavenými modelmi oboznámili autori a garanti výstavy prof. Tomáš Kozík a prof. dr hab. Henryk Noga. V príjemnej priateľskej atmosfére, ktorá nasledovala po otvorení výstavy, si prítomní prezreli vystavované práce.

Pri vzájomných rozhovoroch sa zúčastnení pochvalne a s uznaním vyjadrovali k vystavovaným študentským prácam, oceňovali prínos podujatia vo vzťahu k podpore a propagácii technického vzdelávania a viacerí vyjadrili svoj názor o prínosnosti konania obdobných medzinárodných projektov a ich prínosu k prehĺbeniu spolupráce v oblasti vzdelávania a výskumu medzi UKF v Nitre a PU v Krakowe.

prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.,
prof. dr hab. Henryk Noga,
organizátori a garanti výstavy
foto: Marian Pasternak – Krakow

LITERÁRNA SEMIOTIKA ZBLÍZKA

Na pôde Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre sa uskutočnil medzinárodný vedecký seminár o teoretických otázkach a aktuálnych výzvach semiotického výskumu literatúry.

Katedra slovenskej literatúry usporiadala dňa 10. júna 2015 vedecký seminár Semiotika literatúry. Hlavným zámerom podujatia, ktorého podnázov znel Teoretické východiská a súčasné dilemy, bolo priniesť nové poznatky v oblasti skúmania znakovkej povahy literárnych diel, ako aj širších súvislostí tejto problematiky. Stanovený cieľ organizátorov sa rozhodlo naplniť viac ako dvadsať bádateľov z domácich i zahraničných pracovísk. Vedecký seminár úvodnými príhovormi otvorili prodekan Filozofickej fakulty PhDr. Ľuboš Török, PhD., vedúci Katedry slovenskej literatúry doc. PhDr. Igor Hochel, PhD., a hlavný organizátor podujatia PhDr. Dušan Teplan, PhD. V doobedňajšom čase bol seminár rozdelený na dve plenárne sekcie a celkovo v nich odznelo až päť príspevkov. Ako prvý vystúpil doc. PhDr. Bohumil Fořt, Ph.D. (Brno) s prednáškou

o vývine názorov na problematiku referenčnosti literárnych diel. Ďalej si poslucháči vypočuli príspevok prof. PhDr. Miroslava Marcelliho, PhD. (Praha – Bratislava), ktorý upriamil svoju pozornosť na semiotické aspekty rytmu a zároveň priblížil možnosti jeho analýzy v najrôznejších kultúrnych prejavoch človeka i spoločnosti. O uplatňovaní systémového prístupu v interpretácii umeleckých textov zo semiotického hľadiska ako tretí v poradí hovoril Dr. Mirko Lampis, PhD. (Nitra). Dvaja ďalší účastníci objasnili niekoľko kľúčových momentov minulých i súčasných podôb literárnej semiotiky v strednej Európe, aj keď prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc. (Nitra) opísal najmä pôsobenie tzv. nitrianskej školy a doc. PhDr. Libor Martinek, Ph.D. (Opava) vykreslil situáciu v Poľsku.

V nasledujúcej časti podujatia mali najväčšie zastúpenie sekcie venované semiotike prozaických a básnických textov. Prvý príspevok týkajúci sa prózy bol analýzou emblematických znakov obdobia socializmu v súčasnej slovenskej tvorbe a predniesol ho doc. PhDr. Igor Hochel, PhD. (Nitra). Dr. habil. Kristián Benyovszky, PhD. (Nitra) ďalej hovoril o semiotike literárnych postáv, Mgr. Martin Boszorád, PhD. (Nitra) sa zamerail na problematiku literárneho punku, Mgr. Mariana Čechová, PhD. (Nitra) podala semiotický výklad rozprávok, Mgr. Martin Kudláč (Nitra) obrátil pozornosť na fenomén transgresie v prózach amerického spisovateľa Chucka Palahniuka, Mgr. Martina Matyášová (Nitra) charakterizovala zástoj symboliky v súčasnej autorskej povesti a PhDr. Gabriela Mihalková, PhD. (Prešov) zo semiotického aspektu analyzovala naratologické špecifiká tvorby slovenského prozaika Petra Jaroša.

Tú časť seminára, ktorá bola venovaná semiotike básnických textov, otvoril prof. PhDr. Ján Zambor, CSc. (Bratislava) s príspevkom o básňach Ivana Kraska a Štefana Krčméryho. Následne sa doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD. (Prešov) zaoberal problematikou formy básne ako nositeľky významu, doc. PhDr. Zoltán Rédey, PhD. (Nitra) na pozadí jedného textu od slovenského básnika Jána Stacha hovoril o úskaliach semiotického bádania lyriky a Mgr. Pavol Markovič, PhD. (Prešov) priblížil charakter a funkcie medzitextového nadväzovania v staršej slovenskej literatúre.

Záverečné príspevky sa z obsahového hľadiska značne odlišovali, ale pre celkový ráz podujatia mali taktiež dôležitý význam. PhDr. Mária Valentová (Nitra) na príklade dvoch najvýznamnejších predstaviteľov nitrianskej školy – Františka Mika a Antona Popoviča – demonštrovala variabilnosť prístupov k základným otázkam literárnej semiotiky; Mgr. Martin Štúr, PhD. (Nitra) objasnil viaceré východiská modernej a postmodernej semiotiky umenia, Mgr. Igor Tyšš (Nitra) poukázal na semiotické roviny prekladu a PhDr. Vladimír Fulka, PhD. (Bratislava) obohatil seminár svojimi poznámkami o hudobnej semiotike.

Účastníci seminára dokázali, že na poli vedeckého bádania literatúry je semiotický pohľad na riešené problémy stále prínosný. Túto skutočnosť snáď ešte viac potvrdí pripravovaný zborník s jednotlivými príspevkami.

PhDr. Dušan Teplan, PhD.,
Katedra slovenskej literatúry FF
foto: Radek Bezvoda

EXKLUZÍVNA PREDNÁŠKA

Katedru geografie a regionálneho rozvoja navštívil v piatok 29. mája 2015 výnimočný hosť z Univerzity v nórskom Bergene, emeritný profesor Arild Holt-Jensen.

Záujemcom z radov študentov, doktorandov i zamestnancov Fakulty prírodných vied predniesol prednášku na tému Transformácia zo socialistického plánovania na trhovú ekonomiku – vplyvy na poľnohospodársku výrobu a vidiecku krajinu v Estónsku a Lotyšsku, ktorá vychádzala z jeho dlhoročného výskumu v pobaltských krajinách a odrážala vedecko-výskumnú profiláciu hosta.

V úvode prednášky sa prof. Holt-Jensen venoval historickým súvislostiam, ktoré mali vplyv na vývoj agrárneho sektora v Estónsku a Lotyšsku. Následne poukázal na zmeny, ktoré nastali po rozpade Sovietskeho zväzu a špecifika reštitúcií poľnohospodárskej pôdy. Tieto procesy mali vplyv nielen na vlastnícke vzťahy, ale aj na demografické zloženie populácie, keďže oblasti pôvodne obývané švédskou komunitou (napr. ostrovy

Vormsi, Pakri, Naissar, Osmussar) boli počas integrácie Estónska v ZSSR opustené obyvateľmi, ktorí sa presunuli do Škandinávie. Vtedajší emigranti sa začiatkom 90. rokov 20. storočia do týchto lokalít navrátili len v zanedbateľnej miere. Profesor Holt-Jensen následne prezentoval výsledky svojej terénnej práce z obce Surju nachádzajúcej sa západne od mesta Pärnu. Počas éry socializmu bola poľnohospodárska pôda súčasťou jednej kolektívnej farmy, no politicko-ekonomická transformácia umožnila jej opätovné prerozdelenie do rúk obyvateľov. Subjektom ostal zachovaný, pričom racionalizáciou výroby došlo k zníženiu počtu pracovných síl. Dôležitým faktorom, ktorý ovplyvnil situáciu v krajine, bola rozbiehajúca sa suburbanizácia. Mnohí reštituenti už nemali záujem využívať pozemky na agrárne účely, ale predovšetkým na bývanie. Nákup pôdy developermi za účelom jej predaja na bývanie nebol vždy úspešným krokom. Spoločnosti, ktoré neboli schopné tieto pozemky predať začali prenajímať pôdu ľuďom, ktorí zabraňovali šíreniu krovín a divorastúcich tráv. Na záver svojej prezentácie sa prof. Holt-Jensen venoval ešte poľnohospodárskej politike v EÚ. Následná diskusia priniesla rozhovory na tému porovnania agrárnej situácie v Nórsku, Pobaltí i na Slovensku. Aj po skončení podujatia pokračovali roz-

hovory v neformálnej atmosfére, a to na margo budúcej spolupráce v rámci spoločných geografických publikácií či projektov na medzipredmetnej úrovni v kooperácii našich univerzít. Doc. PaedDr. Čeretková, PhD., vedecká garantka projektu Zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania na základe rozvoja inštitucionálnej multilaterálnej spolupráce, oslovila prof. Holt-Jensena v záujme novej budúcej spolupráce. Ide o projekt podporený grantom Európskeho hospodárskeho priestoru, v rámci ktorého spolupracuje UKF v Nitre, Islandská univerzita v Reykjavíku a práve Univerzita v Bergene.

Okrem našej univerzity bol pre prof. Holt-Jensena pripravený program po najvýznamnejších lokalitách mesta Nitra v sprievode Mgr. Cíváňa a doc. Krogmanna. Počas popoludnia navštívil náš hosť kostol sv. Michala Archanjela v mestskej časti Nitra-Dražovce, ktorý symbolizuje vzácny prvok sakrálnej histórie. Na príklade priemyselného parku Nitra-Sever bola demonštrovaná zmena vo využívaní krajiny vo forme záberu úrodnej agrárnej plochy pre účely priemyselnej výroby, spravidla ovládané financiami zahraničných investorov. Ďalšia zastávka exkurzie sa konala pri špecializovanej nemocnici sv. Svorada na Zobore, kde bola v rámci ľahkej turis-

tiky predstavená lokálna fauna a flóra, pričom nebola obídená ani Svoradova jaskyňa. V popoludňajších hodinách si náš hosť prezrel pamätihodnosti v historickej časti Nitry, a to Nitriansky hrad, prífahle kazematy a Diecézne múzeum, odkazujúc na významné postavenie mesta už v dobe stredoveku. Bodka za celým programom sa niesla v duchu národných gastronomických špecialít, pričom na záver dňa prof. Holt-Jensen priaznivo hodnotil nielen vystúpenie na našej alma mater, ale rovnako aj mesto Nitra, v ktorom sa ocitol prvý, no verme, že nie poslednýkrát.

Katedra geografie a regionálneho rozvoja bude aj v budúcnosti pripravovať pestrú škálu odborných i popularizačných prednášok či podujatí pre široké spektrum poslucháčov našej fakulty a univerzity s cieľom priblížiť študentom praktické črty teoretických poznatkov v reálnom živote. Najbližšie pre vás pripravujeme besedu s úspešnou absolventkou magisterského študijného programu Geografia v regionálnom rozvoji, starostkou obce Vrbov, ktorá je plánovaná v prvej polovici akademického roka 2015/2016.

Mgr. Marek Cíváň,
doktorand Katedry geografie
a regionálneho rozvoja FPV
foto: Zdenka Žihlavski

VÝSLEDKY SLOVENSKO-MACEDÓNSKEJ SPOLUPRÁCE

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre sa predovšetkým prostredníctvom aktivít Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda výraznou mierou podieľa na rozvoji macedónsko-slovenských vzťahov v oblasti vedy a kultúry.

V máji 2008 bola uzatvorená dohoda o spolupráci s Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Skopje. Obidve zmluvné strany sa zaviazali spolupracovať vo vede a výskume, na vedeckých projektoch, vzájomne publikovať výsledky svojej vedeckej práce a dosiahnuté výsledky aplikovať na oboch univerzitách. Počiatky kontaktov však siahajú do roku 2007, keď začal na Ústave pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda pracovať absolvent uvedenej univerzity Zvonko Taneski. V tom istom roku sa zúčastnil konferencie v Nitre prof. Maja Jakimovska-Tošič, ktorá je v súčasnosti riaditeľkou Ústavu macedónskej literatúry Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje. Vzájomné kontakty medzi pracovníkmi obidvoch ústavov teda započali účasťou na vedeckých konferenciách. Intenzita spolupráce dosiahla nezvyčajné rozmery v roku 2011, kedy náš ústav privítal na niekoľkomesačnom pobyte dvoch macedónskych

vedcov, prof. Goce Cvetanovského z Ústavu macedónskeho jazyka Krste Misirkova Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje, ako aj Slavicu Gadžovú, doktorandku Katedry všeobecnej a komparatívnej literatúry na Filologickej fakulte Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje. Macedónski vedci v Nitre naplnili program svojich vedeckých projektov (Slovensko-macedónsky a macedónsko-slovenský slovník a Diskurzy moci v novšom európskom románe), na riešenie ktorých získali štipendium zo Slovenskej akademickej informačnej agentúry. Okrem toho sa v máji 2011 na pôde Filozofickej fakulty UKF v Nitre uskutočnila prednáška prof. Ljupča Mitrevského z Ústavu macedónskeho jazyka Krste Misirkova Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje na tému Macedónska paleoslavistika – jej rozvoj, výsledky, súčasné zameranie a činnosť a v Macedónsku vyšiel preklad diela Pavla Vilikovského Posledný kôň Pompejí, ktorý urobil pracovník ústavu Zvonko Taneski. V nasledujúcom roku dostal Taneski macedónsku cenu Zlaté pero za preklad roka za ďalšie dielo slovenského autora Dušana Mitana – Patagonia. Štipendia Slovenskej akademickej informačnej agentúry získal v roku 2012 Ljupčo Mitrevski spolu so Slavicou Gadžovou. V uvedenom roku sa viacerí macedónski vedci zúčastnili medzinárodnej vedeckej konferencie Tradícia a prítomnosť misijného diela sv. Cyrila a Metoda, ktorú v dňoch 13. až 15. novembra usporiadala Filozofická fakulta UKF v Nitre.

Vzájomná spolupráca nabrala obrátky v roku 2013. V tomto roku si partnerská Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Skopje pripomenula 64 rokov svojej existencie a pri príležitosti 1150. výročia príchodu misie solúnskych bratov na Veľkú Moravu zorganizovala slávnostnú akadémiu, na ktorú boli pozvaní aj predstavitelia spriatelenej univerzity. Za Univerzitu Konštantína Filozofa sa jej zúčastnila delegácia vedená dekanom Filozofickej fakulty prof. Bernardom Garajom, ktorej členmi boli aj Martin Hetényi a Peter Ivanič. V priebehu júna absolvoval Peter Ivanič prestižnú letnú jazykovú školu macedónskeho

jazyka v Ochride, na konci ktorej sa konala konferencia, kde spolu s Martinom Hetényim a Martinom Husárom vystúpil s referátom. Ako výsledok slovensko-macedónskej kooperácie, ktorej garantom na akademickej pôde je naša univerzita, sa v Sieni Konštantína Filozofa v priestoroch UKF v Nitre uskutočnil v novembri 2013 prvý ročník medzinárodnej vedeckej konferencie s názvom Macedónsko-slovenské literárne, kultúrne a jazykové vzťahy pod záštitou ministra kultúry Slovenskej republiky Mareka Maďariča. Odznelo na nej viac ako tridsať referátov predovšetkým z literárnej a jazykovednej oblasti. Pozitívnym momentom podujatia bola skutočnosť, že v rámci programu vystúpili nielen elitní predstavitelia macedónskej a slovenskej akademickej obce, ktorí patria medzi svetovo uznávanú špičku vo svojich oboroch, ale aj zástupcovia mladšej generácie vedcov. Konferencia bola obohatená o prezentáciu publikačných diel.

Rok 2014 sa niesol v príprave zborníka z konferencie a historicky prvého Slovensko-macedónskeho slovníka. Zvonko Taneski do macedónčiny preložil zbierku poviedok Triezvenie od Juraja Šebestu.

Z pohľadu pokračovania slovensko-macedónskeho partnerstva možno považovať za veľmi úspešný aj rok 2015. Dňa 5. februára 2015 sa v reprezentačných priestoroch Porta Makedonija v Skopje uskutočnil slávnostný krst Slovensko-macedónskeho slovníka. Podujatie sa symbolicky konalo v roku, v ktorom si pripomíname 70. výročie kodifikácie spisovnej macedónčiny a 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra. Autormi slovníka sú Goce Cvetanovski, Ljupčo Mitrevski a pracovník Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda Zvonko Taneski. Publikácia obsahuje takmer 25 tisíc slovenských výrazov a ich preklady do macedónčiny. Krstu, ktorý iniciovalo a organizačne zabezpečilo Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Skopje, sa okrem akademickej a kultúrnej obce zúčast-

nili viacerí politickí predstavitelia, veľvyslanci slovanských krajín, predstavitelia kancelárie prezidenta republiky, rezortu zahraničných vecí i krajania. V júni sa letnej školy macedónskeho jazyka zúčastnili Martina Zajičková a Veronika Rácová z Katedry slovenskej literatúry. Obidve spolu so Zvonkom Taneskim vystúpili aj na medzinárodnej konferencii, ktorá sa konala na záver uvedeného podujatia. V Skopje sa uskutočnil 24. júna krst macedónskeho prekladu románu Jany Beňovej Café Hyena - Plán odprevádzania, pričom autorom prekladu bol Zvonko Taneski.

Výpočet konkrétnych foriem spolupráce završuje druhý ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Macedónsko-slovenské literárne, kultúrne a jazykové vzťahy, ktorú pripravil Ústav macedónskej literatúry Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje v spolupráci s Ústavom pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda v dňoch 2. až 3. júla 2015 na pôde Macedónskej akadémie vied a umení v Skopje. Podujatie otvorili podpredseda Macedónskej akadémie vied a umení v Skopje Ljupčo Kocarev, veľvyslanec Slovenskej republiky v Macedónskej republike Martin Bezák, veľvyslanec Macedónskej republiky v Slovenskej republike Gjorgji Filipov. Za organizačný výbor vystúpili Maja Jakimovska-Tošič a Peter Ivanič. Záverečný príhovor predniesol prezident Macedónskej republiky Gjorge Ivanov, ktorý prevzal záštitu nad konferenciou. Po úvodných prejavoch nasledovala prezentácia zborníka z prvej konferencie pod názvom Macedónsko-slovenské literárne, kultúrne a jazykové vzťahy. Promótori uvedenej publikácie boli Ana Martinovska z Ústavu macedónskej literatúry Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje a Miloslav Vojtech z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Na samotnej konferencii odznelo 35 referátov. Z Filozofickej fakulty UKF v Nitre predniesli príspevky Peter Ivanič, Marek Debnár, Zvonko Taneski, Martina Zajičková, Martin Husár a Veronika Rácová. Podujatie bolo na záver obohatené o predstavenie nových publikácií spojených so slovensko-macedónskou interakciou. Medzi inými bola uvedená do života nová kniha Zvonka Taneského Priestory textu a jeho preklad do macedónčiny básnického výberu Petra Šuleja pod názvom Industriálna láska. Zo Slovenska bolo prezentované nové číslo medzinárodného vedeckého časopisu Konštantínove listy.

doc. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva
Konštantína a Metoda FF
foto: archív ukm

VYBRANÉ PROBLÉMY ANTIKY

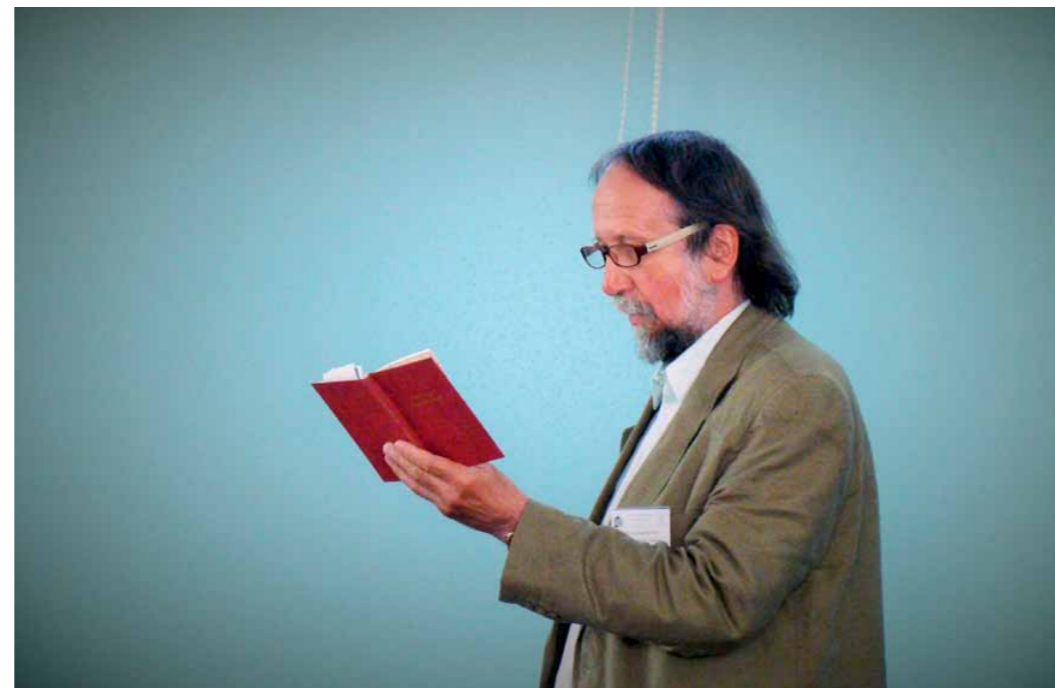
Výskumné pole antiky má ešte stále mnoho neprebádaných sfér, ktoré sa postupne vynárajú

Nedávny vznik regionálnej sekcie Slovenskej historickej spoločnosti v Nitre a jeho úzka spolupráca s Katedrou histórie FF UKF sa už koncom letného semestra minulého akademického roka stihli pretaviť do prvého spoločne organizovaného vedeckého podujatia na pôde našej univerzity. Dňa 25. júna sa v Sieni Konštantína Filozofa konala pod záštitou prodekana pre vedu, výskum a postgraduálne formy štúdia Filozofickej fakulty doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., medzinárodná konferencia s názvom Vybrané problémy antiky. Bohatosť príspevkov a rozmanité témy previedli účastníkov konferencie nielen cez relatívne dlhé časové obdobie, ale ukázali aj pestrú paletu perspektív, z ktorých sa dá na skúmané obdobie nazeráť.

Po úvodných slovách prodekana FF doc. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., a vedúcej Katedry histórie prof. Janky Hečkovej, CSc., privítal hostí zástupca hostujúceho pracoviska a hlavný organizátor podujatia PhDr. Emanuel Jirkal, PhD., ktorý ho svojím príspevkom Šaul, tragická postava prvého izraelského kráľa, aj otvoril. Následne prítomným Mgr. Michal Habaj, PhD. (Katedra historických vied a stredo-európskych štúdií, Filozofická fakulta, Univerzita Cyrila a Metoda v Trnave) porozprával o základných rysoch Kambysovej hospodárskej politiky v rokoch 530-525 pred n. l. podľa toho, ako ju vykreslili babylonské dokumenty. Konferencia pokračovala opisom privátnych vil

rímskych aristokratov na vidieku, ktoré sa uchovali v dobových listoch Senecu, Plinia Ml. a Sidonia Apollinara. Príspevok predstavil Mgr. Marek Babic, PhD., z Katedry histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Po diskusii a krátkej prestávke sa pokračovalo s portrétom rakúskeho profesora Wilhelma Kubitscheka a jeho významným prínosom k dejinám staroveku. Jeho autormi boli PhDr. Tomáš Klokner a Mgr. Alexandra Ostertagová, PhD. (Katedra všeobecných dejín a Katedra klasickej a semitskej filológie, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave). Štúdia doc. PhDr. Jarmily Bednaříkovej, CSc. (Ústav klasických štúdií, Filozofická fakulta, Masarykova Univerzita Brno) Staroveký a „barbarský“ štát – metodologické problémy, predstavovala charakteristiku jednotlivých typov starovekých štátov a zdôrazňovala potrebu vytvorenia ich jednotnej definície. Mgr. Ivan Prchlík, Ph.D., z Ústavu řeckých a latinských štúdií (Filozofická fakulta, Karlova Univerzita Praha) poskytol podnetný pohľad na možnosti a limity vedca pri pátraní po historickej realite, pokiaľ pracuje so zažitými, aj keď ľahko sponchybniteľnými hagiografickými tradíciami. Porfýriov text Jeskyne ným, vychádzajúci z komentára k miestu Homérovej Odyssey, kde básnik popisuje jaskyňu zasvätenú Najádam na Ithake, rozobral PhDr. Jan Janoušek, Ph.D., z Katedry klasickej filológie (Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci).

Tretí blok príspevkov otvoril PhDr. Jiří Šubrt, Ph.D. (Katedra klasickej filológie, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci) a jeho Fenomén putování ad loca sancta v Jeronýmově dopise 108. Poobedňajšie vystúpenie pokračovalo PhDr. Karlou Vymětalovou (Ústav historických věd, Katedra historie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opave). Tá oboznámila auditórium so vznikom, vývojom i zánikom vybraných súkromných a verejných knižníc, zakladaných od 4. storočia pred n. l. vo východnom Stredomorí, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili knižnú kultúru. So zaujímavou témou – problémom prekladu kultúrnych reálií z antickej civilizácie – prišla Mgr. Adriána Koželová z Inštitútu romanistiky (Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove). Na ňu nadviazala jej kolegyňa doc. Mgr. Erika Brodňanská, PhD., s referátom Gnóma Nosce te ipsum v úvodnom slove Politickej príručky Jána Webera z roku 1665.

Vo štvrtom bloku za domácu Katedru histórie vystúpila aj PhDr. Katarína Ráčová, PhD., a prítomným predložila pohľad polyhistora Mateja Bela na najstaršie dejiny vybraných stolíc Uhorska v jeho diele Notitia Hungariae novae historico-geographica a ich prepojenosť s dejinami Rímskej ríše. Doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc. (Katedra všeobecných

dejín, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave) sa vo svojej prezentácii venoval neskorej antike v marxistickej historiografii. Záverečné vystúpenie patrilo doc. PhDr. Luborovi Kysučanovi, Ph.D. (Katedra klasickej filológie, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci) a jeho úvahe o tom, či už aj antika poznala fenomén, ktorý dnes nazývame ekologickou krízou.

Plodná diskusia, konštruktívne otázky, inšpiratívne podnety a námety, ktoré v Sieni Konštantína Filozofa pri tejto príležitosti odzneli, boli dôkazom toho, že výskumné pole antiky má ešte stále mnoho neprebádaných sfér, ktoré sa postupne vynárajú. Na druhej strane, je to práve mimoriadna príťažlivosť spomínaného obdobia, ako aj neutíchajúci záujem vedcov oň, ktoré sú zárukou ďalšieho, neraz veľmi náročného odkrývania bielych miest dávnej minulosti. A snáď i vďaka podobným podujatiam, akým bola konferencia Vybrané problémy antiky sa v budúcnosti podarí prezentovať nové objavy, poznatky a výsledky výskumov z dielne popredných slovenských a českých historikov i filológov.

Mgr. Zuzana Hasarová,
doktorandka Katedry histórie FF
foto: autorka

ROK NA FAKULTE PRÍRODNÝCH VIED

... alebo prečo vznikli Akademické štandardy

V uplynulom akademickom roku Fakulta prírodných vied čelila viacerým dôležitým výzvam. Z pohľadu akademických činností to bola predovšetkým komplexná akreditácia, od ktorej výsledkov sa bude odvíjať ďalšia pozícia a fungovanie fakulty, či celej univerzity. Akreditačné spisy boli predložené Akreditačnej komisii ešte v júni 2014, na jeseň sa na fakulte uskutočnila návšteva pracovnej skupiny, s ktorou „sa doťahovali“ posledné detaily akreditačného procesu. Dnes už poznáme výsledky, ktorých analýze sa bude určite v ďalšom období venovať široká pracovná pozornosť. Treba otvorene povedať, že komplexná akreditácia, jej kritériá a predovšetkým jej výsledky sú dôležitou skúsenosťou, či školou pre celú našu alma mater. Samozrejme, bolo by lepšie a kultúrnejšie, keby sme hodnotiace kritériá poznali vopred. Bolo by však chybou, keby sme sa z procesu komplexnej akreditácie nepoučili a na jej výsledky nereagovali.

Viac zarobiť a menej minúť

Z pohľadu základného chodu fakulty bolo v uplynulom akademickom roku potrebné riešiť aktuálne nepriaznivé finančnú situáciu. Jednoducho povedané – na jeseň sme vedeli, že fakulta bude v roku 2015 na zabezpečenie plátov svojich zamestnancov viac peňaží, ako dokáže zarobiť. Navyše medziročne došlo k významnému zníženiu dotácie, pod ktorý sa podpísal pokles študentov a taktiež zmena metodiky pridelovania

dotácie zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám. Posilnenie váhy publikácií v karentovaných časopisoch (časopisoch registrovaných a spracúvaných službou ISI Current Contents) a zvýšenie váhy článkov v časopisoch indexovaných v ostatných databázach Web of Knowledge z produkcie ISI a databáze Scopus na úkor knižných publikácií - monografií a učebníc je najvýznamnejšou zmenou, ktorá sa spôsobila zhoršením finančnej situácie fakulty v tomto roku. Podobne nemôžeme byť spokojní s projektovou činnosťou na fakulte, najmä medzinárodného charakteru. Netvrdím, že situácia bola katastrofická a fakulte hrozila „grécka cesta“, avšak stav, v ktorom sa fakulta ocitla nebol dlhodobou udržateľný. Zodpovednosť voči nám všetkým a rozhodnutie pre rok 2015 v číslach znamená, že budeme hospodáriť z hľadiska príjmov a výdavkov vyrovnané tak, aby sme nemiňali viac, než dokážeme zarobiť a to aj dlhodobo.

Treba otvorene povedať, v prípade dostatku finančných prostriedkov by fakulta mohla ísť v šľapajach doterajšej akademickej či finančnej „voľnosti“. Nedostatok finančných prostriedkov núti fakultu vydať sa zložitou cestou zvýšenia efektívnosti práce pri dodržaní súčasnej akademickej úrovne - aby sme neohrozili akreditáciu našich činností, zníženia spotreby finančných prostriedkov a súčasne zvýšenia výkonov v oblastiach, ktoré sú predmetom hodnotenia či metodiky pridelovania finančných zdrojov. Znie to zložite – jednoducho treba pri dodržaní akreditačných

štandardov viac zarobiť a menej minúť. Potrebujeme hľadať rezervy, aby sme túto náročnú úlohu zvládli. S cieľom okamžite riešiť finančnú stabilitu vedenie fakulty po dohode s vedúcimi katedier a ústavov pristúpilo k okamžitým opatreniam v personálnej oblasti. Keďže žiadne reštrikcie bez podrobnej analýzy príčin vzniknutých problémov a systémových opatrení na ich elimináciu nemajú pozitívny účinok dlhodobo, vedenie fakulty sa upriamilo na podrobnú analýzu hlavných akademických činností – vysokoškolského vzdelávania a vedy jednotlivých pracovísk a to až na úroveň jednotlivých zamestnancov.

Vzdelávanie a veda

Z pohľadu vzdelávania je najpodstatnejšie mapovanie priamej vzdelávacej činnosti v dennom štúdiu – vedenie prednášok, seminárov a cvičení a vedenie záverečných prác v aktuálnom akademickom roku. Vo vede sme sa upriamili na výstupy, t.j. na publikačnú činnosť, ktorú sme sumarizovali za uplynulých 5 rokov. Poviem otvorene a úprimne – sme si vedomí, že takto nepokryvame celé spektrum pracovného výkonu našich zamestnancov. Vieme, že existujú vzdelávacie a výskumné činnosti, ktoré ešte musíme v budúcnosti detailne pomenovať. Bolo by však strategickou chybou, ak by sme nedokázali pomenovať dôležité veci a „utopili sa v mori“ menej podstatných skutočností.

V tejto súvislosti by som rád zdôraznil, že pokladám za prirodzené a normálne, ak na fakulte existujú jednotlivci či kolektívy, ktoré sa venujú priority vzdelávaniu, a to aj na úkor vedy, v ktorej z tohto dôvodu môžu mať slabšie výsledky. Rovnako nie je neobvyklé a v princípe pre fakultu rovnako užitočné, ak máme medzi sebou učiteľov, alebo vedeckých zamestnancov s nadpriemernými vedeckými výsledkami, ktorí sú menej zaťažení vzdelávacími povinnosťami. Podobne to platí aj pre kolektívy alebo celé pracoviská. Ak sa pracovisko podieľa na vzdelávaní, o ktoré je zo strany študentov vysoký záujem, tak rastie objem vzdelávacích činností. Tam, kde je študentov menej, sú prirodzené, resp. očakávané vyššie výkony vo vede.

Rovnako považujem za dôležité zdôrazniť, že analýzou a kontrolou vzdelávacieho výkonu pracovísk a zamestnancov vedenie fakulty nesleduje záujem zvýšiť počet vyučovacích hodín priamej výučby. Verím tomu, že vzdelávanie na našej fakulte je primerane optimalizované tak, aby sme učili kvalitne a efektívne. Vedenie fakulty spolu s garantmi a katedrovými plánovačmi navyše vykonali potrebné kroky na to, aby sa vzdelávanie v novom akademickom roku uskutočňovalo podľa štandardných študijných programov. Tie sú na našej univerzite nastavené tak, aby štandardná záťaž študenta, ktorá je stanovená zákonom o vysokých školách počtom 30 kreditov, predstavovala v priemere 20 hodín kontaktnej výučby týždenne, a to aj v učiteľských študijných programoch.

Analýzy akademických činností ukázali jednoznačne, že na fakulte sú veľké rozdiely nielen vo výkonnosti pracovísk, ale aj v pracovnej zaťaženosti jednotlivcov. Som rád, že dnes máme objektívnu platformu na porovnanie sa. Priznám sa, že niektoré výsledky ma aj osobne prekvapili, lebo intuitívne, navyše na základe verbálnych informácií sa niektoré veci javili inak. Podrobné informácie majú k dispozícii všetci vedúci katedier a ústavov fakulty a verím, že s ich obsahom oboznámia zamestnancov a študentov vo svojej pôsobnosti. Nepovažujem preto za potrebné venovať sa na týchto stránkach podrobne výsledkom analýz, ale upriamim sa na opatrenia, ktorých prijatie je ich dôsledkom.

Akademické štandardy

Akademické štandardy sú nastavené ako minimálne požiadavky na pracovnú záťaž a výstupy zamestnancov zaradených v jednotlivých kategóriách – t.j. vo funkcii profesora, docenta, odborného asistenta, lektora alebo výskumného zamestnanca, ako aj doktorandov. Výstupy sa týkajú oblasti vzdelávania a vedy v podobe publikačných výstupov a aktívnej účasti na príprave a vedení projektov a grantov. Myslím si, že každý zamestnanec či doktorand má vedieť, čo sa od neho očakáva a čo bude podkladom jeho hodnotenia alebo odmeňovania. Akademické štandardy vytvárajú transparentný nástroj na hodnotenie zamestnancov a študentov doktorandské-

ho štúdia priamo využiteľný v mzdovej a personálnej oblasti. Je pravdou, že vyučovaciu povinnosť stanovuje organizácia – v našom prípade fakulta prostredníctvom príslušného vedúceho katedry alebo ústavu. Pedagogická záťaž sa odvíja od počtu študentov a študijných programov či predmetov, od efektívnosti nastavenia študijných programov, ale aj od personálnej kapacity pracoviska. Vysoké pedagogické úväzky pracovníkov signalizujú potrebu posilnenia pracoviska v personálnej oblasti, nízka pedagogická činnosť prezamestnanosť na pracovisku. Chcem zdôrazniť, že nezdravá „výroba“ vzdelávacej činnosti v podobe generovania vyučovacích hodín by bolo to najhoršie rozhodnutie – pasca v podobe veľa roboty za málo peňazí, pretože financie sa odvíjajú od počtu študentov a nie od počtu vyučovacích hodín. Na druhej strane vedecké výkony sú objektívne zásluhou jednotlivca – zamestnanca či študenta, a sú odrazom jeho cielavedomosti a pracovitosti. Myslím, že neustále treba pripomínať, že z pohľadu inštitúcie sú vedecké výsledky zamestnancov predpokladom úspechu v akreditácii a zdrojom finančných prostriedkov. Treba otvorene povedať, že túto skutočnosť nechcú akceptovať mnohí zamestnanci našej univerzity, vedúcich nevnímajú.

Akademické štandardy boli vypracované vedením fakulty a prešli pripomienkovaním v kolégiu dekana, vo vedeckej rade a akademickom senáte fakulty. Z tohto miesta by som chcel poďakovať všetkým tým, ktorí svojimi skúsenosťami prispeli k zlepšeniu materiálu. Myslím, že ich podmienky sú reálne splniteľné. Akademické štandardy nie sú nemenné, uvidíme, čo nám ďalší život prinesie. Verím, že akademické štandardy na fakulte „padnú na úrodnú pôdu“ a v krátkom čase prinesú pozitívne účinky.

prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.,
dekan FPV,
foto: LB

→
ČLÁNOK
POKRAČUJE
NA DALŠEJ
STRANE

AKADEMICKÉ ŠTANDARDY NA FAKULTE PRÍRODNÝCH VIED UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

- minimálne akademické povinnosti tvorivých zamestnancov a doktorandov fakulty¹

Vysokoškolskí učitelia

Priama vyučovacia povinnosť

profesori	4 hod. týždenne ²
docenti	6 hod. týždenne
odborní asistenti	10 hod. týždenne

Publikačné výstupy

3 vedecké články v časopisoch evidovaných v CC, WoK alebo Scopus³ za 5 rokov; v závislosti od oblasti výskumu môže byť publikačným výstupom aj iná vedecká práca spĺňajúca kritériá komplexnej akreditácie⁴ na zaradenie do kategórie A alebo B.

Projekty

Zamestnanec v pozícii prof. alebo doc. – zodpovedný riešiteľ, resp. inštitucionálny koordinátor
1 projektu⁵, alebo vypracovanie a predloženie⁶ 2 projektov za 5 rokov. V zdôvodnených prípadoch sa môže akceptovať aj významná spoluúčasť na riešení medzinárodného, alebo iného veľkého vedeckého projektu⁷.

Lektori

Priama vyučovacia povinnosť - 18 hod. týždenne

Výskumní pracovníci

Publikačné výstupy

5 vedeckých článkov v časopisoch evidovaných v CC, WoK alebo Scopus, resp. vedeckých prác spĺňajúcich kritériá komplexnej akreditácie na zaradenie do kategórie A alebo B za 5 rokov.

Denní doktorandi

Priama vyučovacia povinnosť - 4 hod. týždenne

Publikačné výstupy

2 vedecké články v časopisoch evidovaných v CC, WoK alebo Scopus, resp. vedecké práce spĺňajúce kritériá komplexnej akreditácie na zaradenie do kategórie A alebo B ako podmienka na riadne ukončenie štúdia⁸

Koncertné vystúpenia Akademického spevákckého zboru

Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra v Nitre patrí medzi najvýznamnejšie hudobné festivaly s duchovnou tematikou na Slovensku. V dňoch 7. júna až 2. júla sa uskutočnil jeho 25. ročník pod záštitou nitrianskeho biskupa Mons. Viliama Judáka a primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča. Jubilejný ročník festivalu ponúkol vystúpenia špičkových domácich a zahraničných hudobných telies a interpretov, ako napríklad Slovenského filharmonického zboru, Slovenského komorného orchestra pod vedením Ewalda Danela, súboru Solamente Naturali pod vedením Miloša Valenta, pražského súboru Collegium Marianum, Vlachovho kvarteta Praha, sólistov Katrin Targo, Jana Ericssona a ďalších. K tejto prestížnej spoločnosti bol prizvaný aj Akademický spevákcký zbor UKF v Nitre.

Repertoár prezentovaný našim spevákckým zborom mal predstavovať „neklasický“ pohľad na sakrálnu hudbu. Študentky a študenti pod vedením svojho zbornajstra v priebehu letného semestra pripravili výber známych i menej známych duchovných skladieb zo sféry nonartificialnej hudby. Svieže, avšak hlboko výpovedné spirituály a gospels, duchovné piesne v popovom i džezovom šate a predovšetkým Malá džezová omša pre miešaný zbor a džezové klavírne trio od britského skladateľa Boba Chilcotta mali byť dôstojným partnerom sakrálnej artificialnej tvorby, ktorá odznela na ostatných koncertoch festivalu.

V rámci príprav na tento významný festival Akademický spevákcký zbor absolvoval tri ďalšie koncertné vystúpenia. Dňa 19. júna predviedol výber svojho repertoáru na výchovnom koncerte pre žiakov Spojenej školy v Nitre. Približne 170 poslucháčov v uvoľnenej atmosfére, no sústredene, načúvalo hudobným žánrom, ktoré nebývajú častým hosťom školských kultúrnych podujatí. Spontánny potlesk a úprimná vďaka zo strany žiakov i pedagógov potvrdili, že hudba je dôležitou súčasťou života každého človeka a duchovná náplň uvedených skladieb je stále aktuálna. V nasledujúci deň absolvoval spevákcký zbor ďalšie dva koncerty vo Farskom kostole Ducha svätého v Sielnici a Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Neobvyklý repertoár a úroveň jeho naštudovania oslovili nielen laické, ale aj odborné publikum, čo sa odzrkadlilo v ponuke nahrávania pre RTVS a pozvánkach na ďalšie koncertné vystúpenia.

Samotné vystúpenie na festivale Musica sacra v Nitre dňa 21. júna je možné hodnotiť ako mimoriadne vydarené. Naše študentky a študenti zoberali možnosť vystúpiť na prestížnom hudobnom fóre po boku profesionálnych zoskupení veľmi zodpovedne a pred publikom v Piaristickom kostole sv. Ladislava predviedli obzvlášť koncentrovaný a oduševnený výkon, ktorý poslucháči ocenili dlhým a zaslúženým „standing ovation“.

Mgr. art. Marek Štrbák, PhD., Katedra hudby PF
foto: Martin Srnánek

1. Prerokované na zasadnutiach Kolégia dekana 4. mája a 8. júna 2015, Vedeckej rady FPV 14. mája 2015 a Akademického senátu FPV 15. júna 2015 a schválené dekanom FPV 24. júna 2015.
2. Počet hodín týždenne je priemerom priamej vyučovacej povinnosti za dva semestre.
3. Publikácie kategórie B a C podľa metodiky financovania verejných vysokých škôl.
4. Kritériá na hodnotenie úrovne výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy.
5. Zahraničný alebo národný vedecký alebo edukačný projekt, alebo objednávka pre prax.
6. Akceptujú sa iba návrhy projektov, ktoré dosiahli nadpriemerné hodnotenie v príslušnej agentúre, t.j. nachádzajú sa v prvej polovici hodnotených projektov.
7. Nadpriemerné výkony v oblasti publikačných výstupov, prípadne projektov môžu byť kompenzované na úkor zníženia priamej vyučovacej činnosti a naopak.
8. Táto podmienka sa týka aj externých doktorandov.

OLYMPIÁDA TECHNIKY

Významné úspechy študentov
Katedry techniky a informačných
technológií v Plzni

Katedra matematiky, fyziky a technickej výchovy Západočeskej univerzity v Plzni zorganizovala v dňoch 19. a 20. mája 2015 medzinárodnú vedeckú a odbornú konferenciu s názvom Olympiáda Techniky Plzeň 2015, ktorá je súťažnou prehliadkou prác študentov. Účastníkom konferencie môže byť študent prezenčnej alebo kombinovanej formy štúdia učiteľských bakalárskych, magisterských alebo doktorandských študijných programov so zameraním na technickú výchovu (alebo ekvivalentný program) ľubovoľnej vysokej školy. Študenti Katedry techniky a informačných technológií PF UKF v Nitre na tomto podujatí každoročne prezentujú výsledky svojej vedeckej práce v silnej konkurencii 64 študentov z Českej republiky, Slovenska, Poľska, Ruska a Slovinska. Pedagógovia katedry tento rok odborne pripravili päť študentov, ktorí súťažili v dvoch sekciách.

V sekcii odborných didaktických a multimediálnych prác súťažilo 34 študentov. V silnej konkurencii sa študenti Katedry techniky a informačných technológií, Michal Krištofik a Erik Višňovský s prácou Užívateľská príručka pre Autocad 2014

Výherca Bc. Erik Višňovský preberá diplom z rúk rektora Západočeskej univerzity v Plzni doc. Dr. RNDr. Miroslava Holečka.

a jej využitie v predmete technika na základných školách, umiestnili na 2. mieste. Odborným konzultantom súťažiacich bola doc. PaedDr. Viera Tomková, PhD. Ďalším súťažiacim v tejto sekcii bol študent Lukáš Kostolanský, pod odborným vedením Mgr. Miroslava Šeba, PhD., ktorý obhajoval prácu s názvom Pokročilé princípy úpravy digitálnej fotografie. Napriek pozitívnemu ohlasu a veľkému záujmu so strany medzinárodnej poroty a divákov, sa mu nepodarilo umiestniť na niektoré z popredných priečok.

V sekcii technicky – odborných prác bolo prihlásených 30 súťažiacich. Medzi nimi sme mali dvoch svojich zástupcov, ktorí sa konferencie zúčastnili aj v predchádzajúcich ročníkoch a získali medailové umiestnenie. Miroslav Kopecký reprezentoval UKF v Nitre už tretíkrát a vždy sa umiestnil na popredných pozíciách. Tento rok súťažil s prácou Hlavlolamy, ktorú vypracoval pod odborným vedením doc. PaedDr. Márie Vargovej, PhD. V silnej konkurencii sa mu nepodarilo získať pozíciu do tretieho miesta. O to väčšia radosť zavládla v tíme pedagógov a študentov z PF UKF v Nitre, keď moderátor súťaže PaedDr. Peter Mach, CSc., vyhlásil víťaza druhej sekcie. Stal sa ním študent Marek Števík, ktorý súťažil s prácou Konštrukcia zariadenia na meranie elektrických potenciálov na povrchu výliskov keramických materiálov. Jeho práca, ktorú vypracoval pod odborným vedením prof. Ing. Tomáša Kozíka, DrSc., vynikala náročnosťou a originalitou riešenia.

Tak ako po iné roky, konferencia sa konala v príjemnej, priateľskej atmosfére. Študenti nadviazali medzinárodné priateľstvá, získali nové skúsenosti a poznatky. Už počas slávnostného vyhodnotenia súťaže, rozmýšľali nad témami, s ktorými budú reprezentovať UKF v Nitre na jubilejnom 10. ročníku Olympiády Techniky Plzeň 2016.

doc. PaedDr. Viera Tomková, PhD.,
Katedra techniky a informačných technológií PF,
foto: Miroslav Šebo a Ján Krotký

Radosť z úspechu v tíme KTIT PF UKF v Nitre.

„Dieťa – dospievajúci – dospelý V REFLEXII PEDAGOGICKEJ VEDY“

Dňa 6. mája 2015 Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zorganizovala pod záštitou dekanke PF UKF v Nitre prof. PhDr. Evy Szórádovej, CSc., v poradí už XII. Medzinárodnú vedeckú konferenciu v názve „Dieťa – dospievajúci – dospelý v reflexii pedagogickej vedy“ a súťaž v študentskej vedecko-odbornej a umeleckej činnosti. Cieľom organizátorov podujatia bolo vytvoriť platformu pre prezentovanie výsledkov vedecko-výskumného úsilia doktorandov a postdoktorandov v teoretickej a empirickej rovine.

Úvodné slová garanta konferencie doktorandov a postdoktorandov prof. PhDr. Petra Seidlera, CSc., boli venované nestorovi a zakladateľovi doktorandského vzdelávania na Katedre pedagogiky prof. PhDr. Rudolfovi Štepanovičovi, DrSc., ktorý sa v tomto roku dožíva krásneho jubilea – 85-tých narodenín. Vyjadrenie vďaky za jeho profesijný i ľudský prínos v podpore vedeckého bádania v odbore 1.1.4 Pedagogika a krátko sprostredkovania odborných a životných skúseností sa stalo pre účastníkov konferencie povzbudením a motiváciou v pokračovaní myšlienok, ktoré prof. Štepanovič svojim podielom nielen katedre dal. V priebehu konferencie dominovala snaha vytvoriť a ponúknuť priestor na zodpovedanie aktuálneho stavu, hľadanie zjednocujúcich prienikov a posunov pedagogickej vedy v kontexte pojmov dieťa, dospievajúci a dospelý. Diskusie vedeckého rokovania prispeli k výmene názorov, skúseností a vzájomných inšpirácií účastníkov. Presvedčenie vedeckých garantov, že konferencia prispieje k tvorivému a pozitívnemu obohateniu profesijného a pedagogického profilu doktorandov a zúčastnených nadobudlo reálny rozmer.

V tento deň sa súbežne s medzinárodnou vedeckou konferenciou konala na Katedre pedagogiky aj súťaž v študentskej vedecko-odbornej a umeleckej činnosti. Víťaznými prácami súťaže ŠVOUČ sa stali: 1. miesto Bc. Róbert Tomšík: Vzťah školskej úspešnosti a sociálnej pozície žiaka v triede, 2. miesto Bc. Alexandra Kútiková: Firemná filantropia a dobrovoľníctvo, 3. miesto Bc. Barbora Kecskéssová: Online nástroj vo vzdelávaní dospelých. Témy konferenčných príspevkov budú publikované v recenzovanom zborníku, ktorý bude dostupný na webovom sídle Katedry pedagogiky.

Mgr. Alžbeta Lobotková,
PaedDr. Veronika Nikodemová,
interní doktorandi KPG PF a organizátori konferencie
foto: Martin Jankovič

Úspechy študentov „záchránárov“

Účasť študentov na súťažiach má významný edukačný aspekt

Študenti „záchrániari“ sa okrem školských povinností zúčastňujú aj na súťažiach. Poslucháči študijného odboru Urgentná zdravotná starostlivosť z Katedry klinických disciplín a urgentnej medicíny Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre sa iniciatívne zapájajú do aktivít ako profesionálnych záchránárov, tak aj univerzitných podujatí organizovaných na Slovensku a v Čechách.

V marci 2015 organizovalo občianske združenie Salus Vitalis V. cvičenie záchranných posádok Lešť 2015, zamerané na zdravotnícky zásah pri nešťastiach s hromadným postihnutím osôb, chemický a biologický terorizmus. Našu univerzitu reprezentovali študentky 3. ročníka Petra Geciková, Denisa Vlachovičová, ktoré po náročných nočných a denných úlohách obsadili 3. miesto v kategórii študenti. Na tomto cvičení sa zúčastnili študenti aj ako figuranti. Ďalšia súťaž sa konala na Orave. Išlo o VI. ročník súťaže študentov záchránárov Rescue Academy ORAVA 2015. Naše súťažné družstvo v zložení Petra Geciková a Matúš Tóth sa umiestnilo na 3. mieste.

Mesiac máj bol bohatý na akcie, ktorých sa zúčastnili študenti Urgentnej zdravotnej starostlivosti. Začiatkom mája štvorčlenná posádka v zložení Martin Nýdr, Dušan Sopoliga, Petra Geciková, Matúš Tóth reprezentovala univerzitu na zahraničnom cvičení Rozkoš Rescue 2015, ktoré organizovala Vodná záchranná služba Náchod v Českej republike. Po splnení odborne a fyzicky náročných úloh v nočnej a dennej etape obsadili 3. miesto. O týždeň neskôr organizovala Záchranná zdravotná služba Bratislava súťaž Rescue Šachtičky 2015. Tohto zápolenia sa zúčastnila posádka v zložení Martin Nýdr, Dušan Sopoliga. Medzi profesionálnymi záchránarmi sa naši študenti umiestnili na 4. mieste. Ku koncu mesiaca sa posádka v zložení Martin Nýdr, Dušan Sopoliga, Zdenka Hodošiová zúčastnila súťaže Dni prvej pomoci – DPP 2015, ktorú organizovala Ostravská univerzita. Podujatie bolo rozdelené na tri etapy. Popoludňajšia etapa štartovala na rozhladni Praded, ktorej náplňou bolo nácvik postupov pri nešťastiach s hromadným postihnutím osôb. Počas nočnej a dennej etapy študenti plnili pripravené úlohy v krásnej prírode Jeseníkov. Po fyzicky náročnom cvičení sa naše družstvo umiestnilo na 2. mieste.

Účasť študentov na súťažiach má významný edukačný aspekt nielen ako príprava na praktickú štátnu skúšku, ale aj pre budúcnosť v profesii zdravotníckeho záchránára.

PhDr. Monika Mankovecká, PhD.,
Katedra klinických disciplín a urgentnej medicíny FSVaZ
foto: autorka

INFORMATIKA BEZ POČÍTAČA

Interaktívne prednášky prispievajú k motivácii žiakov aktívne a samostatne si vytvárať vedomosti

Dňa 14. januára 2015 bola v priestoroch ZŠ Benkova v Nitre realizovaná interaktívna popularizačná prednáška s názvom Informatika bez počítača. Jej cieľom bolo prispieť k motivácii žiakov aktívne a samostatne si vytvárať vedomosti, zvýšiť motiváciu zaujímať sa o podstatu vecí okolo seba, ako aj zvýšiť motiváciu na neformálne vzdelávanie. Počas skupinových aktivít mohli žiaci 5. až 8. ročníka formou konštruktivistických hier, súťaží a pohybových aktivít objavovať nové informatické pojmy a princípy, okrem iného napr. kódovanie a zobrazovanie informácií v počítači, zabezpečený prenos dát cez internet, efektívne organizovanie dát, ich vyhľadávanie a triedenie. Formou vizualizácie abstraktných pojmov sme prispeli k ich lepšiemu pochopeniu. Ďakujeme vedeniu školy a hlavne pani učiteľke Ludmile Galbavej za možnosť overiť koncepciu a zrealizovať projekt v priestoroch školy ZŠ Benkova, konkrétne v triede s nadanými žiakmi. Pani učiteľka nám po aktivite napísala: „Máme veľa žiakov, ktorí sa dlhodobo zaujímajú o programovanie a tento projekt bol pre nich ako šitý. Všetky aktivity pre žiakov boli dokonale premyslené a pripravené. A fungovali vynikajúco. Netradičnou a zábavnou formou naučili deti množstvo nových poznatkov a zoznámili ich s pojmami, s ktorými sa doteraz väčšinou ešte nestretli. Žiaci boli nadšení a stále na tento deň s uznaním spomínajú. Nadšená som bola aj ja ako ich učiteľka

informatiky, pretože aj pre mňa to bolo veľmi poučné a inšpirujúce predpoludnie. Všetci sme videli, že informatika sa dá učiť aj inak a bez počítačov. Pánu Mgr. Martinovi Cápayovi, PhD. a jeho študentom patrí naša srdečná vďaka a dúfame, že naša spolupráca bude pokračovať.“

Dňa 19. júna 2015 bola interaktívna prednáška realizovaná aj na ZŠ Východná v Trenčíne (8. - 9. ročník) a dňa 29. júna 2015 na Gymnáziu Angely Merici

v Trnave (prima). Cieľom aktivity bolo opätovne overiť koncepciu vzdelávania a zároveň ukázať prítomným učiteľom Informatiky možnosti vyučovania vyššie spomínaných tém. Na aktivite sa zúčastnili aj zamestnanci Tematického centra mládeže pre Trenčiansky kraj (Iuventa).

Interaktívna prednáška tiež bola v marci 2015 prezentovaná v hlavnom programe konferencie Učíme pre život (Poprad), kde vyvolala veľmi pozitívnu odozvu z radu učiteľov. O aktivitu prejavili záujem aj školy z iných miest. Z pôvodne plánovanej štvorhodinovej ucelenej popularizačnej aktivity sa tak postupne môže stať súčasť vyučovania predmetu Informatiky. Dúfame, že tým prispejeme k inovácii metodiky vyučovania na základných a stredných školách, čo môže prispieť k odbúravaniu stereotypov a prijímaniu informácií s pochopením širších súvislostí.

Malý projekt „Informatika bez počítača“ bol podporený z Európskeho sociálneho fondu ako súčasť národného projektu KomPrax – Kompetencie pre prax, ktorý garantuje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Aktivita je tiež jedným z výstupov projektu KEGA 015UKF-4/2013: Moderná informatika - nové metódy a formy pre efektívne vzdelávanie.

Mgr. Martin Cápay, PhD.,
Katedra informatiky FPV
foto: autor

Neformálne vzdelávanie

Dňa 19. mája 2015 sa v priestoroch Fakulty prírodných vied UKF v Nitre uskutočnila diskusia organizovaná IUVENTOU (Slovenským inštitútom mládeže) v rámci národného projektu KomPrax o prínosoch neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a možnostiach jeho ďalšej podpory. Diskusie sa zúčastnili zamestnanci Fakulty prírodných vied, Pedagogickej fakulty, NRSK, MsÚ Nitra, ako aj zástupcovia neziskových organizácií a súkromného sektora. Počas dvojhodinového stretnutia boli predstavené národné projekty KomPrax (Kompetencie pre prax) a Praktik (Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou), taktiež aj absolventi vzdelávania KomPrax a výstupy z ich úspešne realizovaných projektov v nitrianskom regióne.

Jedným z cieľov diskusie bolo predstavenie Deklarácie o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou. Dokument sa má stať nástrojom, ktorý by túto tému zviditeľnil a prepasil všetkých, ktorí si uvedomujú, že neformálne vzdelávanie hrá dôležitú úlohu pri výchove mladej generácie. Kľúčové pre IUVENTU je získať podporu a zapojiť do spolupráce zástupcov za všetky príslušné zainteresované strany, ktoré v príprave a uplatňovaní mladej generácie zohrávajú dôležitú úlohu.

Téme práce s mládežou sa venovala aj Národná konferencia k uznaniu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Banskej Bystrici, na ktorú boli pozvaní aj zástupcovia Fakulty prírodných vied, konkrétne RNDr. Ján Skalka, PhD., a Mgr. Martin Cápaj, PhD. V odbornom programe konferencie boli diskutované novovytvárajúce sa potreby mladých ľudí a neformálne vzdelávanie bolo predstavené ako nástroj prípravy pre trh práce. Všetci účastníci mali možnosť zažiť učenie (sa) inak počas zážitkových workshopov. Dňa 29. mája 2015 na veľtrhu Komprax day sa aj Fakulta prírodných vied stala jedným zo signatárov Deklarácie, čím vyjadrila podporu neformálnemu vzdelávaniu v práci s mládežou, uznáva jeho prínos pre mladých ľudí a podporuje vytváranie nových partnerstiev medzi rôznymi aktérmi v tejto oblasti.

Mgr. Martin Cápaj, PhD.,
Katedra informatiky FPV

Deklarácia o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou

DEKLARÁCIA

O UZNÁVANÍ PRÍNOSU NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA V PRÁCI S MLÁDEŽOU

Prírodné vedy zaujímajú deti od malička, podnecujú v nich túžbu po objavovaní a radosť z poznania. Je na zamyslenie, že čím sú staršie, tým je ich záujem o pochopenie sveta menší a prirodzená zvedavosť sa stráca. Neformálne vzdelávanie je nástrojom, ktorý umožňuje deťom rozvíjať svoje bádateľské aktivity, nespútava ich mantinelmi študijného plánu a umožňuje im rozvíjať sa v súlade s ich záujmami a túžbami. Chceme vychovávať učiteľov a odborníkov a chceme dať priestor i našim zamestnancom na to, aby v tejto oblasti zastrešovali rozličné podoby neformálneho vzdelávania a urobili tak našu spoločnosť múdrejšou, tolerantnejšou a lepšou.

Podpisom tejto deklarácie vyjadrujeme podporu neformálnemu vzdelávaniu v práci s mládežou, uznávame jeho prínos pre mladých ľudí a podporujeme vytváranie nových partnerstiev medzi rôznymi aktérmi v tejto oblasti.

Ma
prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.
dekan fakulty

Fakulta prírodných vied
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Tr. A. Hlinku 1
SK – 949 74 Nitra

Poslaním fakulty je vzdelávanie a tvorivé vedecké bádanie v oblasti prírodných vied, matematiky a informatiky vo všetkých troch stupňoch štúdia. Okrem vzdelávania v oblasti prírodných vied poskytuje i širokú ponuku učiteľského štúdia prírodovedných predmetov v kombinácii s jazykovými, umeleckými, technickými a spoločensko-vednými predmetmi.

www.fpv.ukf.sk

Banská Bystrica, 29. máj 2015

V dňoch 12. až 18. júla 2015 sa 25 študentov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a dvaja pedagógovia z Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty UKF (doc. PaedDr. Nora Halmová, PhD., a prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD.) zúčastnili na 15. Svetovej gymnasteře v Helsinkách. Podujatia sa zúčastnilo 21 000 účastníkov z 52 krajín zo všetkých kontinentov. Zo Slovenska sa zúčastnilo 289 cvičencov, čo bola doposiaľ najväčšia výprava zo Slovenska. Svetová gymnasteřa je celosvetovým podujatím organizovaným každé štyri roky a je považovaná za najväčšie športové podujatie na svete. Ide o nesúťažné podujatie, ktorého cieľom je propagácia zdravého životného štýlu a celoživotnej pohybovej aktivity. Účasť na svetovej gymnasteře bola vyvrcholením projektu Pedagogickej fakulty s názvom „Inovácia študijných programov na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre za účelom skvalitnenia vzdelávacieho procesu“. Študenti našej univerzity sa pod vedením doc. Halmovej na toto podujatie pripravovali už od septembra 2014.

Môžeme konštatovať, že študenti výborne reprezentovali Slovensko a svojimi vystúpeniami šírili dobré meno našej krajiny. Toto tvrdenie môžeme potvrdiť aj účasťou veľvyslanca Slovenskej republiky vo Finsku a Estónsku p. Tibora Králika, ktorý nás osobne pozval na veľvyslanectvo a poslal pochvalný list primátorovi mesta Nitra za úspešnú a výbornú reprezentáciu UKF, Nitry a Slovenska.

SVETOVÁ GYMNAESTRÁDA

Študenti a pedagógovia si priniesli neopakovateľné, úžasné zážitky, nové priateľstvá a skúsenosti

Celkovo študenti vystúpili na troch rôznych pódioch v hlavnej športovej hale Messukeskus a jedno vystúpenie absolvovali na hlavnom pódium pred olympijským štadiónom v Helsinkách. Vystúpenia prebiehali súčasne šesť dní na dvoch štadiónoch, v štyroch halách, v Amfi, na dvoch pódioch v meste a v zábavnom parku.

Pri žiadnom inom podujatí nie je myšlienka spájania národov taká silná a bezprostredná, ako pri Svetovej gymnasteře. Zaujímavosťou bolo, že v najväčšej permanencii boli naši univerzitní chlapci, ktorí okrem svojich vystúpení absolvovali aj ďalšie. Účinkovali napr. na národnom večeri Japonska, kde boli zaradení do medzinárodnej skupiny tanečníkov a na záverečnom FIG gala programe v skladbe „Old boys“ od japonského autora, kde vystúpilo cca 200 účinkujúcich z rôznych krajín všetkých kontinentov.

Podujatie pri toľkých účastníkoch malo výborný priebeh a bolo veľmi dobre zorganizované. Všetci študenti a pedagógovia si priniesli zo svetovej gymnasteře neopakovateľné, úžasné zážitky, nové priateľstvá a skúsenosti, ktoré využijú pri príprave 16. Svetovej gymnasteře, ktorá sa bude v roku 2019, na radosť všetkých zúčastnených, konať v rakúskom Dornbirne.

Naša účasť na tomto festivale bola finančne podporená aj Mestom Nitra, za čo ďakujeme.

doc. PaedDr. Nora Halmová, PhD.,
Katedra telesnej výchovy a športu PF
foto: archív KTVaŠ

PROPAGOVALI PROJEKT AGROBIOTECH A MOŽNOSTI ŠTÚDIA

Mladí vedci a doktorandi z Katedry botaniky a genetiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre prezentovali v dňoch 20. - 21. augusta 2015 v rámci medzinárodnej výstavy Agrokomplex projekt „AgroBioTech“.

Zároveň využili priestor na propagáciu výskumu a štúdia na Fakulte prírodných vied. Detskí i dospelí návštevníci sa tak prostredníctvom zaujímavých experimentov dozvedeli viac o DNA, embryách živočíchov, ako aj rastlinách vystavených stresu. 42. ročník medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex 2015 opäť ponúkol pre mnohých vystavovateľov priestor pre úspešnú prezentáciu svojich produktov a aktivít. Túto možnosť využila i naša univerzita. V pavilóne Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra mladí vedci a doktorandi Katedry botaniky a genetiky FPV informovali širokú verejnosť pútavou formou o vedcko-výskumných projektoch a o možnostiach štúdia na FPV Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Jedným z cieľov bola prezentácia projektu „Vybudovanie výskumného centra AgroBioTech“ financovaného z dotácií štrukturálnych fondov EÚ. V rámci tohto projektu bolo vybavených päť výskumných laboratórií špičkovou prístrojovou technikou na pracoviskách Katedry botaniky a genetiky, Katedry zoológie a antropológie a Katedry chémie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre. Unikátne laboratórne zariadenia umožňujú vedeckým pracovníkom a študentom úspešne rozvíjať výskumnú činnosť v oblasti agrobiológie, biotechnológií a embryotechnológií. Zameranie výskumných projektov a možnosti aplikácie

výstupov, ktoré u návštevníkov vzbudili zaslúženú pozornosť a mnohé otázky, boli prezentované formou prehľadných posterových panelov. Záujemcovia o štúdium mali možnosť pozrieť si nielen ppt prezentáciu o študijných programoch FPV a ďalšie študijné propagačno-informačné materiály, ale mohli si aj prakticky vyskúšať viaceré moderné prístroje z našich laboratórií. Návštevníci sa oboznámili s princípom izolácie a vizualizácie DNA z ovocia, skúsili prácu s mikroskopom pri pozorovaní oocytov a embryí ošípanej a spoznali negatívny vplyv stresových faktorov na obsah chlorofylu v rastlinách. Praktická ukážka zaujala aj významných štátnych predstaviteľov, napr. predsedu NR SR Petra Pellegriniho, ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ľubomíra Jahnátka, pri prezentácii sa pristavil aj veľvyslanec Indie na Slovensku Shri Paramjit Mann, ktorí sa živo zaujímali o experimenty a výskumnú činnosť na FPV UKF.

Prezentácia bola pozitívne hodnotená zo strany všetkých účastníkov. Úspešnosť podujatia potvrdzujú ohlasy medzi mladými ľuďmi, mnoho zvedavých otázok detí a ich radosť pri realizácii praktických biologických experimentov. Naše podakovanie patrí Mgr. Dane Peškovičovej, PhD., zástupkyňi generálneho riaditeľa pre výskum NPPC, ktorá nám sprostredkovala poskytnutie priestorov pre prezentáciu, doktorandom FPV - RNDr. Veronike Csákyovej, Mgr. Annamárii Kelemenovej a Mgr. Matejovi Murínovi, ktorí aktívne pomohli propagovať projekt AgroBioTech a štúdium na FPV.

Ing. Mária Adamkovičová, PhD., Mgr. Zuzana Gregorová,
Fakulta prírodných vied, foto: archív FPV

MATEMATICKÁ KONFERENCIA

Ďalšia úspešná konferencia na pôde Katedry matematiky

V dňoch 18. a 19. júna 2015 sa na Katedre matematiky FPV UKF konala 13. nitrianska matematická konferencia. Číslo 13 síce skrýva mystický význam, avšak podľa účastníkov konferencie nešťastie neprinášalo. Práve naopak. Prinieslo kvalitné vedecké prednášky a prvé vydanie elektronického časopisu Acta Mathematica Nitriensia.

Počas dvoch dní sa na pôde Katedry matematiky zišli významní odborníci z rôznych oblastí teoretickej a aplikovanej matematiky, teórie vyučovania matematiky pôsobiaci nielen na Slovensku, ale i v zahraničí (Island, Nórsko, Macedónsko, Juhoafrická republika, Rakúsko, Maďarsko, Poľsko, Česká republika). Konferenciu tradične otvorili dekan Fakulty prírodných vied prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., a predseda vedeckého výboru konferencie prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc. Po slávnostnom otvorení nasledovali zaujímavé plenárne prednášky. Prvou prednášajúcou bola doc. Mette

Susanne Andresen, Ph.D., z Univerzity v Bergene (Nórsko), ktorá prezentovala výsledky významného vedeckého projektu zaoberajúceho sa rozvojom tvorivosti žiakov pri riešení rozličných problémov z matematiky a spoločenskej praxe. Ako ďalší vystúpil úspešný absolvent Katedry matematiky doc. Tomáš Vetrík, Ph.D., pôsobiaci na Univerzite Free State v Juhoafrickej republike. Účastníkov konferencie zaujal výkladom niektorých extrémnych problémov z teórie grafov. Slovenských odborníkov zastupovali doc. RNDr. Vojtech Bálint, CSc., zo Žilinskej univerzity. Prof. RNDr. Jozef Fulier, CSc., poukázal na dôležitosť prepojenia vyučovania matematiky s dejinami matematiky.

Po plenárnych prednáškach nasledovalo rokovanie v sekcii. Dr. Gergely Wintshe vo svojom príspevku prezentoval nové učebnice matematiky pre základné a stredné školy v Maďarsku z pozície spoluautora. Rokovanie spestrila doc. RNDr.

Márie Kmeťová, CSc., vďaka ktorej mohli účastníci konferencie vidieť geometrické objekty v priestore pomocou 3D okuliarov. Po dni plnom cenných príspevkov sme sa všetci stretli na spoločnom posedení pri dobrom občerstvení.

V piatok dopoludnia pokračovali plenárne prednášky. Ako prvá vystúpila doc. Freyja Hreinsdóttir, Fil. dr. z Univerzity na Islande. Hodnotila výsledky medzinárodného merania OECD PISA z pohľadu veľkosti školy na Islande. Nasledovala doc. Slagjana Jakimovik, PhD., z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje (Macedónsko), ktorá analyzovala postoje

budúcich učiteľov matematiky. Výsledky svojej práce prezentovali i pracovníci a doktorandi katedry.

Nemožno opomenúť tých, bez ktorých by sa táto úspešná a zaujímavá konferencia nemohla zorganizovať. V prvom rade vďačíme projektu EEA s názvom Zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania na základe rozvoja inštitucionálnej multilaterálnej spolupráce, ktorého vedeckým garantom je doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD., ďalej Geogebra Inštitútu v Nitre, kníhkupectvu Zlatá kniha a usilovným členom organizačného výboru. Účastníci konferencie odchádzali s dobrými dojmami, bohatými inšpiráciami a s presvedčením, že budúca 14. nitrianska matematická konferencia bude ešte úspešnejšia ako súčasná konferencia.

PaedDr. Kristína Cafíková, PaedDr. Antal Csáky, Lucia Plothová, Edita Szabová
foto: Zuzana Vitézová

„Vynovený“ Ponitran

„V súčasnom svete globalizácie je veľmi dôležité, aby každý vedel, kde sú jeho korene.“

Viesť súbor je veľmi náročná úloha. Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD., má s tým dlhodobé skúsenosti ešte zo Základnej umeleckej školy v Dunajskej stredě. Neskôr bola umeleckou vedúcou profesionálneho súboru v Bratislave MUS Mladé srdcia. Preto až po zvážení plusov a mínusov prijala ponuku od vedenia Filozofickej fakulty a od 2. apríla 2015 vedie univerzitný Folklórny súbor Ponitran.

Zároveň pôsobíte na Katedre etnológie a folkloristiky. Čomu sa venujete vo svojej pedagogickej činnosti?

Moje odborné zameranie je ľudový tanec a etnochoreológia. Vyučujem praktický predmet ľudový tanec ako aj teoretické predmety: Etnochoreológiu, Tanečnú geografiu Európy a Dejiny a súčasnosť folklorizmu. Ako pedagóg od začiatku môjho pôsobenia na katedre kladiem veľký dôraz na výchovu budúcich etnochoreológov, resp. budúcich pracovníkov v oblasti folklorizmu s dôrazom na ich samostatnosť, aktivitu a tvorivosť vzhľadom na fakt, že ich individuálne hodnotové systémy, životný štýl a profesionalita budú formovať aj budúcu generáciu, ako aj verejnú mienku v blízkej budúcnosti. Považujem za dôležité, aby sa poslucháči počas štúdia na našej katedre aktívne zapájali do folklórneho hnutia ako inšpicienti, organizátori, resp. režiséri mimoscénických interaktívnych programov, ako to už bolo v tomto roku na MFF Myjava.

Spolupracujeme aj s ďalšími festivalmi ako FF Koliesko v Koka-ve a FF Routonka v Klenovci. V máji 2015 sa konala celoštátna súťaž tanečníkov sólistov v ľudovom tanci v Dlhom Klčove. Je to najprestížnejšia súťaž pre interpretov ľudového tanca, kde naši študenti tento rok takpovediac „excelovali“. M. Sabol sa stal laureátom súťaže, M. Takácsová získala cenu za svoj interpretačný výkon. A. Lincke, M. Szabó, P. Hrabovský boli zaradení do zlatého pásma, V. Kendra do strieborného, L. Macková a M. Vreštiak do bronzového pásma. Pripravujem študentov aj na celoslovenské kolo ŠVOUČ, kde v roku 2012 P. Hrabovský získal 2. miesto a Cenu Mojmirá Bendžu, v roku 2013 M. Takácsová 3. miesto, Cenu študentov a Cenu Mojmirá Bendžu a v roku 2014 sa A. Lincke stal laureátom súťaže.

Aké tance, hudbu, spev a zvyky Ponitran prezentuje?

Poslaním súboru je nadväzovať na tradičnú kultúru Slovenska, zhromažďovať folklórny materiál v zmysle Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky o ochrane tradičnej ľudovej kultúry, ako aj kultúry národnostných menšín. V prvom rade ale zbiera, spracúva, interpretuje a šíri pôvodný tanečný, inštrumentálny a vokálny folklórny materiál z Ponitria, Požitavia a Tekova. Najnovší náš programový blok, ktorý mal premiéru v júli 2015 na Akademickom Zvolene má názov Aké husle, taký zvuk, aké gajdy, taký huk. Autorom choreografie je P. Hrabovský, interný doktorand našej katedry a zároveň vedúci tanečnej zložky vo FS Ponitran. Program spracováva tanečný a hudobný materiál z obcí v okolí Pohronskeho Inovca a regiónu Ponitrie.

Akým smerom by ste chceli súbor viesť?

V súčasnom svete globalizácie je veľmi dôležité, aby každý vedel, kde sú jeho korene. Snahou teda bude, aby členovia súboru poznali nielen vonkajšie znaky interpretovaného materiálu, ale aj jeho vnútorné hodnoty. To im umožní hlbšie pochopiť svoju činnosť a získať pozitívny prístup k práci v kolektíve. Víziou, ktorej časti sa už plnia, je dať každému členovi možnosť sebarealizácie v rámci kolektívu tak, aby to mohol neskôr využiť v svojom profesionálnom živote.

Aké aktivity ste už stihli zrealizovať? Čo plánujete?

Od apríla sme sa aktívne zapájali do činnosti univerzity, napr. do Stavania májov. Vďaka nadšeným prístupom členov súboru sme sa stihli pripraviť na súťažnú prehliadku tvorby domácich a zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov Akademický Zvolen. Našou snahou v tomto roku (pre krátkosť času na prípravu) nemohla byť vízia stať sa laureátom súťažnej prehliadky, ale dôstojná prezentácia UKF v Nitre, ktorá sa nám podľa odbornej a laickej verejnosti v plnej miere podarila. Súbor bol pozvaný na MFS Myjava, kde účinkoval v sobotňajšom večernom programe. V Sihelnej (júl) a Zlatých Moravciach (august) sme už prezentovali ucelený 40 minútový programový blok. V akademickom roku 2015/16 nás čakajú ďalšie významné vystúpenia a príprava nového celovečerného programu.

Za rozhovor ďakuje Jana Krajčovičová.

ČASOPIS PHILOSOPHICA CRITICA

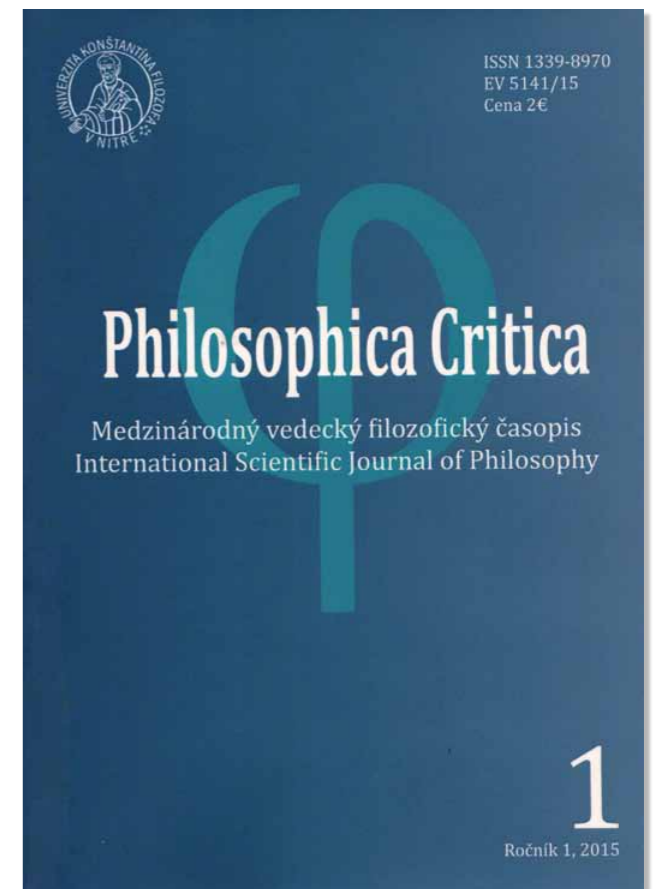
Novinkou, s ktorou sa prezentuje Katedra filozofie Filozofickej fakulty UKF v Nitre, je nový medzinárodný vedecký filozofický časopis Philosophica Critica.

Prvé číslo časopisu, ktorý bude vychádzať dvakrát ročne, vyšlo v júni tohto roka. Časopis je pokračovaním zborníka Philosophica, ktorý Katedra filozofie vydáva už od roku 1999. Ďalšie, v poradí druhé číslo časopisu môžu čitatelia očakávať už v decembri tohto roka.

Cieľom tohto periodika je prinášať čitateľom vedecké a odborné práce z oblasti filozofie, ale aj iných vedných disciplín, ktoré svojím zameraním presahujú do filozofie. Jeho jadro budú tvoriť state a štúdie z tejto oblasti, ale tiež eseje, úvahy, recenzie, ako aj diskusie a polemiky, rozhovory so zaujímavými mysliteľmi, či preklady doteraz v slovenčine alebo češtine nepublikovaných textov. Zámerom redakcie je tiež pravidelne informovať o aktuálnom dianí vo filozofickej obci, napr. o publikovaní nových kníh, pripravovaných konferenciách alebo o uskutočnených vedeckých podujatiach. Na stránkach prvého čísla môžete nájsť state slovenských aj zahraničných autorov, notácie a recenzie vydaných publikácií, či zborníkov, esej, ale taktiež pozvánky na vedecké konferencie: Historické míľniky byzantskej filozofie a V. slovenský filozofický kongres, ktoré sa uskutočnia na jeseň tohto roku. Časopis je otvorený rôznym témam, filozofickým disciplinám a smerom, rovnako ako autorom bez akéhokoľvek obmedzenia. Publikované budú pôvodné, v recenznom konaní schválené texty v slovenskom, českom a anglickom jazyku. Medzinárodná redakčná rada, kolektív autorov a spolupracovníkov sa tešia na všetky príspevky, ohlasy a podnety. Veríme, že Vás pravidelné vydávanie tohto časopisu inšpiruje a obohatí o nové poznatky z tejto oblasti.

Philosophica Critica je dostupná aj v elektronickej podobe na vlastnej webovej stránke <http://philosophicacritica.ukf.sk>.

Mgr. Katarína Henčová,
Katedra filozofie FF

IRNET VÝSKUMNÉ POBYTY

Pracovníci Katedry informatiky na univerzitách v Petrohrade a v Kyjeve

IRNet je projekt 7. rámcového programu EÚ (Marie Curie Actions, International Research Staff Exchange Scheme), v rámci ktorého sa realizuje výmena poznatkov a skúseností v oblasti inovatívnych metód vzdelávania, návrh účinných stratégií implementácie informačných a komunikačných technológií do vzdelávania, vývoj metodík pre hodnotenie kvality e-learningu a interkultúrnych kompetencií v krajinách Európskej únie i mimo nej.

Výmena skúseností je v prvom rade realizovaná priamym kontaktom výskumníkov na pôde zainteresovaných univerzít. Z týchto dôvodov navštívili v máji a v júni v roku 2014 našu univerzitu zahraniční partneri z Ruska a Ukrajiny. V rámci ich návštevy sme im predstavili priestory a IT infraštruktúra univerzity, spôsoby vyučovania ako aj metódy hodnotenia kvality vyučovania na UKF. Zároveň bola rozpracovaná metodika komparatívnej analýzy v cieľových oblastiach projektu.

V tomto roku pokračovala výmena skúseností výskumným pobytom pracovníkov Katedry informatiky FPV UKF v Nitre v Rusku a na Ukrajine. V dňoch 18. apríla 2015 až 17. mája 2015 sme sa (Júlia Tomanová, Martin Cápaj, Martin Drlík a Peter Švec) zúčastnili výskumného pobytu na Herzenovej štátnej

pedagogickej univerzite v Petrohrade (HSPU) a v dňoch 19. augusta 2015 až 13. septembra 2015 sme pokračovali výskumným pobytom na Kyjevskej univerzite Borisa Grinchenka (BGKU). Herzenova štátna pedagogická univerzita v Petrohrade patrí medzi 50 najlepších univerzít v Ruskej federácii a Kyjevska univerzita Borisa Grinchenka je v súčasnosti siedmou najlepšou univerzitou na Ukrajine. Základnou vedeckou úlohou pobytov bolo analyzovať a zhodnotiť úroveň implementácie moderných metód IKT do vzdelávania, oboznámiť sa s príkladmi dobrej praxe implementácie e-learningu v univerzitnom prostredí a porovnať skúsenosti s rozvojom interkultúrnych vzťahov v jednotlivých participujúcich krajinách. Vedecký program pobytu bol realizovaný hlavne formou pracovných stretnutí za účasti partnerov z Ruska, Ukrajiny, Poľska, Českej republiky, Španielska, Portugalska a Holandska. Odborný program pozostával zo série seminárov zameraných na riešenie úloh projektu, z prednášok pre študentov a učiteľov rôznych fakúlt, ako aj zo stretnutí s rôznymi predstaviteľmi univerzity a jednotlivých fakúlt.

Hostiteľská Fakulta informačných technológií HSPU pod vedením dekanu prof. Noskovej pripravila množstvo stretnutí. Jedným z prvých stretnutí v Petrohrade bolo stretnutie s prorektorom pre informatizáciu, kde nám predstavil základnú IT infraštruktúru a plán rozvoja univerzity. Pozitívne dojmy na nás zanechala návšteva Fakulty

fyziky, hlavne Špecializovaného ústavu fyzikálnych laboratórií a návšteva Fakulty špeciálnej pedagogiky, ktorá patrí k najstarším fakultám univerzity, ako aj celej Ruskej federácie. Špecializuje sa na pomoc študentom so špeciálnymi potrebami, no jej prioritou je príprava učiteľov pre prácu s deťmi so špeciálnymi potrebami. V rámci našej návštevy sme mali možnosť vyskúšať si nástroje a pomôcky v špecializovaných učebniach a diskutovať so študentmi fakulty.

Počas výskumného pobytu v Kyjeve nás prekvapila hlavne nová moderná budova univerzity, vybavenosť modernými technológiami, ale hlavne snaha a úsilie vedenia univerzity neustále implementovať nové a moderné prvky do vzdelávania. Spolu s prorektorou prof. Morze sme mali možnosť vidieť špecializovanú „SMART učebňu“, ktorá je určená hlavne pre školenia učiteľov zamerané na používanie interaktívnej tabule vo vyučovaní. Pozitívny dojem zanechala špecializovaná učebňa vybavená 3D tlačiarňou a elektronickými platformami na báze Arduino a Raspberry, ako aj prakticky zariadená konferenčná miestnosť. Na univerzite v Kyjeve sme zastihli začiatok akademického roka, kde sme sa aktívne zúčastnili privítania študentov prvých ročníkov. Za významné považujeme oficiálne prijatie rektorom Kyjevskej univerzity prof. Viktorom Ogneviukom, ktorý patrí medzi vplyvných odborníkov na vzdelávanie nielen na Ukrajine, ale aj vo svete. Súčasťou vedeckého programu v Rusku bola aktívna účasť na konferencii „High-tech Information Educational Environment“. Na Ukrajine

sme sa aktívne zúčastnili inovatívnej formy panelovej diskusie organizovanej v rámci konferencie „Open Educational E-environment of Modern University“. V rámci projektu sme autormi 12 vedeckých príspevkov, publikovaných na už spomínaných konferenciách, ale aj na konferenciách v Českej republike a Poľsku, ako aj v niekoľkých indexovaných časopisoch.

Okrem odborného programu sme si samozrejme našli čas aj na spoznávanie kultúry, tradícií a histórie navštívených miest. Petrohrad, označovaný ako Benátky severu, sa právom radí medzi najkrajšie mestá sveta, najmä vďaka neprebernému množstvu kultúrnych a historických pamiatok, katedrál, múzeí, prepychových cárskych sídiel, ako sú Puškin, Peterhof, či Pavlovsk. Kyjev, množstvom parkov, lesov, zátok a oddychových zón v silnom kontraste s turbulentným obdobím, ktoré prežíva, zase potvrdil svoju povest zeleného mesta. Nájde sa v ňom aj kus histórie, najmä pravoslávny komplex kláštorov Kyjevsko-pečerská Láva stojaci na starých katakombách. Veľkolepo pôsobí aj vyše 100 m vysoký monument Matka Vlast. Hostitelia z oboch krajín pre nás pripravili kvalitný kultúrny a spoločenský program. V Petrohrade to bola prezentácia diel študentov umeleckých smerov a koncert pripravený samotnými študentmi za účasti národných umelcov. V Kyjeve zasa koncerty Štátneho orchestra tradičných hudobných nástrojov Ukrajiny.

Projekt je v druhom roku riešenia. Už dnes je však zrejme, že výsledkom intenzívnej medzinárodnej spolupráce nie je len príprava spoločných vedeckých výstupov publikovaných na konferenciách v partnerských krajinách, ako aj v indexovaných vedeckých časopisoch, ale hlavne rozvoj medzinárodných kontaktov a získavanie skúseností v medzinárodných výskumných tímoch. Projekt vstupuje do štvrtej fázy riešenia s názvom Identifikácia a evalvácia nových IT nástrojov vo vzdelávaní, ktorej cieľom je identifikovať IKT nástroj moderného učiteľa, ako aj štúdie zaoberajúce sa školou budúcnosti. Hoci vieme, že nás v nasledujúcich dvoch rokoch čakajú viaceré výskumné pobyty na partnerských univerzitách, ktoré budú predstavovať ešte veľkú dávku úsilia, sme si istí ich prínosom. Výskumné pobyty boli realizované v rámci projektu 7RP IRNet - International Research Network for Study and Development of New Tools and Methods for Advanced Pedagogical Science in the Field of ICT Instruments, E-learning and Intercultural Competences (PIRSSES-GA-2013-612536).

Mgr. Martin Cápaj, PhD.,
Mgr. Martin Drlík, PhD.,
PaedDr. Peter Švec, Ph.D.,
RNDr. Júlia Tomanová, PhD.,
Katedra informatiky FPV
foto: archív IKT

PROJEKTY CERİ SK

Medzinárodné vedecké projekty na Filozofickej fakulte v spolupráci so zahraničnými inštitúciami a univerzitami

Medzinárodná spolupráca je jedným zo základných pilierov vedeckého života každej univerzity. Účasť pracovníkov na medzinárodných konferenciách, sympóziách a vyžiadanych prednáškach sa ukazuje nevyhnutnou pre odborný rast pracovníkov ako aj pre získanie medzinárodného rešpektu univerzity. Tieto aktivity zároveň prinášajú nielen možnosť konfrontácie a vytváranie nových kontraktov, projektov či výmenných pobytov.

Rok 2015 prináša niekoľko medzinárodných projektov, ktoré boli spolufinancované zo zahraničnými inštitúciami. Najvýznamnejší a najrozsiahlejší projekt, na ktorom participuje CERİ SK má názov: Kierkegaard and the Crisis of the Contemporary World. Do riešenia projektu sú zapojení vedci z 15 štátov. Projekt je organizovaný a finančne podporený Goethe University Frankfurt

z Nemecka. Na uvedenom projekte spolupracuje 6 katedier z FF a 3 doktorandi. Ďalším finančne podporeným projektom je projekt s názvom Dedičstvo Sorena Kierkegaarda v pokračujúcej konverzácii medzi náboženstvom, filozofiou a spoločnosťou v kontexte Českej republiky a Slovenska. Koordinátorom projektu je Roanoke College, Benne Center for Religion and Society, Virginia, USA, pod vedením profesora Jamesa Petersona. Z Filozofickej fakulty na ňom participujú doc. Roman Králik a PhDr. Martina Pavlíková. Tretí projekt s názvom Budúce výzvy v súčasnom humanitnom bádani sa pripravuje v spolupráci s Guadalajara University a Srednjeevropski raziskovalni inštitut Soeren Kierkegaard Ljubljana sa v súčasnosti finalizuje. Vedúcim projektu je dr. Tomáš Koprda a zástupkyňa doc. Marcela Antošová. Členmi projektu sú pracovníci Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy a Katedry žurnalistiky.

Výstupy z projektov sú vydávané v prestížnych zahraničných inštitúciách ako: University of Toronto, Roanake College, resp. Guadalajara University. Obdivuhodná a jedinečná je spolupráca s University of Toronto (prof. Abraham Khan), kde bolo doteraz opublikovaných 11 kníh v spolupráci s FF a ďalších 7 je rozpracovaných. Profesor Khan patrí medzi najvýznamnejších podporovateľov FF v zahraničí. Každoročné vedecké konferencie v Slovinsku pod vedením Dr. Repara Primoža (ktorý vydal už 10 kníh pracovníkom FF) otvorili možnosti spolupráce nielen s Inštitútom Sorena Kierkegaarda v Ljubljani, ktorého je riaditeľom, ale aj s filozofickou a teologickou fakultou v Ljubljani.

Projekty sú výsledkom aktivít a medzinárodnej spolupráce Stredoeurópskeho výskumného ústavu Sorena Kierkegaarda v Nitre. Táto spolupráca by sa nemohla rozvíjať bez podpory vedenia Filozofickej fakulty.

doc. PhDr. PaedDr. Peter Kondrla, PhD.,
PhDr. Martina Pavlíková,
spolupracovníci CERİ-SK FF
foto: KUD APOKALIPSA

Dva nové projekty FF

Úspešné žiadosti Filozofickej fakulty o projekty APVV

V ostatnom kole schvaľovania žiadostí o projekty APVV Filozofická fakulta uspela s projektom Hodnotenie kompetencií učiteľa (APVV-14-0446). Na obdobie od 1.7.2015 do 30.6.2019 získala na

doc. Jakubovská, doc. Predanócyová, doc. Jonášková, doc. Žilová, doc. Švarbová, doc. Fandelová, Dr. Lalinská, Dr. Hockicková), FPV (doc. Čeretková, doc. Pavlovičová, Dr. Valovičová, Dr. Kramáreková, Dr. Sandanusová) a PF (prof. Hašková, prof. E. Malá, Dr. Szíjjártóová), traja postdoktoranti na miestach výskumných pracovníkov a 3 doktorandky.

Zameranie navrhovaného projektu vychádza z aktuálnych spoločenských potrieb skvalitnenia pregraduálnej prípravy učiteľov a následného permanentného vzdelávania sa učiteľov. Projekt reaguje na potrebu formulovania konkrétnych hodnotení pedagogického zamestnanca, v nadväznosti na Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Projekt orientuje svoje ciele na humanistické princípy hodnotenia, jeho kvalitatívne aspekty, inovuje existujúce hodnotiace postupy a otvorí priestor pre nové aspekty hodnotenia v súvislosti s aktuálnymi potrebami hodnotenia pedagogických pracovníkov. Cieľom projektu je navrhnuť a pilotne overiť súbor nástrojov a kritérií na hodnotenie profesijných kompetencií učiteľa pre kvalifikovaný výkon pedagogickej činnosti na jednotlivých kariérnych stupňoch. Navrhnuté nástroje umožnia riaditeľom škôl štandardizovať proces hodnotenia svojich pedagogických zamestnancov. Takýto model hodnotenia

Aplikácia očakávaných výsledkov riešenia projektu je zdôvodnená potrebou preukázateľnosti kompetencií učiteľov v praxi.

Druhý úspešný projekt Typológia chýb strojového prekladu do slovenčiny ako flektivného typu jazyka (APVV-14-0336) pochádza z Katedry translológie. Projekt bol prijatý na obdobie riešenia od 01.07.2015 do 30.06.2018 s finančnou dotáciou 112 681, 00 Eur.

Strojový preklad (Machine Translation, MT) a s ním spojená kvalita strojového prekladu sa v ostatnom čase stali dôležitými predmetom výskumu nielen v akademickej, ale aj v komerčnej sfére. Projekt sa zameriava na strojový preklad a jeho kvalitu, predstavuje mimoriadne náročnú, ale o to viac však komerčne i používateľsky zaujímavú oblasť výskumu, na ktorú sa zameriava množstvo odborníkov pôsobiach v napohľad rozdielnych výskumných oblastiach, ako je informatika, umelá inteligencia, matematická štatistika, lingvistika a translológia. Projekt má silný interdisciplinárny charakter a svojou povahou je jedinečný v danej oblasti výskumu nielen na Slovensku, ale aj v medzinárodnom meradle. Problematiku MT skúma vo vzťahu k slovenčine ako flektivnému typu jazyka s veľkým počtom morfológických tvarov, ktoré pri strojovom preklade často spôsobujú neadekvátnu sémantickú a syntaktickú analýzu, resp. interpretáciu textu. Problematika MT do slovenčiny je o to aktuálnejšia, že v slovenskej jazykovede sa táto otázka doposiaľ neriešila. Hlavným cieľom predkladaného projektu je spracovať prirodzený jazyk v celej jeho šírke pri strojovom preklade z anglického a nemeckého jazyka do slovenčiny ako flektivného typu jazyka. Na riešení projektu pod vedením zodpovedného riešiteľa doc. RNDr. Dáši Munkovej, PhD., participujú dve fakulty UKF Filozofická fakulta (Katedra translológie a Katedra slovenského jazyka) a Fakulta prírodných vied (Katedra informatiky). Erudovaný a skúsený riešiteľský kolektív je zárukou naplnenia stanovených cieľov projektu. Prostredníctvom adekvátnych výskumných metód sa získajú výstupy, ktoré budú efektívne diseminované a adekvátne uplatnené v praxi.

prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc.,
doc. PhDr. Jana Hartánská, PhD.,
doc. RNDr. Daša Munková, PhD.,
Filozofická fakulta
ilustračné foto: LB

riešenie uvedeného projektu finančne prostriedky vo výške 249 192,- €. Zodpovednou riešiteľkou projektu je prof. Zdenka Gadušová (Katedra anglistiky a amerikanistiky). Riešiteľský kolektív tvoria nadšení vysokoškolskí učitelia z FF (doc. Lomnický, zástupca zodpovedného riešiteľa, prof. Mügllová, doc. Hartánská,

nemá v sebe zahrnutý len kontrolný prístup, ale zahŕňa tiež stimulujúce prvky pre tvorivú sebareflexiu a prezentáciu samotných učiteľov. Hodnotenie kompetencií každého učiteľa sa tak stane objektívnym poznaním jeho profesionality a zobjektívizuje aj jeho finančné ohodnotenie.

ABSOLVENT UKF V NITRE MAJSTROM SVETA

Slovenský chodec Matej Tóth, ktorý je úspešným absolventom Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, sa stal majstrom sveta na 50 km.

Do cieľa na štadióne pekinského Vtáčieho hniezda dopochodoval triumfálne s časom 3:40:32 po úžasnom sóle. Pre slovenskú atletiku vybojoval v samostatnej ére premiérový titul a počet medailí v histórii rozšíril na štyri, s jedným zlatom a tromi bronzami. Druhý došiel do cieľa Austráľčan Jared Tallent v sezónnom maxime 3:42:17, tretí Japonec Tanajuki Tanii 3:42:55. Z ďalších dvoch slovenských chodcov došiel do cieľa len Dušan Majdán na 30. mieste v sezónnom maxime 3:58:57, premiéru na MS nezvládol Martin Tišťan, ktorého diskvalifikovali.

Prvá reakcia Mateja Tótha v cieľi: „Bola to pre mňa asi najjednoduchšia päťdesiatka v kariére. Všetko fungovalo perfektne, užíval som si ju, ďakujem aj fanúšikom, ktorí ma na trati povzbudzovali. Nešiel som na doraz, kontroloval si detaily, mal som aj rezervy. Už v úvode som sa cítil fajn, preto som sa odhodlal na dlhý únik.“

Presne o 6.15 SELČ a 12.15 pekinského času sa rozozvučala na Národnom štadióne slovenská hymna, Matej Tóth ju odspieval a vďačne zlatú medailu pobožkal. „Navždy si zapamätám pocity, keď som vošiel na tento krásny štadión, keď som vyskočil na najvyšší stupeň, na našu hymnu. Teraz si môžem užívať titul majstra sveta a dúfam, že to nie je naposledy. Prelomil som atletickú históriu na Slovensku a vybojoval premiérové zlato. Na trati som sa zdržal len raz, keď som musel zájsť na toaletu a stratil som asi 25 sekúnd. Táto prestávka mi však pomohla, po 30-tom kilometri som si povedal, že môžem neustále udržiavať na čele v podstate komfortný náskok. Ustrážil som si pulz a vnímal aj otca, myslel som aj na moje dve dcéry a manželku doma.“

Nadvláda Mateja Tótha, jeho sebavedomie, viera vo svoje sily bola obdivuhodná. „Ja som sa na preteky doslova tešil, spájali sa s nimi veľké očakávania, no nebol som v strese. Kontroloval som si pocity a záverečnú dvadsiatku všetko zo mňa spadlo, bez náznaku, alebo obáv, že by ma niekto mohol ohroziť. Musel som ísť aj na toaletu, to áno, takéto prestávky však patria k pretekom, aj keď neviem, či sa niekedy majster sveta takto zdržal. Mne sa to stalo prvýkrát v pretekoch, na tréningoch častejšie. Atmosféru na štadióne som si užíval, aj na okruhu, Slovákov akoby bolo viac ako Číňanov, aj so mnou bežali a povzbudzovali. Posledný kilometer mi svaly tvrdli, no nezabránil mi, aby som si užil záver a čestný okruh na štadióne. Do konca života si chcem pamätať tieto chvíle, objatie s otcom, to, čo som zažil na majstrovstvách Európy v Zürichu pri striebre sa so zlatom na svetovom šampionáte ešte znásobilo.“

Tréner Matej Spišiak spočiatku počas pretekov zo seba nevyžaroval žiadne pocity, namätko bol až v cieľi. „Prežíval som všetko pokojne, posledných šesť kilometrov som už vedel, že Matej vyhrá a mohol som sa oddať radosti. Emócie teraz so mnou trasú, byť majstrom sveta je niečo neuveriteľné. Druhý rok za sebou sa Matej pripravil na vrcholné podujatie tak, že získal pre Slovensko medailu. Takéto chvíle si treba užiť, dúfam, že to bude impulz pre celú slovenskú atletiku i šport. Boli aj slzy a aj budú, nepamätám si, kedy hrali slovenskú hymnu na vrcholnom podujatí.“

Zdroj: text - TASR, fotografie - www.matejtoth.sk

S Matejom Tóthom, ktorý na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre absolvoval štúdium žurnalistiky, sme uverejnili aj rozhovor (Náš čas 04/2014, str. 17).

„Písať sa naučíte až v skutočných médiách.“

Jana Trebulová (26), redaktorka denníka Sme a naša absolventka žurnalistiky.

Vyštudovali ste žurnalistiku na našej Filozofickej fakulte. Ako si na roky štúdia spomínate?

V porovnaní s reálnou novinárčinou ako na pokojné a zábavné roky. Nikam som sa nemusela ponáhľať, netlačili ma uzavierky a jediné, čo mi hrozilo, bola horšia známka zo skúšky. V našej triede sa stretlo veľa šikovných ľudí, ktorí si dokázali pomôcť a vďaka ktorým bolo všetko jednoduchšie. Práve na nich sa mi viaže najviac spomienok. Na to, ako sme spoznávali Nitru, zákutia internátu, trochu strašidelné študovne a budovy školy. Ráno sa premáhali, aby sme išli na prednášku a v škole zistili, že je zrušená. Ako sme si po polroku všetci kúpili notebooky, aby sme si stíhali písať poznámky. Spomínam si na veľké prednáškové miestnosti, v ktorých sa dalo ľahko skryť, ale aj na malú miestnosť bez okien, kde sa nám chcelo spať. Takisto nezabudnem na skúšky, ktorých sme sa všetci báli, dejiny žurnalistiky a slovenčinárske predmety ako morfológia, lexicológia či frazeológia. Trápili nás diktáty, v ktorých sme robili desiatky chýb, ale aj správne vyslovovanie. Na reči žurnalistu sme si cvičili spodobovanie a v rádiu vyslovovanie bez mľaskania. Bolo toho veľa a po štátniciach prišla veľká úľava, že to všetko malo zmysel.

Kam smerovali vaše kroky po ukončení štúdia?

Do Hospodárskych novín. Ešte pred štátnicami sme dostali e-mail, kde nám vyučujúca ponúkala prácu v Hospodárskych novinách. Išlo o písanie príbehov úspešných ľudí, ktorí rozbehli biznis na Slovensku. Mala som strach, ekonomike som predtým nefandila. Na druhej strane, bola to príležitosť, ako sa dostať medzi skutočných novinárov a získať skúsenosti. Išla som na pohovor, kde som sa riadne zapotila. Pýtali sa ma na HDP Slovenska, deficit, najväčšie banky, strojárne spoločnosti alebo to, či nemám problém vycestovať na summit do Bruselu. Pre študentku, ktorá sa iba „rozkukávala“, to bolo dosť desivé. Najprv ma nevzali, ale potom im odišiel ďalší človek. Absolvovala som pohovor číslo dva, kde som mala väčšie šťastie. Po napísaní skúšobného článku ma zobrali.

Z Hospodárskych novín ste rýchlo odišli. Prečo?

Myslím, že sa šetrilo. Po troch mesiacoch v skúšobnej dobe som musela odísť. Vôbec som to nečakala a chvíľu som sa

hnevla. Boli to ťažké mesiace, každý deň ušiel strašne rýchlo a ja som večer padala do postele. Zvykala som si na dennú výrobu, zodpovednosť za svoje texty, čo ma veľmi vyčerpávalo. Na druhej strane, bola to skvelá škola a spoznala som množstvo ľudí, s ktorými sa dodnes stretávam. Zistila som, čo to znamená robiť v denníku.

Onedlho ste sa zamestnali v Pravde a momentálne píšete do Sme. Akým témam sa venujete?

Najmä sociálnym, ktoré sa týkajú zamestnanosti, dôchodcov či živnostníkov. „Prischli“ mi už v Pravde, kde som s nimi pomáhala skúsenejšej kolegyni. Naučila som sa orientovať v zákonoch, ale aj všakovakých organizáciách, ktoré sa tvária, že niekomu pomáhajú. Rozdiel je akurát v tom, že kým v Pravde som robila na domácom oddelení, v Sme som na ekonomickom. Tomu je prispôbený aj výber a spracovanie tém. Na začiatku som však neriešila sociálne témy. V Hospodárskych novinách som písala o domácich a zahraničných bankách. Denne som visela na Bloombergu a rôznych ekonomických weboch. Keď sa niečo zomlelo s poplatkami alebo úvermi, musela som o tom vedieť. Keďže som o bankách nepísala dlho, pomerne rýchlo som sa prispôbila novým témam.

Aký máte názor na dnešných absolventov žurnalistiky? Sú pripravení pre prax?

Ako ktorí. V každej triede sa nájdu ľudia, ktorí to myslia vážne, snažia sa, praxujú a pred skončením školy majú kopec skúseností. Vráti sa im to pri hľadaní práce, keď majú plnšie životopisy a vedú sa obracať. A potom sú tu ľudia, ktorí zistili, že ich to nebaví a celé štúdium si odtrpia len kvôli titulu. Nevedia napísať obyčajnú správu a spoliehajú sa na známeho, ktorý im vybaví teplé miestečko. Je na každom, ktorú cestu si vyberie. Škola síce dá základy, teoretické vedomosti a pár hodín praxe, no myslím si, že za skúsenosťami treba ísť do reálnych médií. A to čo najskôr. Lebo potom sú začiatky naozaj veľmi ťažké.

Ďakujem za rozhovor.

Jana Krajčovičová
foto: Robert Hüttner

ČASOPIS HUDBA - INTEGRÁCIE - INTERPRETÁCIE V DATABÁZE ERIH PLUS

Medzinárodný vedecký časopis HUDBA – INTEGRÁCIE – INTERPRETÁCIE bol 22. júna 2015 prijatý do databázy ERIH PLUS. Jeho zakladateľom a editorom je doc. Jozef Vereš, CSc., z Katedry hudby Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Primárnym zámerom, ktorý viedol k vydávaniu tohto periodika, bolo poskytnúť priestor pre uverejňovanie takých prác, ktoré by osvetľovali a usmerňovali orientáciu v nových hudobných paradigámach, hudobno – komunikačných premenách, pedagogickom myslení a zároveň poukazovali na koexistencie s hudobnou minulosťou, ako i so súčasným hudobno – pedagogickým dianím vo svete. Časopis sa zaoberá tiež otázkami, ktoré súvisia s

hudobno – komunikačnými premenami hudby, s narastajúcou disciplinárnou kooperatívnosťou, recepčnou pluralitou, ako i s novými hudobno – vednými a hudobno – pedagogickými integračnými prienikmi.

Mnoho ďalších informácií o histórii časopisu, o obsahu jednotlivých čísel periodika, recenzie, ohlasy, pokyny pre autorov príspevkov, pravidlá o publikačnej etike, korektnosti a nezákonných praktikách nájdete na stránke Univerzitetnej knižnice UKF v Nitre <https://www.ukf.sk/en/music-integration-interpretation>.

-red-

Výstava a promócie študentov U3V

Dňa 10. júna 2015 sa v Galérii Univerzum Pedagogickej fakulty UKF v Nitre uskutočnila vernisáž výstavy záverečných prác študentov Univerzity tretieho veku v odboroch Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba, Digitálna audio a video technika, Hrnčiarstvo a Ľudové remeslá. Prítomných hostí a vystavovateľov privítala doc. PhDr. Ľudmila Nagyová, CSc., tajomníčka U3V pri UKF v Nitre, a následne prorektorka pre celoživotné vzdelávanie doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD., dekanica Pedagogickej fakulty prof. PhDr. Eva Szórádová, CSc., a garanti jednotlivých vzdelávacích programov U3V – doc. PhDr. Adriana Réčka, PhD. (Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba), Mgr. Miroslav Šebo, PhD. (Digitálna fotografia a kamera), Mgr. Ján Šírka, PhD. (Ľudové remeslá) a akad. sochár Jaroslav Košš (Hrnčiarstvo). Kurátormi výstavy boli doc. PhDr. Adriana Réčka, PhD., a Mgr. Ján Šírka, PhD.

Dňa 15. júna 2015 sa uskutočnili promócie absolventov Univerzity tretieho veku, ktorí úspešne ukončili trojročné záujmové vzdelávanie v akademickom roku 2014/2015 na UKF v Nitre. Štúdium úspešne ukončilo 94 absolventov vo vzdelávacích programoch Digitálna audio a video technika, Anglický jazyk pre začiatočníkov, Anglický jazyk pre mierne pokročilých, Ľudové remeslá, Nemecký jazyk pre začiatočníkov, Nemecký jazyk pre mierne pokročilých, Psychológia tretieho veku, Informačné technológie, Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba, Hrnčiarstvo. Absolventom odovzdala osvedčenie prorektorka pre celoživotné vzdelávanie doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.

-red-, foto: LB

Návšteva partnerov z Pécsu

Príkladom dobrej praxe medzinárodnej spolupráce univerzít je návšteva zástupcov Oddelenia pre projekty a inovácie Univerzity v Pécsi Balázsa Czibóka a Dóry Agócs, ktorá sa uskutočnila v dňoch 3. až 4. júna 2015 na UKF v Nitre.

Cieľom návštevy bolo odovzdanie skúseností v oblasti služieb pre projektovú a vedecko-výskumnú činnosť, ktoré poskytuje toto oddelenie výskumníkom Univerzity v Pécsi. Počas pobytu hostí sa realizovali dve pracovné stretnutia.

Prvého stretnutia sa zúčastnili vedenie UKF v Nitre a zástupcovia Oddelenia štrukturálnych fondov a Oddelenia médií, na druhý deň sa hostia stretli s členmi Komisie pre inovácie a rozvoj UKF v Nitre.

Na oboch stretnutiach zástupcovia Univerzity v Pécsi priblížili účastníkom históriu vzniku a etablovania projektového oddelenia, ako aj celkový servis a činnosti, ktoré oddelenie vykonáva a poskytuje. Na stretnutí odznelo veľa inšpiratívnych informácií, ktoré viedli k zaujímavým diskusiám zúčastnených pracovníkov oboch univerzít, výsledkom ktorých by malo byť zefektívnenie činnosti rektorátnych oddelení pri príprave a koordinácii projektov.

-red-, foto: LB

ÚSPECH ŠTUDENTIEK MATEMATIKY

V dňoch 12. a 13. júna 2015 sa konal štrnásty ročník súťaže vysokoškolákov vo vedeckej odbornej činnosti v didaktike matematiky. Táto súťaž sa každoročne koná pod záštitou Slovenskej matematickej spoločnosti Jednoty slovenských matematikov a fyzikov (SMS JSMF) a Spoločnosti učiteľů matematiky Jednoty českých matematiků a fyziků v spolupráci s Klubem přátel didaktiky matematiky na Univerzitě Karlově.

Tento ročník sa konal v malom mestečku pri Prahe, v Kostelci nad Černými lesy a organizovala ho Katedra matematiky a didaktiky matematiky PeDF UK v Prahe. Súťaže sa zúčastnilo 30 študentov z rôznych univerzít Čiech a Slovenska, ktorí súťažili v piatich kategóriách. Našu univerzitu reprezentovali dve študentky. V kategórii K3a - diplomové práce pre MŠ a 1. stupeň ZŠ Bc. Magdaléna Balková, študentka 2. ročníka magisterského štúdia v odbore Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, s prácou: Pojmové mapy v matematike na primárnom stupni vzdelávania (vedúca práce: PaedDr. PhDr. Valéria Švecová, PhD.). V kategórii K1 - seminárne práce Bc. Michaela Florková, študentka magisterského štúdia v odbore Učiteľstvo akademických predmetov: matematika a chémia, s prácou: Štvorsten v bežnom živote (vedúca práce: PaedDr. Lucia Rumanová, PhD.). Obe študentky získali 3. miesto vo svojich kategóriách. Veríme, že aj táto podnetná a inšpirujúca skúsenosť pomôže našim študentom v ich ďalšom štúdiu a odbornom raste.

doc. PaedDr. Gabriela Pavlovičová, PhD.,
Katedra matematiky FPV, foto: autor

Na fotografii zľava: doc. G. Pavlovičová, Bc. M. Balková, Bc. M. Florková, prof. O. Sedivý.

ÚSPECHY ŠTUDENTOV KATEDRY HUDBY

V dňoch 27. a 28. mája 2015 sa na pôde Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach uskutočnila Interpretačná súťaž pedagogických fakúlt s medzinárodnou účasťou. Cieľom tejto významnej súťaže je podchytiť záujmy študentov v oblasti hudby a zároveň im poskytnúť možnosť umeleckého vyžitia ako účinného prostriedku proti sociopatickým nástrahám dnešnej doby. Zaujímavosťou súťaže je striedanie usporiadateľstva medzi jednotlivými pedagogickými fakultami v Čechách, čo študentom a pedagógom umožňuje omnoho bližšie spoznať prostredie a činnosť ostatných univerzít. Súťaž bola rozdelená na dve kategórie. Do prvej sa mohli prihlásiť študenti, ktorí už absolvovali umelecké vzdelanie na úrovni konzervatória alebo

v súčasnosti študujú spev či hru na nástroji ako svoj hlavný odbor. V druhej kategórii súťažili študenti, ktorí tieto kritériá nespĺňali. Katedry hudobnej výchovy v Čechách v marci 2015 zorganizovali výberové kolá, na základe ktorých sa súťaže zúčastnili len ich najlepší študenti.

Katedra hudby Pedagogickej fakulty UKF v Nitre vyslala do Českých Budějovic dvoch svojich reprezentantov a je veľmi potešujúce, že sa presadili aj v mimoriadne silnej medzinárodnej konkurencii z Poľska, Ruska, Čiech a Slovenska. Bc. Paulína Haragová si interpretáciou skladieb od A. N. Cholminova, J. P. Derbenka a B. Dowlasza vybojovala 3. cenu v I. kategórii odboru Hra na ostatné nástroje. Obzvlášť chvályhodný je fakt, že napriek nespĺňaniu požadovaných kritérií dobrovoľne súťažila vo vyššej kategórii. Bc. Marek Bednárík získal 3. cenu ako jediný účastník zo Slovenska v II. kategórii odboru Sólový spev. Okrem technicky čistej a výrazovo precíznej interpretácie diel G. F. Händla, E. Stoibera, P. I. Čajkovského a A. S. Dargomyžského v porotcoch mimoriadne zarezonovalo predvedenie s Nitrou spätých skladieb Chvála vinice od slovenského skladateľa Bartolomeja Urbanca, ktorá na tejto súťaži zaznela vôbec prvýkrát. Študentom a ich pedagógom srdečne blahoželáme a želáme mnoho tvorivých síl v ďalších umeleckých aktivitách.

Mgr. art. Marek Štrbák, PhD.,
Katedra hudby PF, foto: autor

Študenti novoakreditovaného bakalárskeho a magisterského študijného programu Šport a rekreácia sa v mesiaci jún zúčastnili na dvoch aktivitách v rámci povinnej praxe v letnom detskom tábore a v komunálnej rekreácii v meste Nitra. Počas praxe v detskom letnom tábore organizovanom cestovnou agentúrou BOMBOVO v rámci celotýždňového pobytu

ŠTUDENTI REKREOLÓGIE NA PRAXI

v prírode pôsobili študenti ako animátori a starali sa celodenne najmä o pohybovú aktivitu detí. Spoluprácu študentov, detí a organizátorov kempu si pochvalovali všetci a pri lúčení sa s táborom nechýbali ani slzy. Aktívne sa programu Dňa detí organizovaného mestom Nitra zúčastnili aj naši prváci magistri, keď na jednom zo stanovišť celodenného programu v Parku pod Nitrianskym hradom vytvorili množstvo príležitostí pre aktívny pohyb detí aj ich rodičov: súťaže v preťahovaní lanom, triafaní na cieľ, žonglovaní s loptou súťaže zručnosti a i. Veľký záujem bol aj o maľovanie na tvár detí. Svojou aktívnou činnosťou študenti Katedry telesnej výchovy a športu PF UKF v Nitre prispeli k pekným zážitkom detí počas ich sviatku a všetci zainteresovaní a najmä rodičia boli prekvapení, že ich deťom ani na chvíľu nechýbali počítače, televízia či iné „sedačkové“ spôsoby trávenia voľného času.

prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD.,
garant magisterského štúdia Šport a rekreácia, foto: autor

VÝZNAMNÝ ÚSPECH LABORATÓRIA

Kolektív pracovníkov Fyziologicko-analytického laboratória pod vedením doc. Ing. Idy Petrovičovej, PhD., ktoré bolo vybudované v rámci projektu AgroBio-Tech na Katedre zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, získal medzinárodne akceptovateľný certifikát kontroly kvality analýz v German External Quality Assessment Scheme pre toxikologické analýzy v biologickom materiáli (programu 54/2014) v environmentálno-medicínskej oblasti pre oxidačnú metabolitu DEHP (5-OH-MEHP, 5-carboxy-MEHP) a DBP (MiBP) v moči.

-red-, foto: archív FPV

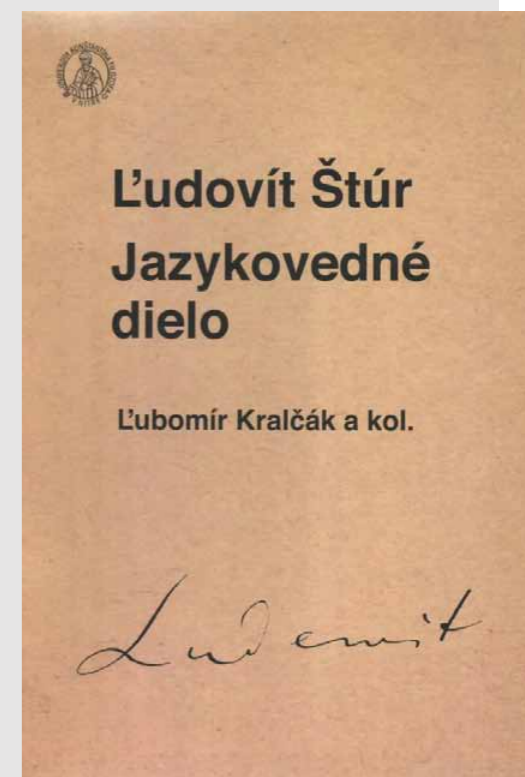

L'udovít Štúr vo Viedni

Vláda SR vyhlásila rok 2015 za Rok Ludovíta Štúra. Pripomíname si dvojsté výročie narodenia tejto vynikajúcej osobnosti slovenských dejín, ktorú zapísali aj na listinu UNESCO významných osobností za roky 2014 – 2015. Na Inštitúte slavistiky Viedenskej univerzity (podujatie inicioval prof. F. Koli, lektor slovenského jazyka a kultúry) priblížili život a dielo Ludovíta Štúra profesori z Katedry slovenského jazyka Juraj Glovňa a Ľubomír Kralčák. O živote, diele a význame Štúra pre slovenské a slovanské dejiny hovoril prof. Glovňa (referát v nemčine). Zdôraznil Štúrovu univerzálnosť: bol uznávaným filológom, kodifikátorom modernej spisovnej slovenčiny, dôverným znalcom Herderovej a Heglovej filozofie, indoeuropeistiky, systémovej jazykovej teórie Boppa a Potta, vystupoval ako zástanca práv Slovákov v Uhorskom sneme, bol vynikajúci organizátor – založil Slovenské národné noviny, viedol slovenských dobrovoľníkov po boku cisárskych vojsk, písal obranné state v nemčine (Allgemeine Zeitung), spolupracoval s predstaviteľmi slovanských hnutí v monarchii, rokoval

s najvyššími predstaviteľmi cisárskej armády (Windischgrätz, Jelačić) vo Viedni, v neposlednom rade písal poéziu a rozličné state z jazykovedy aj literárnej vedy, ovládal aktívne niekoľko jazykov... Vskutku obdivuhodná osobnosť.

Profesor Kralčák ako hlavný editor predstavil komplexnú edíciu lingvistikých titulov s názvom L'udovít Štúr - jazykovedné dielo. Knihu pripravili pracovníci Katedry slovenského jazyka. Ide o významný edičný čin: je to prvé komplexné dielo, ktoré zhromažďuje základné Štúrove lingvistické práce pri zachovaní maximálnej autenticity textov, teda v pôvodnej Štúrovej slovenčine alebo v archaickej biblickej češtine. Do modernej slovenčiny boli preložené iba dva texty, ktoré Štúr napísal v nemčine a chorvátčine. Takmer šesťstostranová publikácia obsahuje 27 titulov Štúrovho jazykovedného diela, kritický poznámkový aparát, odtlačený je tu napríklad rukopis prednášky Filozofie reči indoeuropejských, state v nemčine etc. Compendium ponúka odborníkom pomerne komplexný obraz o lingvistickej zložke

košateho diela tejto výraznej osobnosti novodobých slovenských dejín.

Pedagógovia z Katedry slovenského jazyka vhodne spropagovali Rok Ludovíta Štúra i Štúra samého na Viedenskej univerzite.

Mgr. Mária Matiová,
doktorandka Katedry slovenského jazyka FF

NAŠI ŠTUDENTI NA EURÓPSKÝCH HRÁCH V BAKU

Tréner slovenskej mužskej reprezentácie v boxe Pavol Hlavačka

V 12. do 28. júna 2015 sa na Európskych hrách v azerbajdžanskom Baku zúčastnili aj traja študenti Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Svojimi výkonmi tak podporili atletické súťaže, ktoré sú zároveň aj III. ligou ME družstiev. Študenti Dušan Páleník (5. roč., Telesná výchova - História) a Lukáš Privalinec (2. roč., Šport a rekreácia) bežali štafetu 4 x 400 m, a s časom 3:08,80 získali 1. miesto. Súpermi Slovenska na Európskych hrách na Národnom olympijskom štadióne v Baku boli Albánsko, Andorra, Rakúsko, Azerbajdžan, Bosna a Hercegovina, Macedónsko, Gruzínsko, Izrael, Luxembursko, Malta, Moldavsko, Čierna Hora a Atletická asociácia malých štátov Európy (AASSE) združujúca Gibraltár, Lichtenštajnsko, Monako a San Maríno.

Na Európskych hrách sa v boxerskej súťaži predstavila absolútna európska špička. Ako šéftrener výpravy boxerov sa v Baku zúčastnil doktorand Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty Mgr. Pavol Hlavačka, ktorý viedol

štvorčlennú výpravu boxerov. Pod jeho vedením slovenský boxer Viliam Tankó získal v kategórii do 52 kg bronzovú medailu. V semifinále prehral s Talianom Vincenzom Picardim 0:3 na body. Pre 20-ročného pästiara je to životný úspech.

Celkovo sa v Baku predstavilo vyše 6000 športovcov zo všetkých 50 európskych krajín.

-red-, foto: Jaroslav Brodáni

Dušan Páleník a Lukáš Privalinec v dejisku európskych hier.

MIMORIADNE OCENENIA NAŠICH PRACOVNÍKOV

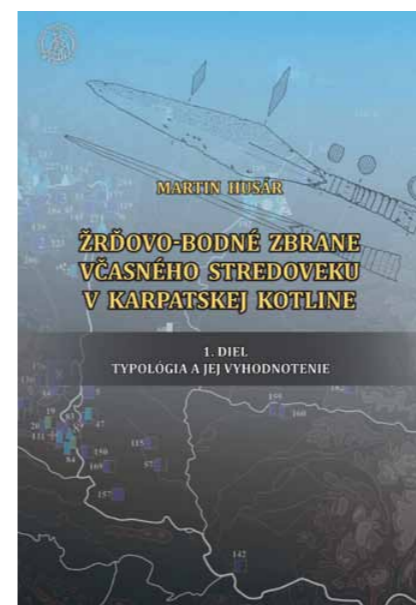

NAŠI ŠTUDENTI VÍTAZMI ŠTAFETOVÉHO MARATÓNU

Naši študenti (štafeta UKF „A“) dňa 7. júna 2015 vyhrali juniorský štafetový maratón v Nitre, ktorý bol súčasťou Tesco behu pre život, v kategórii „študenti vysokých škôl“ časom 2:57:44 (10x4,2km). V rámci štafiet boli vyhodnotené aj najlepšie výkony v jednotlivých kategóriách. V kategórii mužov sa naši študenti umiestnili na 1. a 2. mieste. Ceny odovzdal primátor mesta Nitra Jozef Dvonč a predseda Slovenského atletického zväzu Peter Korčok.

Beh prišiel podporiť aj náš najlepší olympionik - chodec Matej Tóth, ktorý je úspešným absolventom našej univerzity. Organizácie sprievodného programu určeného pre najmenších „Detská atletika“ sa zúčastnil aj náš študent René Adler. Štafeta UKF sa zúčastní Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach 2. októbra 2015.

doc. PaedDr. Jaroslav Brodáni, PhD.
foto: autor

V mesiaci máj získali dvaja pracovníci Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda FF UKF v Nitre významné ocenenia. Dňa 13. mája 2015 Mgr. Martin Husár, PhD., vyhral 1. miesto v súťaži o najlepšiu prácu mladého tvorivého pracovníka v odbore archeológia – Cena Antona Točíka za monografiu Žrďovo-bodné zbrane včasného stredoveku v Karpatskej kotline. 1. diel. Typológia a jej vyhodnotenie. Ocenenie udeľuje každoročne mladým tvorivým pracovníkom Archeologický ústav SAV za pôvodné práce z odboru archeológia. Víťazné dielo je prvou samostatnou monografiou autora. Hlavným cieľom autora bolo popísať typológiu hrotov a pätiiek kopijí a oštepov z územia Karpatskej kotliny vo včasnom stredoveku, konkrétne v časovom rozmedzí od roku 568 do 10. až 11. storočia. Po formálnej stránke ide o výstup s 81 prílohovými jednotkami, ktorý sa zaoberá tematikou preberanou v odbornej literatúre iba okrajovo a neucelene. Monografia obsahuje popri vedeckom texte aj štatistické diagramy a tabuľky autora, ale i o jeho autorské kresby (popri iných citovaných a včlenených) súčasti žrďovo-bodných

zbraní, autorské typologické schémy a v neposlednom rade i autorské distribučné mapy vytvorené v prostredí grafického programu Corel Draw. Druhé ocenenie si priniesol z bulharskej Varny doc. PhDr. Zvonko Taneski, PhD. V dňoch 19. až 24. mája 2015 sa tam konal 9. ročník medzinárodného festivalu poézie pod názvom Slovenské objatia. Podujatie vyvrcholilo účasťou básnikov z dvadsiatich krajín na majestátnom sprievode mestom dňa 24. mája pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda. Na slávnostnom závere festivalu boli odovzdané ocenenia. Najvyššiu a špeciálnu cenu Ekonomickej univerzity vo Varne dostal pracovník ústavu Zvonko Taneski. Pamätnú plaketu mu odovzdal rektor univerzity prof. Plamen Iliev, PhD., za jeho doterajšiu básnickú i vedeckú tvorbu a prínos k rozvoju slovanskej kultúrnej jednoty.

doc. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
Ústav pre v. k. d. Konšt. a Metoda FF
foto: archív ÚKM

ŠKÔLKARI ZAŽILI VEDECKÝ DEŇ

Pri príležitosti Medzinárodného dňa detí zorganizovali vysokoškolskí pedagógovia dňa 4. júna 2015 v priestoroch Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre VEDET (Vedecký deň detí) s názvom Skok do vedy. Určený bol pre deti z materských škôl Nitrianskeho okresu a ako hovorí samotný podtitul, išlo o akciu, vďaka ktorej urobili malí škôlkari svoj prvý skok do vedy. Deti sa na pár hodín stali vedcami v oblasti fyziky, matematiky, chémie, biológie, geografie, ale aj ekológie či gemológie. Ako informovala PaedDr. Mária Siptáková z Katedry fyziky, vedecký deň sa rozhodli pripraviť na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre v spolupráci s občianskym združením Viac ako učenie v snahe podporiť objavovanie a bádanie u detí z materských škôl a priblížiť prírodné vedy

cez experimenty. „Zo skúseností vieme, že deti predškolského veku majú záujem objavovať a spoznávať okolitý svet, chcú zistiť, ako svet funguje, a prečo tak funguje. Je potrebné tieto deti dostatočne zaujať a umožniť im objaviť čaro prírodných vied, aby nestratili záujem o prírodné vedy v neskoršom období.“ Odborníci z rôznych katedier fakulty si preto pre deti pripravili zaujímavé ukážky z jednotlivých oblastí, ktoré sú prispôbené deťom daného veku. Na deti čakali dve desiatky zaujímavých stanovišť, ako napríklad Matematické pexeso, Usilovné včielky, Preteky robotov, Svet mikroorganizmov, Poslušná loptička či Nitkový telefón.

-red-, foto: LB

Rytiersky kríž Rady Maďarska doc. Anne Sándorovej

Dňa 20. augusta 2015 udelil prezident Maďarska János Áder štyrom osobnostiam – Erzsébet Pogány, Zsuzsa Szvorák, János Luky, Anna Sándorová – najvyššie štátne vyznamenanie za mimoriadne zásluhy v rozvoji maďarského kultúrneho, vedeckého i verejného života. Doc. PhDr. Anne Sándorovej, PhD., pracovníčke Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy, odovzdala veľvyslankyňa Maďarska na Slovensku Eva Czibalmosné Molnár Rytiersky kríž Rady Maďarska. Pani docentke srdečne blahoželáme a prajeme jej do ďalších rokov veľa zdravia i úspechov v osobnom i v pracovnom živote.

-red-, foto: Tibor Somogyi (Új Szó)

CENA REKTORA ZA CELOŽIVOTNÉ DIELO PRE BÉLU LÁSZLÓA

Dňa 16. júla 2015 sa v priestoroch Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre konal krst knihy vydané z príležitosti 75. výročia narodenia prof. RNDr. Bélu Lászlóa, CSc. Pri tejto príležitosti mu rektor univerzity prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., udelil Cenu rektora za celoživotné dielo. Toto ocenenie bolo navrhnuté za celoživotnú pedagogickú i vedecko-výskumnú prácu i riadiacu prácu v oblasti vysokého školstva. Prof. RNDr. Béla László, CSc., pracovník Ústavu pre vzdelávanie pedagógov FSŠ UKF v Nitre, pôsobí na našej alma mater od roku 1963. Vo svojom vedeckom výskume sa orientuje na teóriu vyučovania matematiky a dejiny školského vzdelávania národnostných menšín, čo dokumentuje aj jeho publikačná a projektová činnosť. S prvou oblasťou jeho vedecko-výskumnej činnosti úzko súvisí aj jeho vzdelávacia činnosť. Jeho prítomnosť v akademickom prostredí sa prejavuje nielen v schopnosti vzbudiť záujem študentov o algebru, problematiku teórie čísel či zväzkov, ale aj v systematickom prehlbovaní matematickej gramotnosti vysokoškolských študentov, v ich kvalitnej príprave, ktorá výrazne determinuje aj úroveň matematického vzdelávania na Slovensku. Od roku 2004 pracuje na FSŠ. V roku 2003 ho rektor univerzity menoval za člena pracovnej komisie, ktorej úlohou bolo zabezpečiť realizáciu projektu FSŠ po obsahovej, organizačnej a administratívnej stránke. Od vzniku FSŠ do roku 2007 pôsobil vo funkcii dekana Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre.

-red-, foto: LB

INOVOVANÁ ŠVK

Študentská vedecká konferencia 2015 na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre

Dňa 15. apríla 2015 sa na Fakulte prírodných vied uskutočnil 1. ročník inovovaného vedeckého podujatia pre študentov s názvom Študentská vedecká konferencia 2015 (ŠVK). Konferencia sa konala pod záštitou dekana FPV prof. RNDr. Libora Vozára, CSc. ŠVK predstavuje súťažnú prehliadku vedeckých prác študentov bakalárskeho, magisterského a 1. ročníka doktorandského štúdia. Študenti predložili svoje práce vo forme vedeckých článkov, ktoré boli posúdené recenzentami. Práce boli verejne prezentované pred hodnotiacimi komisiami v 6 sekciách: Biológia, Ekológia a environmentalistika, Fyzika-Chémia, Geografia a regionálny rozvoj, Informatika, Matematika. Komisie vyhodnotili najlepšie práce v jednotlivých sekciách. Na spoločnom vyhodnotení konferencie autori najlepších prác prevzali z rúk dekana FPV diplom a bolo im pridelené finančné ocenenie formou štipendia.

Predsedníčkou organizačného výboru bola prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD., prodekanka FPV. Položili sme jej niekoľko otázok.

Pani prodekanka, čo viedlo vedenie FPV k inovácii doposiaľ existujúceho študentského vedeckého podujatia - ŠVOČ, ktoré na FPV malo už 19-ročnú tradíciu?

Študentská vedecká konferencia je „hybridom“ dvoch študentských vedeckých podujatí, ktoré boli v minulosti organizované na FPV: súťaže ŠVOČ a vedeckej konferencie doktorandov. Najmä po uskutočnení ostatného - 15. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie doktorandov, mladých vedeckých a peda-

gogických pracovníkov, sme si uvedomili potrebu zmeny, resp. inovácie. O konferenciu nebol taký záujem ako v minulosti, deklarovaný medzinárodný charakter sa postupne strácal. Mnohí doktorandi volili účasť na konferenciách mimo UKF, resp. ak bola možnosť, mimo SR. Preto sme sa rozhodli usporiadať súťažnú prehliadku aj s účasťou doktorandov, ale vymedzili sme ju iba na doktorandov 1. ročníkov. Doktorandi vo vyšších ročníkoch by mali byť prednostne vedení k účasti na konferenciách s medzinárodnou akceptovanými výstupmi. Napokon, ostatná komplexná akreditácia ukázala, že v tomto smere sú určité rezervy. Fakulta na túto skutočnosť reagovala aj novými fakultnými kritériami, ktoré dopĺňajú univerzitné kritériá na financovanie projektov v rámci UGA, pričom podmieňujú výber projektov podľa deklarovania výstupov medzinárodného charakteru.

Okrem doktorandov 1. ročníkov sú účastníkmi ŠVK aj študenti bakalárskeho a magisterského štúdia, ktorí v minulosti súťažili v rámci ŠVOČ. Na rozdiel od tohto podujatia, na ŠVK predkladajú svoju prácu formou vedeckého článku, nie prácu, ktorá kopíruje svojou formou záverečnú bakalársku, resp. diplomovú prácu.

Celkový charakter podujatia je v súlade s vedeckými konferenciami konanými aj na iných univerzitách, napr. na UK Bratislava, UMB Banská Bystrica, Prešovská univerzita v Prešove, UPJŠ v Košiciach a iných. Tak sa vytvára priestor na vzájomnú spoluprácu v organizovaní ŠVK medzi viacerými fakultami prírodovedného zamerania.

V čom vidíte prínos ŠVK pre samotných študentov?

Cieľom konferencie je nadchnúť študentov pre vedeckú prácu, vyzdvihnúť nadpriemerných študentov, naučiť ich, ako sa píše vedecký článok, ako sa prezentujú a obhajujú vedecké výsledky. Študenti vyšších ročníkov si môžu „vyskúšať“ aj verejnú obhajobu bakalárskych alebo diplomových prác. Z radov talentovaných študentov magisterského štúdia je možné ľahšie vybrať budúcich doktorandov. Študenti majú k dispozícii svoju prvú vedeckú publikáciu, ktorú môžu predložiť pri prihláske na rigoróznou skúšku, na doktorandské štúdium alebo pri uchádzaní sa o zamestnanie. Všetky predložené práce boli vydané v edícii Prírodovedec č. 603 ako zborník študentských vedeckých prác s názvom „Študentská vedecká konferencia 2015“. V zborníku v celkovom rozsahu 389 strán je publikovaných 61 vedeckých prác: http://konferencie.ukf.sk/public/conferences/10/2015/svk_final_web.pdf

Kto sa podieľal na organizovaní ŠVK?

ŠVK organizovali študenti pre študentov za podpory vedenia fakulty, vrátane pomoci niektorých zamestnancov, preto by

som chcela poďakovať všetkým členom organizačného výboru konferencie za ich prácu, menovite: PaedDr. Petrovi Švecovi, Ph.D., RNDr. Jánovi Skalkovi, PhD., PaedDr. Kataríne Zverkovej, Bc. Márii Matkovej, PaedDr. Michalovi Hudecovi, Mgr. Zuzane Gregorovej, Mgr. Michaele Bencovej, Mgr. Monike Hanákovéj, Mgr. Marekovi Civaňovi, PaedDr. Antalovi Csákymu a Miroslave Nikelovej.

Máte spätnú väzbu – názory na ŠVK od samotných účastníkov?

Áno, uskutočnili sme malý elektronický prieskum, ktorý všeobecne hodnotil ŠVK pozitívne. Študenti navrhovali napr. zahrnúť ŠVK do študijných plánov so ziskom kreditov za účasť, nájsť vhodnejší termín konania podujatia, zjednodušiť konferenčný informačný systém, do publikácií včleniť anglický abstrakt, rozšíriť počet ocenených miest, rozšíriť účasť študentov z iných slovenských univerzít, resp. aj zo zahraničia. Uvedené názory študentov sú pre nás – organizátorov povzbudením a inšpiráciou pre organizovanie ďalšieho ročníka súťaže.

Ďakujem za rozhovor,
Mgr. Jana Krajčovičová,
foto: Miroslav Kadlečík

ZACHOVANIE STATUSU UNIVERZITY

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre patrí medzi štandardné univerzity postavené na európskych tradíciách a princípoch. Naša súčasnosť je výsledkom aktívneho budovania jej štruktúry, študijných odborov a vedeckovýskumnej a umeleckej aktivity. Aktuálne na piatich fakultách poskytujeme nadštandardné možnosti štúdia pre viac než 10000 študentov vo všetkých troch stupňoch a formách štúdia. Cieľavedome budujeme vedecké a výskumné laboratória a podporujeme vedeckú, umeleckú a publikačnú činnosť tvorivých zamestnancov. Vychádzame z predpokladu, že len na výsledkoch rozvinutej a uznávanej vedeckovýskumnej činnosti je možné budovať kvalitné vzdelávanie.

Nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia a udržania kontinuity výborných výsledkov je periodické nastavovanie si zrkadla svojej práce, a to tak formou internej sebareflexie, ako aj formou externého hodnotenia a evalvácie. Externé hodnotenie považuje manažment univerzity a manažment jednotlivých fakúlt za relevantný prostriedok poskytujúci kritický pohľad posudzovateľov na výstupy pracovníkov UKF a jej prezentáciu smerom navonok v zmysle definovaných kritérií príslušnej agentúry. Pozitívne hodnotenie nás ubezpečuje v tom, že v konkrétnych oblastiach postupujeme správnym smerom. Naopak, identifikované stagnovanie či negatívny posun je stimulom k prehodnoteniu činnosti v kontexte hodnoteného aspektu a realizácie žiaducich opatrení. Univerzita dosiahla za posledné obdobie pozitívne hodnotenie od uznávaných medzinárodných rankingových agentúr Scimago Institutions Rankings (SCIMAGO), University Ranking by Academic Performance (URAP), World Academies Rank (WAR), Ranking Web of Universities RWU), 4 International Colleges & Universities (ICU), EduRoute University Ranking, ktoré nás zaradili v ich rebríčku posudzovaných kritérií na pozíciu medzi druhým až šiestym miestom spomedzi všetkých hodnotených slovenských univerzít. Z domácich agentúr sú fakulty UKF hodnotené Akademickou rankin-

govou a ratingovou agentúrou (ARRA) a Univerzita je hodnotená v procese komplexnej akreditácie Akreditačnou komisiou.

V ostatnom období rezonujú v našom univerzitnom priestore výsledky komplexnej akreditácie UKF a ich medializácia. Akademickú obec budeme podrobne informovať o výsledkoch hodnotenia v akreditačnom procese na zasadnutí akademickej obce 28.9.2015.

Vzhľadom na medializované a komunikované neúplné informácie či informácie vytrhnuté z kontextu a bez vzájomnej spojitosti považujeme za potrebné uviesť niekoľko faktov o našom postavení. Komplexná akreditácia začala 17.5.2013. Požadované materiály sme predložili k posúdeniu 27.6.2014. UKF predložila do akreditácie vedeckú a publikačnú činnosť 550 tvorivých pracovníkov v 21 vedných oblastiach realizovaných na 5 fakultách. Požiadala o posúdenie 337 študijných programov vo všetkých troch stupňoch a formách štúdia, z toho 35 nových študijných programov, 31 doktorandských študijných programov a 21 habilitačných konaní a konaní na vymenúvanie profesorov.

Podrobnejšia analýza našich výsledkov poukazuje na fakt, že UKF sa posunula s porovnaním s predchádzajúcou akreditáciou vo výsledkoch dopredu a dosahuje vo vedeckej činnosti dobré výsledky. Sme štandardná univerzita, ktorá pokrýva svojimi 5 fakultami 21 vedných oblastí. Úroveň výskumnej činnosti Univerzity v 16 oblastiach výskumu z hodnotených 19 (2 oblasti neboli hodnotené) bola ohodnotená Akreditačnou komisiou známkou B a lepšou, čo nás radí medzi štandardné univerzity. Kritérium sme splnili na 84,21%. Tento výsledok znamená, že UKF zostáva právo uskutočňovať vzdelávanie vo všetkých hodnotených oblastiach výskumu. Rovnako ďalšie kritérium, a to hodnotiace výstupy výskumu študentov a absolventov doktorandského štúdia, UKF splnila na 81,8%. Výsledky boli v porovnaní s inými slovenskými univerzitami na dobrej úrovni a radia nás približne na 7. miesto.

V súčasnosti s rozdielom necelých 3% nespĺňame jedno kritérium označované ako KZU-3, ktoré bolo oproti predchádzajúcej akreditácii pridané 4. apríla 2013 a hodnotí činnosť a výsledky do roku 2013. Považujeme ho za retroak-

tívne pridané kritérium, ktoré je administratívnym spôsobom nastavené na plnenie vo výške 60%. Kritérium porovnáva podiel oblastí výskumu, v ktorých vysoká škola poskytuje doktorandské štúdium k počtu oblastí, v ktorých má vysoká škola akreditovaný študijný program prvého alebo druhého stupňa. V našom prípade máme a vykonávame v 11 oblastiach výskumu z 21 doktorandského štúdiu. I napriek vysokému počtu doktorandských študijných programov, t.j. 31, sme dosiahli výsledok 57,14%.

Akreditačná komisia vo svojej správe upozornila a poukázala na pozitíva i nedostatky v našej edukačnej i výskumnej činnosti. Univerzita kontinuálne robí opatrenia na zlepšenie kvality svojho výskumu a ponúkaných študijných programov. Sledujeme osobnostný rast našich pedagógov a vedcov, budujeme laboratória, podporujeme publikačnú činnosť a vytvárame komplexný systém na zabezpečenie kvality. Pri znalosti kritérií, na základe ktorých budeme hodnotení, sme schopní zabezpečiť ich plnenie a vytvorenie optimálneho prostredia pre štúdium a vedeckú prácu. Za nedostatok súčasného procesu akreditácie považujeme retroaktívnosť spojenú s neznalosťou kritérií hodnotenými subjektmi v primeranom predstihu a nedostatočnú transparentnosť.

Už teraz manažment UKF a jednotlivých fakúlt má pripravené opatrenia, ktoré vedú k náprave nedostatkov v oblasti relevantných študijných programov a ich garantovania tak, aby naši študenti neboli v žiadnom prípade nijakým spôsobom ohrození.

Z pohľadu zachovania nášho statusu univerzity je kľúčovým aspektom fakt, že máme pripravené alternatívy na odstránenie Akreditačnou komisiou identifikovaného nedostatku v prípade plnenia vyššie spomínaného kritéria KZU-3. Opatrenia však môžu byť predložené Akreditačnej komisii až po skončení procesu komplexnej akreditácie.

Ubezpečujeme uchádzačov o štúdium, študentov, zamestnancov, partnerov UKF a širokú verejnosť, že máme všetky predpoklady na udržanie statusu univerzity a pokračovanie v poskytovaní kvalitného vzdelávania v štandardnej podobe.

prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., rektor

Dymové sklo

Nezakričím.
Ani hlások, nedarujem nič svoje.
Vidíte nemý kľúč otvorených úst?

Viac nevydám.

Tak ležím s bielou kriedou
v ruke obkresľujúc
- vlastnú -
mŕtvou.

Remienok

Som len pyšným kvetom naruby
z tvojej zimnej záhrady,
vidím oči čo nevidím,
nocou tichý úsmev riek;
nie je to tak dávno keď tvorili
sme cik-cak šnúrok od topánok.

Zakukaj znova! Zjeseň sa ešte raz!
Dnes lutujem ako málo
som ti dovolila
spievať.

Na stene

ti – kot
ti – kot
ti – kot

tl – kot
tl – kot
tl – kot

ne – chuť
ne – chuť
ne – chuť

ti – chom
stra – chom
ti – chom
stra – chom

ti – chom?

nie

tichom...

básni:
Dominika Bírová

OKTÓBERFEST UKF

AMFITEÁTER NITRA, 30. 9. 2015

XIII. ROČNÍK 16:00 VSTUP VOĽNÝ

POLEMIC FUERA TRY

NEVERBACK FISHING STRIP **BILLY BARMAN**

